

Mục Lục

***

- 1 Hình bìa** • Danny Nguyen
- 3 Quan điểm** Quê hương
- 4 Xã luận** • Làn sóng dân chủ thứ tư vẫn đang tràn tới
- 7 Thời sự** • Việt Khang người gieo hạt nhân
• Một nửa sự thật
- 11 Phiếm luận** • Vùng xám
- 12 Chủ đề** • Năm mới tiếng Việt còn đó ! ...?
• Hàng trăm vây cá mập trên mái nhà...
- Góc bạn trẻ** • Tin nhà, quà Mẹ
- 31 Tin Tức** • Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng
• Tin Thế Giới • Tin Việt Nam
- 37 Truyện ngắn** • Tin vui cuộc đời
• Tiếng khóc của Long Vương trong đêm mưa
- Vườn Thơ** • Lê Lăng Du • Hoài Tâm Niệm
• Trangđài-nguyễn • Trần Trung Đạo
- 46 Đố vui Sudoku**
- 47 Truyền thông xã hội dân sự**
• Giấc mơ Việt Nam
- 49 Thư tiễn biệt, phân ưu , cảm tạ**
- 54 Lời tòa soạn**
- 55 Nhạc** • Nguyễn Quyết Thắng

Việt Nam Nguyệt San

Cơ Quan Ngôn Luận CĐVNTNCS/HL
Vietnam Magazine
Tijdschrift van Vietnamese Vluchtelingen
in Nederland
www.congdonghoalan.com

ISSN: 0929-5151

Ban Quản Trị VNNS

Van Der Hagenstraat 711- 6717DK - Ede
Nederland

Email: vietbaohoalan@yahoo.com

Telefoon: +31 (0)318640625

IBAN: NL16 INGB 0001 5086 64

Chủ nhiệm & Chủ bút

Nguyễn Quang Kế

Thủ Quỹ

Lê Thanh Sơn

Kỹ thuật

Danny Nguyen

Phát hành

Nguyễn Hữu Phước

&

Với sự cộng tác của

- Bạch Mai • Đinh Ngọc Hiền • Đăng An
- Đỗ Văn Bùi • Hoài Tâm Niệm
- Vành Khuyên • Lê Quang Kế
- Miên Thụy • Lăng Du
- Nguyễn Đắc Trung • Ngô Thụy Chương
- Nguyễn Quyết Thắng • Tiểu Yến Tử
- Ông Năm Chuột • Trúc Hà • Ty Na
- Trần Quốc Hiền • Nguyễn Lê Hồng Hưng
- Hữu Phước • Nguyễn Hoàng Nguyên
- Nguyễn Hiền • Trần hữu Sơn
- Võ Đức Tiến • Thao De Wit • Trangđài-nguyễn • Ý Nga

Lập trường

Chống bạo quyền độc tài cộng sản Hà Nội • Ủng hộ mọi tổ chức quốc gia tranh đấu cho tự do dân chủ của dân tộc

Chủ trương

Bảo tồn và phát huy văn hoá Việt • Duy trì và phát triển tình cảm tốt đẹp sẵn có giữa cộng đồng VNTNCS và nhân dân Hoà Lan • Tăng cường tinh đoàn kết trong cộng đồng người Việt TNCS tại Hoà Lan • Khuyến khích và nâng đỡ người Việt hội nhập vào cuộc sống tại Hoà Lan

Quan điểm

QUÊ HƯƠNG

Bài hát “Việt Nam Niềm Nhớ” của cố nhạc sỹ Trầm Tử Thiêng có đoạn mở đầu: “Hình bóng cố hương nghìn năm gọi ta như sóng xô bờ/ Thành những bước chân mộng du men theo lối về quê cũ/Để nghe con sông, con suối với mái tranh câu đa đầu làng/ Cùng trách những câu thật đau: người đi đi mãi mới về...”. Giai điệu và nhất là ca từ của bài hát đã đưa đến bao nhiêu cảm xúc sâu lắng và nỗi buồn da diết, cho những phận người Việt đang sống xa Quê hương.

Hình Mụ Thân năm 1968 Quê Hương mất

Mỗi khi Tết đến Xuân về, hình bóng cố hương nghìn năm lại tràn ngập tâm trí những người Việt Nam lưu vong, nơi còn ghi đậm dấu những ký ức tuổi thơ, những thửa hên hò đôi lứa, những sinh ly tử biệt thời chinh chiến, của chia rẽ, ly hương khi kẻ chiến thắng đày đọa người cùng chủng tộc màu da... Một thửa đau thương, một quê hương ngậm ngùi trong đau đớn và ly tan.

Quê hương ấy, Việt Nam giờ vẫn còn chìm đắm trong tay bạo quyền, chuyên chế, dân tộc này vẫn đang sống trong tủi nhục, đau thương, nghèo nàn, tăm tối... Người trong nước may mắn sống trên quê hương nhưng chịu cảnh cá chậu – chim lồng chỉ mong vượt thoát, người Việt lưu vong như những cánh chim tung bay trong bầu trời tự do, viên mãn nhưng quê hương giờ quá xa vời, quá xa lạ, khác xa như những gì mà lòng mình mong ước, tựa như: “Cuộc sống hứa chia đều nhau, mà sao bên khuyết bên đầy”.

Hơn 42 năm sau ngày đất nước thay ngôi đổi chủ, người Việt hải ngoại vẫn một lòng “Nước non ngàn dặm giang tay giữ”, còn kẻ đương quyền trong nước lại muốn tiếp tay dâng tổ quốc cho ngoại bang, chỉ với ước muốn hèn nhục là được vinh thân phì da, dù có phải làm thân trâu ngựa. Vậy nên lời nhắn nhủ với toàn dân Việt:

Kẻ tham vinh hoa bán nước này

Dân giờ sao chịu nỗi nhục lây

Nước bốn ngàn năm anh linh thế

Không mau đồng khởi, đứng dậy ngay.

Mất nước thì quê hương có còn chăng? Ngay cả tiếng Việt trong sáng mà cũng có những kẻ mang danh tiến sỹ - giáo sư vì danh lợi, đã lên kế hoạch hủy hoại nhằm xóa bỏ ngôn ngữ, lịch sử, văn hóa truyền thống của dân tộc. Chưa khi nào mà vận nước đang vô cùng lâm nguy như lúc này.

Trong lúc số ít người hải ngoại “áo gấm về làng”, thì trở trêu thay, người trong nước đang tìm mọi cách dứt áo ra đi, bỏ lại quê hương xứ sở. Quê hương này rồi sẽ ra sao và đi về đâu nếu chúng ta không cùng suy tư về về hiện tình đất nước hiện nay. Bởi vì đó cũng là bổn phận và trách nhiệm của chúng ta với cơ đồ nước Việt. Hy vọng mọi người tất hiểu rằng: Đất khách muôn trùng sao nhỏ hẹp/Quê nhà một góc nhớ mênh mang.

Vinh Thắng

Xã luận

Làn sóng dân chủ thứ tư vẫn đang tràn tới

Nguyễn Gia Kiểng

Làn sóng dân chủ thứ tư sẽ còn tiếp tục mạnh lên và chỉ hoàn tất sau khi đã dứt điểm các chế độ độc đảng cuối cùng và đưa tới sự phân biệt tôn giáo và chính trị tại các nước Hồi Giáo.
Khai Sáng Kỷ Nguyên Thứ Hai (Ch. II, tr. 24)

Tại Thổ Nhĩ Kỳ, chính quyền Erdogan đang bắt giam hàng loạt những người bất đồng chính kiến.

2017 hình như đã là năm mà các chế độ độc tài lộng hành vô tội vạ. Từ Thổ Nhĩ Kỳ đến Việt Nam qua Venezuela, Myanmar, Nga và Trung Quốc các hành động chà đạp nhân quyền liên tục gia tăng về số lượng cũng như mức độ hung bạo trước sự bất lực của Châu Âu và Nhật và sự dửng dưng của Donald Trump. Tình trạng này khiến nhiều người tự hỏi làn sóng dân chủ thứ tư mà Tập Hợp Dân Chủ Đa Nguyên nói tới như một trào lưu lớn của thế giới còn lại gì ? Câu trả lời dứt khoát là nó vẫn đang tràn tới và không những thế còn mạnh hơn.

Thoạt nhìn thì quả nhiên dân chủ và nhân quyền đang gặp thử thách lớn. Hai chính quyền thuộc khối ASEAN được tạm coi là dân chủ, Philippines và Myanmar, đang hành xử không khác những băng đảng tội ác. Campuchia giải tán đảng đối lập.

Ngay sát cạnh Châu Âu, tại Thổ Nhĩ Kỳ, chính quyền Erdogan đang bắt giam hàng loạt những người bất đồng chính kiến. Tại Venezuela, Maduro bất chấp dư luận quốc tế cho con đờ tấn công những người đối lập dân chủ, giết chết gần 150 người và đả thương

trên 5.000 người, buộc thị trường thủ đô Caracas phải trốn ra nước ngoài tỵ nạn.

Tại Nga, Putin cấm các ứng cử viên có trọng lượng ra tranh cử với mình trong cuộc bầu cử tổng thống sắp tới, sau những vụ hành hung và ám sát mà cả thế giới đều đã biết.

Trung Quốc giam Lưu Hiểu Ba, giải Nobel về hòa bình, tới chết bất chấp mọi phản đối và đang gia tăng những vụ bắt người và xử án tùy tiện ; thành phần được đặc biệt chiếu cố trong chính sách đàn áp này là các luật sư đã dám biện hộ cho các tù nhân chính trị. Vào cuối năm 2015 đã có hơn 200 luật sư bị bắt giam, con số hiện nay có thể lớn hơn rất nhiều. Ngày 26/12 vừa qua, hai luật sư đã bị đem xét xử ; ông Xie Yang nhận tội và được khoan hồng, ông Wu Gan không nhận tội và bị xử 8 năm tù. Chính quyền Tập Cận Bình còn đang tiến hành thực hiện một loại sổ hạnh kiểm chính trị với những quyền lợi vật chất cho những người được coi là có "hạnh kiểm tốt".

Các chế độ bạo ngược tự do đàn áp bởi vì từ đầu năm 2017 tại Hoa Kỳ, siêu cường số một và cho tới nay vẫn là thành trì của nhân quyền, Donald Trump đã lên làm tổng thống và chỉ có những quan tâm kinh tế ngắn hạn. Dân chủ, nhân quyền và nhân đạo không phải là ưu tư của Donald Trump.

Riêng chế độ cộng sản Việt Nam đã tỏ ra đặc biệt thô bạo. Hàng trăm người đã bị bắt nhưng còn nhiều người khác cũng bị bắt mà chỉ đến khi bị đem xét xử báo chí nhà nước mới loan tin. Các cáo trạng đều rất mơ hồ, như cáo buộc các nạn nhân là đã tuyên truyền xuyên tạc chống nhà nước, vi phạm điều 88 Bộ luật hình sự, nhưng lại chỉ kể số bài đã viết hoặc số video clip đã làm mà không hề nói cụ thể đương sự đã nói hoặc viết điều gì có thể coi là xuyên tạc hoặc tuyên truyền chống nhà nước. Các phiên tòa đều chớp nhoáng không có tranh luận và các bản án đều đã man. Hai phụ nữ trẻ, Trần Thị Nga và Nguyễn Ngọc Như Quỳnh, mỗi người có hai con thơ, bị xử 9 và 10 năm tù. Hai thanh niên bị cáo buộc là rải tuyên đơn bị xử 14 năm tù ; trong cùng một tuần hai can phạm giết người, một người giết vợ và một người giết bạn, cũng bị xử 14 năm tù. Đây là đợt đàn áp hung bạo nhất từ 30 năm nay, từ ngày chế độ bắt đầu chính sách gọi là "đổi mới" theo mô hình Trung Quốc.

Trong một bối cảnh quốc tế và quốc gia như vậy không có gì lạ nếu nhiều nghĩ là dân chủ đang thoái bộ và làn sóng dân chủ thứ tư, nếu có, cũng đã khựng lại. Một lần nữa chúng ta được nhắc nhở là lý luận chính trị không giản

dị, bởi vì nếu nhìn kỹ hơn thì sự thực không phải như thế. Các chế độ độc tài còn lại đang giãy chết.

Xin nhắc lại là làn sóng dân chủ thứ tư, như đã được trình bày trong dự án chính trị Khai Sáng Kỷ Nguyên Thứ Hai, nhằm hai mục tiêu : đánh đổ các chế độ độc tài còn lại, đặc biệt là các chế độ cộng sản còn lại, và đưa Hồi Giáo ra khỏi chính trị để trở về địa vị của một tôn giáo, nghĩa là trở về địa vị của một chọn lựa cá nhân. Và chúng ta đã thấy gì ?

Năm 2017 đã là năm tiêu vong của lực lượng Nhà nước Hồi giáo (Daesh/IS). Hiện nay Daesh đã bị quét sạch khỏi Iraq và các ổ kháng chiến nhỏ còn lại tại Syria cũng đang bị tiêu diệt. Điều quan trọng cần được nhìn rõ là Daesh là cố gắng cuối cùng để thiết lập một nhà nước thần quyền Hồi giáo. Cùng với sự diệt vong của Daesh vấn đề đưa Hồi giáo ra khỏi chính trị coi như đã xong trên nguyên tắc. Các đám tàn quân tại Afghanistan và Châu Phi sẽ tàn lụi nhanh chóng, các cuộc tấn công khủng bố tại Châu Âu và Hoa Kỳ cũng sẽ giảm dần vì một lý do giản dị là chúng không còn lý do để tiếp tục khi hy vọng thành lập được một chế độ thần quyền Hồi giáo đã tiêu tan. Những hành động khủng bố có thể sẽ còn tiếp tục tại Nga và Trung Quốc, nhưng sẽ không còn là những cuộc chiến tranh tôn giáo nữa mà chỉ là những hành động nội chiến chống áp bức. 2018 sẽ là năm mà quan tâm chính của thế giới không còn là ngăn ngừa khủng bố nữa để tập trung vào các chế độ độc tài còn lại.

Các chế độ này đang ra sao ?

Hãy nhìn trước hết vào Trung Quốc, thành trì kiên cố nhất của chủ nghĩa toàn trị. Các nhà quan sát, nói chung, nhận diện bốn mối lo ngại chính của thế giới trong năm 2018 :

- Nguy cơ đầu tiên là Bắc Cao Ly do thái độ ngày càng khiêu khích của chính quyền Kim Jong-un. Hoa Kỳ có thể đi đến quyết định tấn công trước và tạo ra một tình trạng khủng hoảng mới. Tuy vậy phần đông tin rằng khả năng này chỉ có một xác suất thấp vì Hoa Kỳ và Nam Cao Ly vẫn còn nhiều phương tiện khác.

- Kế đến là tình trạng căng thẳng sẽ tăng lên tại Thái Bình Dương nói chung và Biển Đông nói riêng do thái độ ngang ngược của Trung Quốc.

- Nguy cơ thứ ba là một cuộc chiến thương mại sẽ xảy ra giữa Mỹ và thế giới do thái độ của Donald Trump ; không chỉ giữa Mỹ và Trung Quốc mà cả với hai đồng minh lâu đời là Nhật và Hàn Quốc.

- Nguy cơ thứ tư là khối nợ công đáng sợ của Trung Quốc.

Trong cả bốn nguy cơ này, Trung Quốc đều vương vãi trong thế yếu. Trung Quốc đang khốn đốn. Lý do cơ bản là vì đã sai lầm trong mô hình phát triển.

Chính sách "bốn hiện đại hóa" mà Trung Quốc theo đuổi từ thời Đặng Tiểu Bình, chủ yếu nhằm sản xuất thật nhiều với giá thành thật thấp để xuất khẩu tối đa, bất chấp con người và môi trường. Nói cách khác chế độ cộng sản Trung Quốc xuất khẩu sự nghèo khổ mà chính họ là nguyên nhân.

Về mặt kỹ nghệ, Trung Quốc chủ yếu dựa trên than và thép. Kết quả là họ đã đạt được mức tăng trưởng trên 10% trong nhiều năm nhưng đất nước Trung Quốc, nhất là miền Bắc, hầu như đã bị hủy diệt vì ô nhiễm, bất công xã hội gia tăng trong khi tuổi thọ trung bình của người Trung Quốc giảm một cách đáng sợ, những người giàu có tẩu thoát ra nước ngoài mang theo tài sản.

Sau cuộc khủng hoảng kinh tế toàn cầu xảy ra năm 2008, Trung Quốc đã phạm một sai lầm chiến lược khác là thay vì trực diện với các khó khăn họ đã chọn chính sách tháo chạy về phía trước, nghĩa là bơm tiền thật nhiều vào công nghiệp, nhất là ngành xây dựng, với kết quả các thành phố ma liên tục mọc lên, các kho hàng ứ đọng và số nợ phình ra. Từ gần mười năm nay, khi nhận ra là thời đại của than đang chấm dứt, Trung Quốc còn làm thêm một sai lầm lớn khác là ào ạt sản xuất những panô điện năng với hy vọng sẽ đi trước thế giới trong cuộc chạy đua sản xuất năng lượng sạch, sau khi đã là nhà vô địch về năng lượng bẩn. Trung Quốc đã đầu tư 400 tỷ USD, tương đương với hai lần GDP của Việt Nam, vào kỹ thuật điện năng để rồi nhìn các panô này chông chát vì không bán được, lý do là vì kỹ thuật điện năng đang cải tiến từng ngày và các panô vừa sản xuất ra đã lỗi thời.

Số nợ của Trung Quốc, được ước lượng ở mức 300% GDP, không có giải đáp. Trung Quốc liên tục tăng lãi xuất cơ bản trong mấy năm qua, quá thấp để có thể giải quyết số nợ và ngăn cản sự đào thoát ồ ạt của tư bản nhưng lại đủ để dần dần làm tê liệt cả sản xuất lẫn tiêu thụ.

Khủng hoảng kinh tế không tránh khỏi và có thể làm tan vỡ Trung Quốc vì các tính của Trung Quốc quá khác nhau, nhiều khi còn đối địch với nhau. Trong suốt dòng lịch sử dài của Trung Quốc sự thống nhất đã chỉ được duy trì bằng bạo lực, ngày nay sợi dây ràng buộc, đúng ra là trói buộc, các tỉnh Trung Quốc với

nhau là Đảng Cộng Sản. Nhưng tình trạng Đảng Cộng Sản Trung Quốc đang ra sao ?

Đại hội 19 vừa qua đã dành cho Tập Cận Bình mọi quyền hành và một vị thế tương đương với Mao Trạch Đông. Lý do không phải là vì Tập Cận Bình có tài năng xuất chúng hay có nhân cách phi thường, mà chỉ là vì Đảng Cộng Sản Trung Quốc đã quá phân hóa và cần một người để có thể lấy những quyết định khi bắt buộc phải có quyết định. Những cuộc thanh toán nhau dưới chiêu bài chống tham nhũng sẽ chỉ tiếp tục làm cho Đảng tan nát hơn.

Tóm lại Trung Quốc không hề mạnh, sự sụp đổ của chế độ cộng sản là không tránh khỏi và ngay cả sự tan vỡ của chính Trung Quốc như một quốc gia cũng khó tránh.

Còn Liên Bang Nga ? GDP trên mỗi đầu người của Nga hiện nay chỉ là 8.000 USD (GDP xấp xỉ 1.200 tỷ USD cho một dân số 150 triệu người), nghĩa là thấp hơn 30% so với mức trung bình thế giới. Ngoài kỹ nghệ vũ khí, Nga là một nước nghèo và chậm tiến. Mà cũng không phải chỉ có thế. Tài nguyên chính và cũng là nguồn thu nhập chính của Nga là dầu khí, nhưng thời đại của dầu khí đang chấm dứt. Nga không chỉ nghèo và chậm tiến mà còn không có tương lai. Vừa qua, Putin đã đơn phương tuyên bố chiến thắng để rút quân khỏi Syria. Thực tế chỉ là Nga đã quá kiệt quệ để có thể tiếp tục can thiệp. Hậu quả có thể nhìn thấy được là chính quyền Bashar al-Assad mà Nga đỡ đầu sẽ bị đào thải và sự hiện diện của Nga tại Địa Trung Hải sẽ bị xóa bỏ.

Tại Venezuela, chế độ Maduro đã phá sản và khó sống sót hết năm 2018. Tại Thổ Nhĩ Kỳ, Erdogan ngày càng lúng túng. Các chính quyền côn đồ địa phương tại Philippines, Myanmar, Campuchia không có trọng lượng nào trên thế giới và cũng sẽ bắt buộc phải thay đổi theo khuynh hướng chung.

Cũng đừng quên là trong tháng qua, cộng đồng các dân chủ vừa tiếp nhận thêm hai thành viên tập sự mới, Zimbabwe và Liberia.

Trở lại với nước ta.

Sự khựng lại của phong trào dân chủ Việt Nam là một sự thực nhưng đồng thời cũng là điều cần thiết, và bắt buộc, để chúng ta cùng nghĩ lại và đấu tranh cho dân chủ một cách có bài bản.

Sự hung bạo đã quá đáng và khó tưởng tượng bởi vì chính quyền cộng sản cũng đang quá khốn đốn. Ngân quỹ đã cạn hết, nợ công -của chính phủ cũng như của các công ty quốc doanh- đã vượt mức 200% và khả năng vay mượn hầu như không còn, trong khi quan hệ thương mại với Hoa Kỳ và Châu Âu đều sẽ khó khăn hơn. Chính quyền đang bán các công ty quốc doanh mà tình trạng chưa đến nỗi quá bi đát để sống qua ngày. Chẳng bao lâu nữa sẽ không còn đủ tiền để trả lương quân đội, công an và công chức. Sự phẫn nộ chính đáng của dân chúng đã quá cao và Đảng Cộng Sản đang phân hóa như chưa bao giờ thấy. Cũng như tại Trung Quốc những vụ thanh toán nhau dưới chiêu bài chống tham nhũng sẽ không làm giảm tham nhũng mà chỉ là Đảng tan nát thêm. Và cũng như tại Trung Quốc, sự hung bạo chỉ thú nhận một tình trạng hốt hoảng. Điều đáng ngạc nhiên là tại sao Đảng Cộng Sản Việt Nam lại cứ lẻo đẹo đi theo một quan thầy sắp tắt thở và một mô hình đang phá sản.

Tóm lại, làn sóng dân chủ thứ tư vẫn tiếp tục tràn tới, không những thế còn đang mạnh lên. Mặc dù Donald Trump. Đó là vì là làn sóng dân chủ này không phải do một quốc gia nào chủ xướng cả, mà là khuynh hướng tự nhiên của cả thế giới. Đó là thâm tín mới của loài người cho nên không một nước nào, dù là siêu cường số 1, có thể làm nó khựng lại. Và lại cũng không phải là Hoa Kỳ đã từ nhiệm mà chỉ là Donald Trump muốn Hoa Kỳ từ nhiệm, nhưng uy tín của Trump ngày càng xuống thấp và sau cùng chính ông cũng sẽ phải thay đổi. Ông bà ta có câu "thứ nhất sợ kẻ anh hùng, thứ nhì sợ kẻ khốn cùng liều thân". Hai cái sợ đó khác nhau. Các chế độ độc tài bạo ngược, dù là Trung Quốc hay Việt Nam, đang là những kẻ khốn cùng liều thân. Điều mà chúng ta phải sợ không phải là chế độ này không lay chuyển được mà là nó sẽ sụp đổ vào lúc chúng ta chưa đủ chuẩn bị để cống hiến cho đất nước một giải pháp thay thế tốt.

Trước mắt, sự khựng lại của phong trào dân chủ Việt Nam là một sự thực nhưng đồng thời cũng là điều cần thiết, và bắt buộc, để chúng ta cùng nghĩ lại và đấu tranh cho dân chủ một cách có bài bản.

Nguyễn Gia Kiểng

(02/01/2018)

VIỆT KHANG:

Người gieo hạt nhân!

Có hai người đàn ông trẻ đang gieo những hạt nhân xuống thế gian. Một là ông Kim Jong-un, nhà lãnh đạo Bắc Triều Tiên, đang mang những hạt nhân nguyên tử ra để dọa dẫm thế giới, làm điên đảo các nhà lãnh đạo ở Hoa Kỳ. Còn người kia là nhạc sĩ Việt Khang, người chỉ gieo những hạt nhân từ, nhân hậu, nhân nghĩa, nhân bản cũng như nhân quyền. Ấy thế mà cũng làm điên đảo nhà cầm quyền Việt Nam ở trong nước, khiến họ đã phải giam giữ anh suốt 4 năm tù cộng 2 năm “quan chế”! Và cuối cùng đành phải thả anh đi ra nước ngoài dưới áp lực của chính phủ Hoa Kỳ, đặc biệt là sự can thiệp mạnh mẽ của Thượng Nghị Sĩ John McCain.

Tôi chỉ được trao đổi với nhạc sĩ Việt Khang (VK) có đôi lần. Một lần anh vừa text, vừa email cho tôi khi mới ra tù để gởi lời chúc Tết, và cảm ơn những điều mà tôi đã giới thiệu về anh trên các chương trình video của trung tâm Asia cùng những phát biểu khác. Còn lần thứ hai thì anh em chúng tôi nói chuyện qua điện thoại, anh tâm sự về hoàn cảnh gia đình của mình! Và lúc ấy tôi chỉ nhận xét được, anh là một người nhạc sĩ trẻ, với trái tim nhân hậu và tranh đấu cho nhân quyền qua những ca khúc làm rung động trái tim của hàng triệu người trên thế giới!

Tuy nhiên cho đến khi tiếp xúc và gặp gỡ trực tiếp VK, tôi lại càng ngưỡng mộ và khám phá thêm ở anh những khía cạnh khác của một con người đầy lòng nhân bản. VK tên thật là Võ Minh Trí, là một người miền Nam, ăn nói thật giản dị, thành thật và tử tốn. Nhưng khi quan sát VK trả

lời những câu hỏi rất tò mò và phức tạp của các phóng viên báo chí, truyền hình trực tiếp ngay tại phi trường sau hơn 30 giờ không ngủ, vừa bay, vừa đợi chờ ở phi cảng, trong một hoàn cảnh thật tế nhị, đầy xúc động, tôi mới biết anh là một người thật sâu sắc, cẩn thận và kỹ lưỡng. VK không từ chối bất cứ một câu hỏi nào và quan trọng hơn cả là không hề phát biểu một điều gì thừa thãi hay vấp vấp hoặc “đụng chạm”! Từ chuyện gia đình, tù tội, chính trị, đến hận thù và nhân nghĩa, không thiếu bất cứ một câu hỏi nào mà người ta không đặt ra cho VK tại phi trường Los Angeles, ngay khi vừa xuống máy với nét mặt còn xanh xao, mệt mỏi.

Bước ra khỏi phi trường và đi cùng với những người nghệ sĩ đồng chí hướng, đã chia sẻ cùng một lý tưởng và phổ biến những ca khúc yêu nước của anh trên khắp thế giới như Trúc Hồ, Quốc Khanh, Nguyễn Khang, Mai Thanh Sơn... Nhìn VK tươi cười và huyền thoại nói chuyện, tôi có cảm tưởng như một cánh chim, đã vừa tìm được tổ ấm mới ở hải ngoại. Vì thật sự khi sinh hoạt chung, tôi biết các anh chị em nghệ sĩ vừa kể, cộng với Diễm Liên, Đoàn Phi, Y Phương, v.v.. vẫn thường âm thầm trao đổi và nói chuyện qua điện thoại với VK, có khi hàng ngày. Qua các buổi trình diễn nhạc VK, những lúc tinh thần khán giả lên cao độ, tôi còn thấy họ lên lút “livestream” cho VK cùng chứng kiến. Họ chia sẻ, giúp đỡ và bảo bọc người nhạc sĩ yêu nước này như chính người thân trong gia đình của mình. Chẳng thế mà họ đã, đang và sẽ kháng khí với nhau. Họ đã kiên nhẫn, bỏ ngoài tai những lời đồn đãi nhằm nhĩ để sống với nhau một cách chân thành và tình nghĩa của những con người có tư cách và trái tim yêu nước.

Lúc đoàn người đông đảo đang ồn ào và sôi nổi vây quanh VK ở phi trường, nào là hội ngộ, thăm hỏi, phỏng vấn trong một cảnh tượng vô cùng náo nhiệt, thì ở một góc xa tôi nhìn thấy có một thiếu nữ đang đứng khóc, và vội chùi nước mắt khi tôi bước đến hỏi thăm, thì ra đó chính là cô luật sư người Mỹ gốc Việt, phụ tá của TNS John McCain và cũng là người chính thức được ông McCain giao phó trọng trách đảm nhiệm hoàn toàn việc thương thảo, sắp đặt và can thiệp cho VK được ra khỏi VN, cô xin được dấu tên. Tim hiểu sâu hơn nữa tôi còn biết thêm cô chính là một người “đàn em” của NS Trúc Hồ. Vì cảm phục tấm lòng son sắt với quê hương, đất nước của TH và VK cho nên cô đã cam kết với NS Trúc Hồ là sẽ cáng đáng công tác đầy thử thách

này và cô đã âm thầm hoạt động một cách thật kín đáo và gian truân trong suốt hơn hai năm trời, trước những đòi hỏi phức tạp của “phía bên kia”. Cô nói, đã nhiều lần tưởng VK được đi nhưng lại bị hủy bỏ, thậm chí VK đã cầm vé để chuẩn bị lên máy bay một tuần trước đó, nhưng rồi cũng bị “làm khó”, khiến cô bé lại vất vả, ngược xuôi! Chả trách cô đang khóc trong hạnh phúc khi nhìn thấy VK đang tươi cười gặp gỡ đồng bào, cùng những người bạn đồng chí hướng với mình trên đất khách. Biết đâu cũng có thể cô khóc vì chợt nghĩ, đến khi nào thì cảnh này sẽ diễn ra ngay trên đất nước VN yêu dấu mà “giấc Tàu đang ngang tàng trên quê hương của chúng ta”?

Tôi ngưỡng mộ và mang ơn cô, vì thì theo tôi một nhân tài yêu nước như nhạc sĩ Việt Khang, cần phải đến một nơi để được tự do sáng tác, để tiếp tục nói dù những người không được nói và hát thay cho những người không được hát. Chỉ với 2 ca khúc “Anh Là Ai” và “Việt Nam Tôi Đâu” đầy tình yêu nước mà anh đã trả giá bằng 6 năm tù tội, chính vì thế mà 2 bản nhạc mà anh lên lút sáng tác sau đó là “Trả Lại Cho Dân” và “Con Đường Việt Nam”, trung tâm Asia đã phải dùng tên khác để tôi giới thiệu tác giả!

Tôi gọi anh là “người gieo hạt nhân”, là vì: Đối với những người bách hại anh, VK dùng những lời lẽ nhân từ để nói về họ: “anh là ai, tại sao lại đánh tôi...”?

Đối với đồng bào ở trong nước, anh can đảm đứng lên để đòi hỏi nhân quyền cho họ, và chỉ xin “quyền được nhìn, được nghe, và được nói...”!

Đối với những bạn tù, anh giữ trọn nhân nghĩa khi viết: “anh Trần Huỳnh Duy Thức vẫn dẫn thân đầu ngục tù đọa đầy...”!

Đối với những người nhạc sĩ cùng chí hướng mà anh luôn kính phục như NS Anh Bằng, Trần Tử Thiêng hoặc cùng hoạt động như Việt Dzũng, dù đã khuất nhưng với tấm nhân tình, anh xin được đến viếng thăm và cầu nguyện cho họ ngay khi xe vừa rời khỏi phi trường.

Và tôi tin chắc rằng một con người nhân văn, với tấm lòng nhân hậu như anh, lại được sống trong môi trường tự do, VK sẽ cùng những người đồng chí hướng tiếp tục sáng tác, tiếp tục tranh đấu cho quê hương VN tránh khỏi “bị ngoại xâm và hiểm họa diệt vong”, và cùng đưa đất nước Việt Nam vào con đường nhân bản!

Nam Lộc

Một nửa sự thật

Thao de Wit

Mười mấy năm nay tôi đã từ bỏ việc tranh luận với người Việt về những sự kiện và hiện tình ở Việt Nam. Trong mỗi một cuộc tranh luận, họ thường kết luận tôi là người không còn biết yêu quê cha đất tổ khi nói xấu Việt nam. Người trong nước chưa bước ra khỏi cái ao tù bao giờ nói vậy đã đành, người định cư ở nước ngoài nhiều năm cũng cho rằng tôi quá đáng khi chỉ biết có cái xấu mà không nhìn ra cái tốt của nước nhà cũng như người Việt.

Họ nói cũng có cái lý của họ khi cho rằng Việt Nam chỉ có càng ngày tốt hơn lên.

Thế nước đang lên

Theo như lãnh đạo Việt Nam thì năm 2017 là năm của những kỷ lục. Nội trong năm này thôi, Vốn đầu tư nước ngoài cao nhất trong vòng 10 năm qua, đạt được gần 36 tỷ USD, có thêm 126.859 doanh nghiệp mới. Lần đầu tiên, kim ngạch xuất nhập khẩu của Việt Nam ước tính vào thời điểm cuối năm là gần 425 tỷ USD, nền kinh tế ước xuất siêu 2,7 tỷ USD. Còn kinh tế vĩ mô vẫn ổn định, khi mà lạm phát cả năm chỉ có 3,53%.. Chỉ nhìn bức tranh này thì cũng thấy rõ Việt nam đang thật tốt quá.

Việt nam đã tốt lên hơn rất nhiều trong vài chục năm qua. Việt nam giờ có hai tỷ phú đô la lọt vô bảng xếp hạng của tạp chí Forbes danh tiếng là bà Nguyễn thị Phương Thảo – được cho là người phụ nữ quyền lực xếp trên bà Hillary Clinton 10 hạng với gia tài trị giá trên 3 tỷ đô la và ông Phạm Nhật Vượng – cũng với khối tài sản trên dưới 3 tỷ đô la. Còn lại là hàng vạn các triệu phú đô la khác từ bắc chí nam.

Trên các báo về du lịch, Việt nam có nhiều điểm được đánh giá cao nên thật cũng tự hào lắm thay.

Hang Sơn Đòong được đánh giá là hang động tự nhiên đẹp nhất thế giới. Làng chài Cửa Vạn của Hạ long được đưa vô danh sách 16 ngôi làng cổ đẹp nhất thế giới cùng với Vịnh Hạ long là một trong 10 vịnh biển đẹp nhất thế giới. Hà nội cũng từng được xếp hạng một trong năm thành phố có ẩm thực ngon nhất châu Á bên cạnh Bangkok, Fukuoka, Pennang và Đài Bắc; còn Sài gòn là nơi có ẩm thực đường phố đa dạng nhất thế giới.

Việt Nam là một trong 5 quốc gia hạnh phúc nhất thế giới, xếp trên Bhutan một hạng. Hội An là một trong 10 điểm đến được yêu thích nhất châu Á. Ruộng bậc thang ở Tây bắc được xếp vô một trong 10 cảnh đẹp nhất thế giới. Chỉ bấy nhiêu

thôi cũng đủ làm cho người Việt tự hào với người ngoại quốc khi nói về Việt nam.

Mỗi lần về lại quê nhà là tôi lại choáng ngợp. Nhà cửa hiện đại với các vật dụng tối tân, xe hơi đời mới với giá gấp nhiều lần giá xe hơi ở nơi sản xuất vẫn được người ta mua ào ào. Các tiệm quần áo, phụ trang nổi tiếng có mặt ở các khu buôn bán sầm uất nơi các thành phố lớn. Người Việt có tiền giờ cũng mua sắm đồ hiệu từ Mỹ hay Âu châu trên mạng rồi cho gửi thẳng về nhà mà không cần phải đi tới tận nơi hay nhờ người xách tay về nữa.

Ở Việt nam giờ có tiền là con cái cũng được học trường tây từ lớp mẫu giáo cho tới đại học. Có tiền là muốn mua thứ gì cũng được một cách công khai, có tiền là không phải mất công đặng tay đặng chân vô một thứ gì vì giá nhân công và giá osin rẻ như bèo. Giờ làm gì còn có chuyện phải ăn cơm độn bắp độn khoai mì hay mua thịt lén lút như hồi xưa khi mà thịt bò gà hay trái cây, rau củ nhập cảng ê hề.

Những nhà giàu có tiền, người Việt Nam quá sang, mua nhà, mua xe, mua điện thoại ... bắt cứ cái gì cũng trả liền bằng tiền mặt. Nhà gạch, nhà tường, vila giờ thay thế hết những căn nhà cũ nát, xập xệ. Dư tiền thì mang đi đầu tư hay mua nhà ở hải ngoại. Giờ đi nghỉ là phải vô resort, ăn phải buffet, cưới phải nhà hàng khách sạn 4-5 sao.

Nhưng một nửa sự thật thì không phải là sự thật!

Nửa kia của sự thật

Ẩm thực Việt nam đa dạng và ngon tới vậy, nhưng Việt nam là một trong những nước tiêu thụ mỹ giới cao nhất thế giới. Việt nam nằm trong số 5 quốc gia xả nhiều bịch nilon ra môi trường nhất trên thế giới; Việt nam cũng là một trong 10 quốc gia trên thế giới xả nhiều khí thải bần nhất. Giá xe hơi cùng với giá sữa ở Việt nam thuộc loại cao nhất thế giới. Năm 2017, Việt nam đứng số một châu Á và thuộc top 5 thế giới về nạn phá thai. Tỷ lệ trẻ em chết đuối mỗi ngày ở Việt nam cũng thuộc hàng cao nhất Đông nam Á.

Những cái nhất này không nằm trong chỉ tiêu phải cắt giảm của kế hoạch phát triển của nhà nước và chính phủ. Vì họ đang phải lo cho kinh tế không cũng đủ mệt rồi. Họ đang phải làm sao giữ cho tỷ lệ GDP ở mức 6-7% để có thể trở thành con hổ châu Á, phải giữ môi trường đầu tư cho tốt để các ngân hàng ngoại quốc không nổi đuôi nhau tháo vốn bỏ chạy ra khỏi Việt nam một cách ồ ạt như trong năm 2017.

Giá xe hơi ở Việt Nam rồi sẽ hạ khi mà Vinfast – xe hơi Việt ra đời đến bao giờ ta cứ đợi đấy? Lúc đó xe hơi ngoại nhập sẽ không còn có chỗ đứng bởi người Việt sẽ ủng hộ hàng Việt nam nhiệt liệt. Tỷ lệ nạn phá thai cao là không có gì

đáng ngại vì giúp cho dân số không bị tăng cao “ vô thần không có tính đạo” . Bịch nilon thải ra nhiều thì đào hồ mà chôn, 200 năm nữa thì nó tự tiêu huỷ, không thì cứ đổ ra sông ra biển; nước cuốn đi hết thì Việt nam lại sạch bóng “ theo cách nghĩ của các đầu ngành phán!” Khí thải bần là do nhiều xe cộ, nhưng cũng phải mừng vì có tiền dân chúng mới mua được nhiều xe lớn nhỏ.

Việt Nam còn được liệt vào hàng một trong các quốc gia thù nghịch với internet nhất. Cái này thì chắc chắn gán tội cho là phản động đưa tin rồi. Vì nói gì thì nói, truy cập internet ở Việt nam vô cũng dễ dàng nhất là truy tìm từ khoá “ sex” thì tuổi nào, ở đâu, giờ nào cũng không bị giới hạn. Cờ bạc online công khai, Facebook xả căng vì đã có an ninh mạng theo dõi đâu có bị cấm như ở Trung quốc!

Tham nhũng ở Việt nam ở Việt Nam thuộc vào hàng các quốc gia nghiêm trọng nhất trên thế giới – hạng 113/176 – nhưng mà chính quyền cộng sản đang đánh tham nhũng tới bời đó thôi, cả uỷ viên Bộ chính trị cũng không tha thì ta nói phen này đang quyết tâm đánh cho tới cùng để củng cố nội bộ đảng cầm quyền, bảo vệ tính chính danh Đảng của ông Trọng. Rồi thì sẽ không còn ai dám hó hé chia rẽ hai bên cải cách với bảo thủ, thân tàu hay thân Mỹ nữa mà phải chấp nhận đồng lòng một lòng dưới trướng Đảng trưởng.

Formosa tuy có làm hại cho môi trường thật, nhưng họ đã cúi đầu nhận lỗi, lại còn bồi thường cho 500 triệu đô la Mỹ thì ta cũng phải biết rộng lòng tha thứ cho họ. Nếu để họ kéo bỏ đi thì biết lấy tiền đâu mà bồi thường chưa kể là làm xáo trộn môi trường đầu tư, gây bất ổn về chính trị làm cho các nhà đầu tư ngần ngại. Đã là chủ trương lớn của Đảng và nhà nước thì ai nói quàng nói xiên, xuyên tạc này nọ thì phải triệt cho hết đường sống. Hai cái mỏ khai thác Bauxit nằm ngay trên Tây nguyên các nhà trí thức, khoa học cản ngăn không được hưởng chỉ là lời của dân đen thấp cổ bé họng.

Dầu thô mức lên bán đã gần hết, dù dự kiến trữ lượng khai thác cho tới tận năm 2030. Nhưng do giá dầu hạ nên phải tăng sản lượng khai thác để giờ trữ lượng dầu chỉ còn đủ để mức bán trong vòng 3-4 năm nữa mà thôi. Than khoáng sản cũng đào lên cho bằng hết vì không đào, không mức thì lấy đâu mà đắp vô để đảo nợ chớ chưa nói tới chuyện bù cho bội chi ngân sách. Tài nguyên khoáng sản không đủ thì giờ bán các công ty nhà nước cho nước ngoài hay các doanh nghiệp sần sau sần trước lấy tiền giặt giũ vá vai trước, còn thì để mai tính.

Việt Nam là nước sản xuất lúa gạo hàng đầu thế giới với vựa lúa đồng bằng Sông Cửu long,

nhưng giờ đây dân miền tây đang phải bỏ ruộng bỏ đồng vì không còn có thể sống bằng nghề lúa được nữa. Quy hoạch ngăn mặn ở đồng bằng này đã làm cho ruộng lúa càng mặn hơn, các nhà máy giấy, nhiệt điện, khu công nghiệp mọc lên để xóc nền kinh tế có xả thải làm chết dần môi trường của cá tôm và lúa nước. Mà có chết thì đã sao? Tiền từ công nghiệp dĩ nhiên là nhiều hơn tiền từ làm nông. Đã chuẩn bị cho cách mạng công nghiệp 4.0 thì nông nghiệp lúa nước nhọc nhằn còn ăn nhằm gì nữa, bởi chỉ dân cần lúa còn cán bộ thì cần dola !

Không cần lo gì

Người Việt Nam giờ quá sung sướng! Phần lớn chỉ bàn chuyện ăn chơi, kiếm tiền mà không ai màng chuyện thế sự làm chi cho đau đầu vì chuyện gì cũng có nhà nước lo cho họ hết rồi ! (theo như câu nói thế thái dân gian). Chỉ có mấy người khùng, rảnh quá hay bị kích động mới lo nghĩ chuyện dân chủ, nhân quyền cho nước cho dân (theo cách phán quyết độc tôn)

Người Việt giờ quá dân chủ tự do rồi đó chứ. Muốn bày tỏ ý kiến, ý cò gì cũng được miễn là đừng đụng tới đảng, chính quyền hay Formosa. Cứ nhìn cái gương với án 10 năm tù của Mẹ Nấm, 9 năm tù của Thuý Nga hay 14 năm tù của Hoàng Đức Bình để biết đường mà tránh, chính quyền quyết làm cho cạn kiệt tinh thần dần thân của những người có tâm với quê hương xã tắc . Muốn hỏi lộ, đút lót gì cũng được nếu khôn khéo để mà không bị bắt, bị xử tội thì hỏi còn có tự do nào cho bằng?

Đồ ăn, thức uống không sạch thì từ trồng, tự nuôi, tự làm. Mua đồ trong nước sợ thì mua đồ ngoại nhập. Có tiền mà lo gì! Ai không tiền, nghèo phải ăn đồ mất vệ sinh để mang bệnh vô mình thì ráng mà chịu. Đau bệnh hiểm nghèo như ung thư phải nằm nhà thương lay lắt ba bốn người một giường vì không có tiền thì cũng đừng có kêu la. Có tiền thì người ta nằm dịch vụ, đi bệnh viện tư; giàu nữa thì đi Singapore, Đại hàn hay đi Mỹ chữa bệnh.

Đã khổ nhiều quá rồi, giờ có chút của ăn của để thì sướng được lúc nào hay lúc đó. Mạnh thân ai nấy lo, chính trị chính em không cần biết tới lạng quạng đi tù vì tội phản động thì chỉ có chết thôi. Ở Việt nam sợ đã đành, ở hải ngoại cũng sợ vì cánh tay nối dài của Hà nội cũng với tới khắp nơi. Không sợ cho người hải ngoại thì sợ cho người nhà trong nước bị làm khó dễ. Và vì thế họ tự thoả hiệp với những gì đang diễn ra trong nước chỉ để có được hai chữ bình an.

Người ở trong nước không có nhiều cơ hội tiếp xúc với những điều khác lạ so với những tư tưởng, báo chí tự do, hay ý kiến hai chiều nên họ như vậy là điều dễ hiểu. Người ở hải ngoại

tuy có cơ hội nhưng không ít người cũng vẫn chọn lối sống “an toàn, bàng quan” cho bản thân. Lòng yêu nước ở họ cũng vẫn được đánh đồng với “lòng yêu lãnh tụ” và không “nói xấu” chế độ hiện hành.

Một trong những nguyên nhân được liệt kê đã làm cho chủ nghĩa cộng sản sụp đổ chính là sự thay đổi trong xã hội. Chỉ khi nào người trong cuộc nhận ra rằng họ cần phải thay đổi luồng suy nghĩ, thay đổi cách nhìn nhận sự việc cũng như các nhận ra chân tướng vấn đề thì mới hòng đem lại sự thay đổi lớn trong xã hội.

Tới lúc đó họ sẽ nhận ra rằng những thứ như nền kinh tế thị trường xã hội chủ nghĩa, hay nền dân chủ xã hội chủ nghĩa chỉ là những ảo tưởng, viễn vông không đem lại lợi ích thiết thực gì cho dân tộc và cho đất nước. Bên cạnh những nỗ lực đấu tranh từ bên ngoài làm đòn bẩy, và những nhân tố không thích hợp sẽ tự bị đào thải để đón nhận những cái tích cực, phù hợp với xu thế phát triển của loài người, mang tính nhân văn hơn, để cho con người lại được đúng nghĩa con người.

NGÀY SAU MƠ ƯỚC

Lê lăng Du

*Cuộc đời không biết ngày sau sẽ ra sao
Nhưng hôm nay được em yêu anh thực sự
là người đàn ông hạnh phúc
Có hình bóng của em trong lòng ngực
Là con tim vui nhịp đập rộn ràng lên*

*Em là người đàn bà anh không thể quên
Tình yêu của em sưởi lòng anh ấm lại
Cho anh mơ muôn ngày sau mãi mãi
Ở bên nhau xây giấc mộng vàng*

*Chúng mình nhìn những mùa sang
Mùa hạ vương vương thương nhớ
Mùa thu hồn nhiên đến bờ ngõ
Mùa đông xao xác bên trời*

*Mùa xuân ngàn hoa nở thắm tươi
Lối về quê hương rộn ràng mơ ước
Giữa đất trời anh linh non nước
Vang vọng tiếng gọi ngàn năm*

Phiếm luận

Vùng xám

Tiểu Yến Tử

Đi một vòng trên mạng, Tiểu Yến Tử khám phá ra nhiều chuyện động trời. Mới biết là ở Hà Lan hiện nay đã có gần 1200 sinh viên Việt Nam sang du học. Trong số này chẳng phải chỉ có con cháu cán bộ cộng sản thôi đâu, mà có cả con cháu đám ty nạn như mình cũng sang đây học, vì học phí ở Hà Lan không đắt mà lại học chương trình tiếng Anh. Học xong thì họ còn tạo điều kiện cho xin việc làm để ở lại. Chưa kể các bà các cô từ nam chí bắc sang đây vì có được anh chồng tây, nếu thêm con số 1200 sinh viên này ở lại, thì 10.000 dân ty nạn chẳng mấy chốc trở thành nhóm thiểu số.

Các sinh viên còn trẻ nên yêu thích mạng xã hội. Họ thành lập trang Facebook Hội SVVN tại "Hà Lan". Từ Hà Lan thì các em và các cháu từ thuở bé chưa được nghe. Trang này đã có đến 3974 người thích và 4106 người theo. Tức là có khá nhiều ảnh hưởng. Vào xem ảnh buổi họp mặt mừng xuân Mậu Tuất của sứ quán tổ chức của hội này thì cũng thấy vài khuôn mặt ty nạn hí hửng đến tham gia. Không chỉ đi ăn ké, các em còn tổ chức nhiều Festival Văn Hóa, chắc hẳn không thiếu sự tài trợ của sứ quán. Đó là chưa kể mấy hội sinh viên địa phương ở Deventer, ở Rotterdam hay của trường Saxion chẳng hạn. Đáng chú ý là trang Facebook địa phương của nhóm *Vietnamese Gang in Rotterdam* với gần ngàn hội viên. Họ xem trang facebook của họ là nơi giao lưu kết bạn, tổ chức hoạt động và trao đổi thông tin trong cộng đồng người Việt đang học tập, làm việc và sinh sống ở Rotterdam.

Thế rồi còn có trang Facebook xồn xồn của Hội người Việt Nam ở "Hà Lan". Ái chà, dân số đông đến 4,7 ngàn hội viên. Trang này thì có vẻ là chỗ thiên hạ cần thì tìm đến nhau. Từ tuyển nhân viên làm nail, nhờ chuyển tiền về Việt Nam cho gia đình, bán vài món ăn quốc hồn quốc túy hoặc xin ý kiến lẫn nhau về đủ mọi thể loại. Có kẻ còn dám tìm chỗ xin làm nghề trồng cỏ ở đây. Đúng là lạ ông tôi ở bụi này.

Ngoài ra, cũng có trang Facebook về một ngành nghề như "Nails Hà Lan" chẳng hạn, cũng có đến 1,1 ngàn người tham gia. Thế mới biết nghề nail ở Hà Lan bây giờ thịnh hành không thua gì chả giò. Trang Facebook của hội các ông bố bà

mẹ ở "Hà Lan" cũng có được gần ngàn hội viên. Còn *Hội Phụ Nữ Việt Ở "Hà Lan"* nữa, hội này có được 590 hội viên. Họ lập ra để các chị em xa xứ ở "Hà Lan" vào tham gia để cùng nhau học hỏi, trao đổi kinh nghiệm, tâm sự, ai biết gì thì chia sẻ, giúp đỡ. Hội không có tôn giáo, không chính trị, không vùng miền, không tranh cãi, không phân biệt tri thức, không phân biệt giàu nghèo, không phân biệt xinh xấu. Mục đích cùng nhau giúp đỡ, giao lưu, kết bạn, chia sẻ niềm vui và nỗi buồn, những vướng mắc, thắc mắc về nỗi niềm xa xứ ở "Hà Lan". Hội mong là nơi mà các chị em giúp đỡ nhau không những về mặt thông tin, mà còn về mặt tinh thần.

Kể mãi vẫn chưa hết, vì còn thấy Cộng Đồng Người Việt Nam Sống Làm Việc Và Học Tập Tại "Hà Lan" nữa. Không biết họ là ai, mà có đến gần 500 hội viên. Trang Facebook của Cộng đồng chính thống ty nạn cộng sản thì chỉ có 33 người thích. Từ tháng 5/2013 không còn thêm bản tin nào nữa. Thật tình, bây giờ mình không thể ngoảnh mặt quay đi với mạng xã hội nữa rồi. Cho dù mạng xã hội tràn lan những tin giả. Nhưng ảnh hưởng của nó rất rộng. Những vùng xám này, nếu không kiểm soát sẽ trở thành vùng đỏ, một khi lũ dư luận viên tìm cách đổ bộ vào.

tình thơ

*ta có một đời yêu thương khổ thiết
yêu cô nào cũng xách bỏ vào thơ
lúc ngời buồn, lại giở thơ ra đọc
là lúc cô nào cũng đã thành xưa*

*đã rất xưa mà ai cũng đẹp
mới biết trang thơ có trái tim hồng
mới biết chính ta cạn cùng nước mắt
khi các cô dần khăn gói qua sông*

*đời tình ta chẳng khác gì đám cúng
những mâm đầy (thịnh soạn và lễ nghi)
lo cúi lạy, lòng thành, ta khấn tụng
vừa ngẩng đầu, thiên hạ đã bưng đi*

*nên cả đời chỉ yêu hương yêu khói
mỗi tình nào cũng nhất định không vui
quá thất bát, ta tự mình chửi rửa:
ăn thứ chi mà ngu ác rửa trôi!*

Hoàng Lộc

Chủ đề

NĂM MỚI , TIẾNG VIỆT CÒN ĐÓ !? ...

AnNaDa

Cắt nhẹ xéo khúc cuối các nhánh hồng trong tay , tôi cắm những nhánh hồng vào 2 bình hoa nhỏ . Những cánh hồng tươi thắm, xinh đẹp hãy còn trong búp to tướng nổi bật trong chiếc bình trắng đặt ở góc bàn . Mùi hoa Dạ Lan hyacinth thoảng nồng nàn 1 góc phòng.Bao nhiêu năm sống lưu vong xứ người như cánh chum gửi , tôi vẫn cố gắng làm ngày tưởng niệm những thân nhân đã qua đời không còn hy vọng gì để thấy ,để về 1 nước VN tự do nữa. Tôi hiểu rõ mình không khả năng làm đám giỗ quây vì chữ đám giỗ làm ta liên tưởng đến sự xum hợp của gia đình, sự tề tụ của con cháu mấy đời mà nơi đây thân lưu vong như tôi có mấy ai may mắn có được gia đình đông đủ , con cháu về quây quần bên nhau để nhớ nhắc lại chút gì để nhớ, để thương, Thôi thì làm 1 ngày tưởng nhớ, được bao nhiêu người tưởng niệm thì hay bấy nhiêu, dù sao cũng ấm lòng được 1 chút.

-Sắp trái cây ra đĩa chưa ? Đem đĩa trái cây ra đi.

Tôi xoay qua bảo Tuyết, cô em tôi đang bận rộn bày trái cây trong bếp. Tuyết đã trưng bày khá đẹp mắt nho tím , bôm đỏ thắm và trái hồng căng mọng màu cam thắm. Con bé đem đĩa trái trái cây ra rồi bỗng dưng hứng khởi vì công sắp đĩa trái cây trông ngon lành, đẹp mắt:

- Chị coi , trái cây ở đây thật HOÀNG TRÁNG quá !

Rồi Tuyết biết mình nói sai nhìn tôi lảng lạng cười và nói thêm :

-Ý em nói là trái cây mình mua to lớn và ngon ghê đó mà , tại hôm trước đi siêu thị nghe có mấy người VN mới qua cầm chum nho lên rồi nói lớn với nhau " Chum nho này hoàng tráng quá !", nên chợt nhớ nói ra.

Tôi nhú mày :

-Lúc đó , mình đã không hiểu họ nói gì vì VN giờ đúng trật chữ hết. Nhưng mình cũng đoán được họ muốn nói là trái cây to lớn, ngon đẹp cũng như là đoán đây là những người mới từ VN qua. Đoán từ để hiểu họ muốn nói gì thì OK , đâu có nghĩa là mình đồng ý học từ sai này để rồi xài từ VN sai nghĩa ..

Tuyết gật gù , con bé nhận đã vô tình bị tẩy não , không ý thức lập lại chữ sai nghĩa này dù ngay từ đầu nó cũng thấy dùng trật lất! . Trong tâm thức tôi , Tuyết là em- luôn nhỏ hơn tôi ,dù bây giờ Tuyết đã mấy mươi tuổi đầu, ra đường được chào cô ,tôi vẫn thầm gọi nó trong lòng là con nhỏ này , con bé nọ. Trong nhà, Tuyết nhớ

chuyện lịch sử ,nhiều chữ nghĩa nhát và có nhiều ý tưởng phê phán thú vị nên tôi thường chọc nó , cố tình dụ cho nó phát biểu ý kiến này kia để nghe cho đỡ buồn, đỡ bức.

-Ý, mà họ nói trái cây hoàng tráng hay hoành tráng nhỉ ?

Tuyết ngẫm nghĩ chút, trả lời :

- Có lẽ là hoàng tráng vì em chỉ có thể đoán là từ này đi từ 2 chữ huy hoàng và tráng lệ .Họ cắt chữ và ghép lại đó mà . 2 từ này để chỉ về đồ xộ, to lớn ,đẹp oai nghi.

Tôi sắp đĩa trái cây , nói tiếp :

-Hồi xưa, mình nói khu nhà này huy hoàng và tráng lệ quá. Chữ này thường dùng cho nhà cửa , công trình xây cất vì mấy cái này mới to lớn đồ xộ. Chứ chưa từng nghe ông bà mình nói trái cây huy hoàng , tráng lệ !

Tuyết cười khà khà :

- Dân VN nghe riết rồi bị nhồi sọ , quen dần xài chữ hoàng tráng này cho mọi sự để diễn tả cái gì to lớn, huy hoàng. Chị Đào à , không phải mấy tháng trước bạn chị ở VN gửi lời chúc chị 1 sinh nhật hoàng tráng sao. Ý anh ta chúc chị có buổi tiệc sinh nhật linh đình chứ gì ! Giờ chị nói, em cũng thấy kỳ kỳ , nếu lấy từ 2 chữ huy hoàng và tráng lệ , có lúc lấy chữ thứ 2 của từ ghép như chữ hoàng của huy hoàng , có lúc lấy chữ thứ 1 như chữ tráng của tráng lệ.. Thật là tùy tiện , không quy ước, muốn nói sao thì nói không kể trúng sai . Muốn làm ngắn chữ , ghép chữ thì đâu ai cấm vì ngôn ngữ là living thing thêm chữ thì ngôn ngữ thêm phong phú nhưng xài phải đúng nghĩa , đúng trường hợp . Bây giờ cái gì cũng đúng chữ hoàng tráng này cho mọi sự để diễn tả cái gì to lớn,huy hoàng trong khi chữ Việt có đủ những từ diễn tả chính xác : trái cây thì trái to lớn, nhìn đẹp , ngon. Buổi tiệc thì tổ chức linh đình, long trọng còn nhà cửa thì đồ xộ, huy hoàng , nguy nga, tráng lệ ...

Tôi vờ nói như biện hộ :

-VN không chịu là nhận là đang bàn cùng hoá ngôn ngữ đâu, họ có thể nói vậy mới practical ,chỉ 1 từ hoàng tráng là dùng được hết mọi trường hợp đó , mất công dài dòng văn tự ! Tuyết lắc đầu ngao ngán :

- Bởi vậy , nghe VN dịch ngoại ngữ rồi dùng trật lất mà muốn khóc : chẳng hạn chữ hot .Đồng ý chữ hot căn bản nghĩa là nóng .Hot food có thể nói là thức ăn nóng, cay mà hot girl bảo là cô gái nóng, hot line đường dây nóng thì nghe kỳ kỳ . Em nhớ hồi nhỏ các dịch giá của VNCH dịch sách Anh,Pháp hay lắm.Đọc không biết là sách dịch mà chỉ tưởng là truyện VN vì từ ngữ VN họ dùng rất trong sáng , uyển chuyển không gượng gập về từ ngữ hay văn phạm .Nhớ mấy cuốn " Dưới mái học đường, Vô gia đình, Tâm hồn cao thượng,Những người khốn khổ "và những

truyện như "Thám tử Kỳ Sơn"-lúc đọc được sách Anh Sherlock Holmes mới biết truyện trinh thám gay cấn "Thám tử Kỳ Sơn" này dịch từ truyện Sherlock Holmes- thật hay quá, phải thăm cảm ơn các nhà dịch thuật này cho mình được thưởng thức văn hóa của thế giới tự do, của nhân loại.

Tôi cảm thấy ghen ghen , chút tức tởm thần thờ :

- Tội quá, em ơi !. Hồi nhỏ , chị lo học không đọc sách nhiều , lúc lớn thì bị quốc nạn phải lưu lạc xứ người lo học cho xong , rồi lo làm việc kiếm sống .Mình hồi nhỏ được nếm văn hoá Anh và Pháp biết bao nhiêu tác phẩm hay ,tiêu biểu văn hóa của nhân loại .Đến đây HL, xứ nhỏ tác phẩm văn học nghệ thuật được xem là bắt buộc, nói lên nhân bản , văn minh nhân loại không có là bao mà mình cũng không giỏi chữ bản xứ để thưởng thức bản văn của bản xứ. Không phải nguyên bản của các tác phẩm giá trị đa số toàn là tiếng anh sao !Giờ lúc rảnh, có thể đọc sách thì không thưởng thức được sách tiếng Việt do VN sản xuất nữa vì sách viết giờ dùng chữ sai nghĩa, nghèo nàn và lỗi hành văn trực trặc, không thông .

Tuyệt phụ họa :

-Em nhớ mà. Chị Kim , bạn chị ở VN nghe chị nhớ, kiếm sách VN đọc cho đỡ buồn ,có gửi nguyên bộ truyện Sherlock Holmes dịch qua tiếng Việt mà chị em mình mới đọc mấy trang đầu đã phải quăng sách xuống vì chữ nghĩa xài trật lất. Không thể nào thưởng thức được thú đọc sách.! Em cũng vào web kiếm lại truyện bằng tranh xưa như Xi Trum, Lữ Hân Phi Lục nhưng tất cả đã bị hủy hoại và thay thế bằng bản dịch VN XHCN rồi.

Tôi mím cười nghe Tuyệt nói. Đúng vậy , tôi có bảo Tuyệt thử tìm lại các truyện bằng tranh mà tuổi thơ thời VNCH được thưởng thức : TIN TIN, Lucky luke, Xi Trum, Tí hon thần lực, Phan tân Sĩ Phú, Lữ Hân Phi Lục...Tôi nhớ truyện bằng tranh này được chuyển thành tiếng Việt thật tuyệt hảo, đọc trôi chảy và chuyển vận được tính khôi hài tinh tế qua các câu đối thoại ngắn của các nhân vật. Tôi đã méo máo khi Tuyệt cho hay giờ không có truyện Lữ Hân Phi Lục nữa, chỉ có truyện Giô Hân và Biệt Luyến thôi.Loạt truyện bằng tranh này ngày xưa cho lứa tuổi 7 tới 77 tuổi quả không còn nữa . Những người dịch truyện bằng tranh vô danh này tuy không biết là ai nhưng tôi muốn cảm ơn họ đã chuyển ngữ tài tình,tuyệt vời quá,đã góp phần đem lại cho tuổi thơ của miền nam VN tự do niềm vui và cái nhìn rộng mở, giây phút thoải mái và vô tình những từ ngữ VN cũng theo chúng tôi dù không còn thơ bé ,dù miền nam VN tự do không còn nữa .

-Mấy đĩa chả giò ,bún xào thập cẩm,chè , bánh ngọt đem ra trưng lên bàn đi .

Vừa luôn miệng chỉ bảo cô em . mà cũng vừa đích thân tôi sau khi chiên chả giò, làm chè trôi nước cũng sắp ra chén và sắp món ăn lên đầy đĩa . Giờ trên bàn đầy thức ăn và hoa quả.

-Trông giờ cũng khá đẹp , trong chuẩn lắm .Tôi chợt mở miệng nói lớn , tự khen .

Tuyệt nhăn mặt :

- Giờ trông cũng đạt được tiêu chuẩn, có hoa có quả, có đồ mặn đồ ngọt .Chị Đào à, chị nói trông cũng chuẩn . Ngắn ngủn giống giọng điệu văn VC . Dĩ nhiên em hiểu ,nhưng sao không chịu khó nói đầy đủ đạt tiêu chuẩn . Tiêu chuẩn thì nói tiêu chuẩn đi , cật ngắn còn chuẩn không để dành hơi chười lộn à ? Đừng nói với em là ngắn gọn , đỡ tốn thì giờ . Nhưng văn chương thì khác , không phải ngắn gọn máy móc là được.Đôi lúc phải có chữ đệm để lới văn nhẹ nhàng , để nghe lọt tai chứ ngắn quá nhiều lúc thành ra nói sảng , cọc lốc .

Tôi mím cười :

- Ừ đúng vậy. Tiếng Việt mình có những từ đệm như ná , nhe , mà .. Như trong : "Đợi em chút ná . Đem bánh ra liền nhe . Để đĩa xuống đi mà .. " thì cũng giống HL trong các câu mệnh lệnh ưa có dùng even , eens , maar để câu nhẹ nhàng thay vì ra lệnh mà khuyến khích , yêu cầu hay nhờ vả .. Nếu cứ thực dụng practical hiểu thì được rồi nhưng trong văn từ không những chỉ hiểu mà còn hay nữa.

Như nếu chàng nói với nàng :Lại đây ngồi nhe ! thì dịu dàng hơn: lại đây ngồi !. Cái nào cũng là 2 cử động đến và ngồi , nhưng HL cũng nói đệm thêm eens cho câu nhẹ nhàng kom eens hier zitten !chứ đâu nói cụt ngắn ra lệnh :kom hier zitten !.

- Cái em thấy là chữ Việt dùng sai nghĩa vì ngôn từ như chị nói chính yếu trước tiên là chuyển đạt ý tưởng cho đúng. Việc dùng chữ hay có thể nói là việc của nhà thơ , nhà văn ,mấy học giả. Tuyệt lên tiếng, nói thêm.

-Mấy tháng đầu mình mở đài VTV của VN qua hệ thống vệ tinh thì bật giữa vì tiếng Việt giờ dùng sai nghĩa nhiều quá , khó thông. Lúc cắt ngắn chữ nghe trật lất ,lúc thêm chữ cùng kỳ cục hay có lúc đặt thêm từ mới thì nghe quái đản .

Chị nhớ có lúc xem phim VN lồng tiếng : nghe VN dùng từ SỰ TRƯỞNG thì chị em mình ngỡ ngàng vì ông tài tử đóng tuồng không giống ông sự trưởng , trụ trì chùa chút nào ! mãi xem gần hết phim mới quả quyết ông này là sự đoàn trưởng, loại quân phiệt nắm binh quyền độc đoán.

Lại xem từ RAU CỤ ,ĐẠO CỤ .. Tới giờ vẫn không đoán được đạo cụ nghĩa là gì ?

Mỗi khi xong phim, tuồng thì có chạy chữ cho biết tên ai lo trang phục, dàn dựng, đạo cụ v.v ..

Nhạc cụ thì mình từng nghe, là dụng cụ âm nhạc tức là musical instruments như các loại đàn, trống, kèn ..

Vậy rau cụ chắc là các loại rau cải mình cần dùng để làm món ăn mà họ dạy trên tv.

- Ý, dụng cụ âm nhạc thì phải, có ai nói rau cải là dụng cụ đâu. Con dao cắt thịt, thớt chặt cá, cây kéo cắt hành, nĩa đảo mới là dụng cụ nhà bếp chứ. Các loại rau cải thì nói chữ nghĩa 1 chút là nguyên liệu để nấu món ăn, hãy cứ gọi thẳng các thứ rau cải chứ ai gọi là rau cụ! Nghe hoa hòe rườm rà mà trật lất hết

- Vậy đạo cụ là nghĩa gì?

Tuyệt nhún vai:-- Chịu thua! Không đoán được. Tới giờ vẫn không rõ đạo cụ là cái chi? Tôi cố giải thích theo lý luận chữ ghép của Tuyệt vì nghe cũng hữu lý. Cụ là dụng cụ vậy đạo là các tôn giáo như đạo Phật, đạo Chúa. Không lẽ là dụng cụ đạo. VN có truyền thống theo đạo Phật. Nghe từ đạo cụ, điều đầu tiên tôi nghĩ đến là cái mỏ, cái chuông, cái khánh.. các dụng cụ mà các vị sư tăng dùng trong đạo ..

Khi tôi nói ý nghĩ trong đầu này với Tuyệt. Nó chỉ cười trừ:

-Có thể lắm, đâu biết được. Sư trưởng là ông sư đoàn trưởng của lực lượng quân đội nào chứ không phải nhà sư trưởng bói thì:

"Tay ôm túi bạc kè kè, nổi quấy nói quá chúng nghe rầm rầm"

Câu ca dao này hồi xưa chị cũng học mà. Bây giờ chính xác hơn thì sẽ là:

"Quyền cao thêm túi bạc kè, nổi quấy nói quá chúng nghe rầm rầm"

Tôi bật cười, tỏ đồng tình rồi nhắc thêm:

- Có lần trên đài VTV này có chương trình talk show, nói chuyện trao đổi ý kiến về 1 đề tài nào đó. Chị nghe lặp đi lặp lại nhiều lần chữ BẠN HÀNG. 1 bà sồn sồn, đáng về oai vệ phát biểu rằng mình đứng vì chút chất nóng mà phản bội bạn hàng của mình. Phải quý trọng tình nghĩa mà bạn hàng mình đã chia sẻ với mình mấy chục năm qua.. Bà này oai vệ, nói oanh oanh dạy đời phải chung thủy với bạn hàng mình, rồi cả chương trình talk show này từ người hướng dẫn chương trình đến các khách được mời đến phỏng vấn, ai này hăng hái phát biểu ý kiến lên án người phản bội bạn hàng mình v.v..

Kinh ngạc quá, thì ra tất cả đều đang lên án kẻ quên ân tình của người bạn đời mình, chứ không có ai trong talk show từng bán cá Chợ Cầu Muối mà có bạn hàng! Cái chất nóng mà bà thủ trưởng nói là ý chỉ sự đam mê, say đắm bỏ nhí đến nổi bỏ chồng bỏ vợ đó mà.

- Ôi, nói chi đến Đình cao trí tuệ tự xưng này. 1 số VN giờ này vẫn không phân biệt được phim lồng tiếng và phim thuyết minh nữa. Nhiều lúc lên mạng, thấy có những bộ phim HK cứ cho xem free, quảng cáo là phim lồng tiếng. Thu phim xuống, nghe thì chỉ có giọng 1 người đọc tuồng. Vậy là phim thuyết minh chứ gì nữa. Đâu có gì khó để biết là lồng tiếng hay thuyết minh. Cứ theo dõi phim 1 chút, lúc xuất hiện vai nam mà nghe giọng nữ nói hay khi vai nữ xuất hiện mà mở họng nói giọng nam thì đó là phim thuyết minh vì dù người thuyết minh diễn đọc hay thế nào cũng không dấu được mình là nam hay nữ. Từ đầu đến cuối 1 mình đọc, diễn thôi. Thật ra cũng có người thuyết minh khá, nói chính xác thì nghe hay hơn phim được VN lồng tiếng nữa.

Nghe chữ chính xác, Tuyệt lại phê bình:

-Sao lại là chính xác? Chị học ngành khoa học thực nghiệm chính xác chứ đâu học ngành khoa học xã hội. Mình phải rõ từ chính xác thật sự là gì chứ! Nếu có ai hỏi mình bây giờ mấy giờ, em nói 2 giờ 10, chị nói 2 giờ 10 phút 8 giây theo đồng hồ điện tử của chị, thì em chịu là chị nói chính xác.. nếu chị cũng nói 2 giờ 10 thì em sẽ nói là chị nói đúng thôi.

Chữ chính xác nay giờ hơi bị lạm dụng đấy. Từ chính xác khi nói việc đúng đến chi tiết nhỏ, như con số các sự việc toán học mình chứng đưa ra. Chẳng hạn hồi nhỏ học hình học về hình tròn, thầy hỏi PI là mấy? Em trả lời 3,1416 còn nhớ bạn trả lời hằng số PI là 3,14159265. Thầy khen bạn em: em trả lời chính xác. Nếu cứ trả lời đúng đến chi tiết li ti như vậy mới là chính xác.

Theo cô giáo Việt văn dạy những trường hợp khác em chỉ nói là nơi 1 cách bình dân là trúng bong, trúng phong phúc chữ đâu bảo là chính xác, nghe trọng đại quá.

Tôi kể thêm:

- Hôm trước lại thu xuống từ youtube 1 phim nhỏ, dạy cách tập thể dục. Xem cũng được lắm. Nhưng khi nói đến công dụng của bài thể dục thì họ nói sai chứ nếu chị không nhầm, VN bảo nếu tập thường xuyên sẽ làm cho cơ thể được HOẠT BÁT! Chắc hàm ý là thân thể tráng kiện?

Tuyệt trả lời:

-Nói chung ý là vậy, tập thể dục thường xuyên làm cho thân thể mình mạnh khỏe, không phải thân thể hoạt bát đâu. Hoạt bát chỉ dùng chung với cái miệng như người ăn nói hoạt bát, là người nói chuyện lanh lợi, trôi chảy. Còn thân thể, tay chân có thể dùng từ linh hoạt. Hoạt động nhanh lẹ, uyển chuyển không lừ đừ.

Tôi nói tiếp:

- Còn nữa, có nghe chữ PHI VỤ không?

- Là chuyến bay. Như hỏi anh phi công, anh trả lời mỗi tuần tôi làm chừng 20 phi vụ.

Chỉ chờ câu trả lời thế, tôi nói ngay :

-Sai bét. Coi tuồng VN sẽ biết PHI VỤ có nghĩa là VỤ làm ăn PHI pháp ,không hợp pháp đó. 1 ông lương thiện trong tuồng VN nói với tên lưu manh: Tôi nhứt định không đồng ý làm phi vụ đâu dù anh có đe dọa tôi.

Khi Nam VN bị xâm chiếm và chế độ CH bị thay bằng chế độ CS, nhiều từ ngữ ở miền nam bị thay đổi.CS lập luận là Việt của người VN , với tinh thần tự hào dân tộc này , họ loại trừ những tiếng Hán Việt ,thay vào bằng tiếng Nôm tức tên gọi tiếng Việt xưa.

Như nhà bảo sanh thì họ đổi là xưởng để, Thủy quân lục chiến thì đổi thành lính thủy đánh bộ,

Phi đạo thành đường bay , đường băng, Còn tòa bạch ốc họ gọi từ lâu là nhà trắng, Ngũ giác dài họ gọi là lầu 5 góc v..v..

Bảo tồn văn hóa VN , tiếng Việt phải chuẩn như thế mới thế mới là hào khí dân tộc .CS lập luận thế.

Tôi nói chưa dứt câu, thì còn bé đã vọt miệng xen vào :

-Tinh thần dân tộc !. Hứ , nghe được sao.Về mặt văn học, mình biết tiếng Việt giờ chạy sang nước người tị nạn lại học thêm tiếng nước ngoài , hồi nhỏ học tiếng Anh , tiếng Pháp .. trên nguyên tắc, khi biết qua 1 ít ngôn ngữ thì phải thấy rằng không 1 ngôn ngữ nào không du nhập từ nước ngoài vào ngôn ngữ xứ mình vì những mối quan hệ luôn tương tác nhau.Tiếng Pháp có 1 số động từ đi từ tiếng Anh ra và ngược lại. Tiếng HL cũng có nhiều từ tiếng Anh , Pháp , Đức. Làm gì có 1 ngôn ngữ hoàn toàn thuần không có du nhập chữ từ nước khác , nhờ sự hỗ tương này, ngôn ngữ mới được phát triển , phong phú ra.

Nói nôm na mách qué trở thành thô tục, lỗ mãng thay vì dùng từ Hán Việt đó vì từ đó đã có mặt trong tiếng Việt lâu đời trở thành thông dụng đến nỗi không ai nhớ gốc gác từ đó đến từ đâu ..Rất nhiều từ Hán Việt ta dùng thường và hiểu ngay không cần chuyển thành từ VN vì từ Hán việt này xúc tích tức diễn tả ngay đúng hình ảnh mình muốn nói trong khi chuyển thành từ nôm phải dùng cả câu văn dài để nói lên ý từ chính xác. Chẳng hạn cụm từ Thủy quân lục chiến ,vâng đúng là từ Hán việt. VC đổi thành lính thủy đánh bộ .Có những người ở VN tra cứu nghĩa cụm từ thủy quân lục chiến cho biết là đây để diễn tả binh chủng chiến đấu cả 2 trận tuyến trên biển và đất liền , như ngày D- day quân đội đồng minh đổ bộ đến âu châu, đánh thẳng phát xít.

Đến đây thì từ lính thủy đánh bộ này " không chuẩn , không chính , chưa chính xác " gì hết vì chỉ mới nói đến trận tuyến đánh trên lục địa,mới đánh bộ thôi còn trên đường đi tới lục địa bằng đường biển thì nếu gặp địch trên biển thì không

đánh a ? Điểm thứ 2 khi bảo không xài từ Hán muốn rất Việt thì chữ thủy phải đổi thành chữ nước mới thuần VN chứ ? vậy "rất chuẩn" phải gọi là lính nước đánh bộ a ?

Và dù nói gì, từ Hán Việt làm câu văn trang trọng, đẹp không thành nôm na , mách qué thô lỗ

Em hỏi chị nếu không vì thế , sao VN đặt tên con toàn từ Hán Việt : con gái nào là Bích Vân , Thanh Thuý.

Con trai thì gọi là Kim Long, là Ngọc Hồ .Sao không dùng từ thuần Việt đặt tên con để nêu cao tinh thần dân tộc như Mây xanh , Nước trong , Rồng vàng , Cọp đá quý cho chuẩn , cho chính ?!

Có nghe những tên hoa mỹ Trường Vũ, Trường Giang chứ có coi tuồng, đọc văn nào nói :Mây ơi, có thương anh không ? Mây nói thật với anh Sông Dài đi ,đừng ngại ngần. Mưa lê thê thật tình với Nước Trong lắm , Nước trong có hiểu lòng anh không ?

Em có thể hiểu người CS gọi nhà trắng, Lầu năm góc thay vì Tòa bạch ốc, ngũ giác dài với chủ ý thóa mạ, miệt thị đối phương , hạ bệ kẻ thù .. không phải là ngu dốt không biết những tiếng nôm na này là thô lỗ , thất học mà họ muốn vậy thì sao ?

Tôi bật nói lớn gần như la lên khi đổ thêm nước trong vào bình hoa hồng :

- Nếu vậy ,khi miền nam lọt vào tay CS thì Viện bảo sanh bị đổi thành Xưởng Đẽ. Ý là CS cố tình dùng chữ thô tục này để làm giảm sĩ diện , hạ bệ, miệt thị dân trong Nam

Tuyệt thêm ý :

- Miền nam nói riêng , chứ cả VN đều bị miệt thị . Miền Bắc chắc đã xài từ này lâu rồi vì chế độ CS mà. Con người có giá trị chỉ qua sản xuất . Nơi sản xuất là xưởng để, Các bà sản xuất con nít thì nơi sản xuất con nít gọi là Xưởng Đẽ thì là quá chuẩn theo cách diễn tả của chế độ CS .

Em hỏi chị nữa nè. Nếu thuần tính VN chứ từ Ngụy trong khẩu hiệu CS đánh cho Mỹ cút , đánh cho Ngụy nhào không phải là từ Hán , vay mượn sao?

Tôi thờ hất , lắc đầu :

-Thật không hiểu rõ sao dân miền nam CH bị kêu là dân ngụy ? rồi nào là ngụy quân , ngụy quyền . Nói thật chứ ngụy này nghe rất Tàu, không cất nghĩa ra thì không thấu đáo đâu.

Tuyệt trả lời không chần chừ :

-Mình có biết qua chữ ngụy biện , hùng biện mà. Ngụy này cùng nghĩa chữ ngụy của ngụy biện , tức là gian xảo quý quyết lấp liếm,bê cong sự thật rồi sắp xếp nghe tưởng có lý để gạt gẫm làm người khác tin theo.

Ngụy nói cho có tư duy sâu xa hơn là chỉ vương triều của Tào tháo . Người Tàu nào cũng biết nói đến Tào tháo và những gì dính dáng đến Tào

tháo -tiêu biểu đại gian hùng -đều gian trá , mưu mẹo xảo quyệt . Nên Ngụy quân , ngụy quyền hay dân ngụy họ gọi đều ám chỉ lũ gian xảo , dối trá.

Nếu bảo CS muốn loại bỏ từ Hán Việt thì khó tin vì rõ ràng giờ họ đặt ra nhiều từ Hán Việt trong xã hội VNCS ngày nay lắm .Không phải giờ có từ ĐẠI GIA, THIẾU GIA ư ? thời phong kiến mình nghe qua từ phú hộ .Chữ này chỉ mấy ông nhà giàu thôi chứ Đại Gia ở VN vừa giàu có vừa có quyền , có gốc bự nữa như tuồng Bao công ư nhắc đến đám hoàng thân quốc thích , bà con với vua đứng trên dân.Lại có thêm từ BẢO MẪU để thay thế chữ chị vú , bà vú em . Cõi cái lương nhắc đến nhũ mẫu tức bà vú em , chị vú em . OK ,chữ Nhũ , vú em nghe đúng thực tế ngày xưa nhưng không thanh nhã . Giờ nanny đâu có cho em bé bú vú. Các babysitters ngày nay cũng trẻ lắm như các em học trung học và cũng có nam làm babysitter được nhờ đến trông chừng các bé tiểu học nên đúng chữ MẪU đây không chỉnh lắm. Các babysitters cũng chưa đủ tuổi làm mẹ nên sao không chỉ dùng từ Người coi chừng trẻ để diễn tả, đã tránh đúng từ Hán Việt như nhũ mẫu giờ dùng bảo mẫu nghe long trọng thêm.

Từ ngữ dùng thời nào phản ảnh rất nhiều xã hội thời đó . CS chủ trương là không phân giai cấp , công nông là nòng cốt xã hội phải được đề cao. Cán bộ phải phục vụ nhân dân chứ không hưởng đặc quyền .Cương quyết

loại trừ phong kiến , thứ giai cấp quan liêu hưởng thụ đặt mình lên cao coi dân như cỏ rác.Chị xem loạt tuồng Bao công cũng thấy dân chúng tự gọi mình là Thảo dân (dân như cỏ thôi) và xem vua là thần thánh , con ông trời (thiên tử) .Bao công là vị quan hiếm có , thương dân dám ra mặt chống với hoàng thân , quốc thích ý thế cậy quyền áp bức dân.Dân thì oan ức, nghèo khó có phước lắm mới gặp bao công xử án . Ai xem tuồng cũng thích, cũng hả dạ vì bao công giải oan cho dân lành cô thế, không sợ uy vũ nhóm quyền thế, trừng trị kẻ gian thật thích đáng. Nhắc Bao công là nhắc Khai Phong phủ đó nha ,vì Bao công là quan thời phong kiến mà , phải ở trong dinh phủ chứ. Em muốn nói là thời nay thế kỷ 21 rồi và VN là nước CS , phải diệt triệt để phong kiến chứ . Nhưng sao giờ VN có từ BIỆT PHỦ, BIỆT ĐIỆN để diễn tả nhà của của cán bộ CS ?.

Mình từng ở chế độ ngụy , nhưng đâu có nghe từ BIỆT PHỦ lần nào đâu.

-Đúng vậy, nghe chữ BIỆT PHỦ thì chị không biết sao nghĩ đến phủ chúa Trịnh ngay, hay nhớ đến thời ông Phủ , ông huyện ...

Xưa có câu : "Con ơi , nhớ lấy lời cha 1 đêm ăn trộm bằng ba năm làm "

Giờ hợp thời hơn , thành câu :

"Lời cha khát cốt ghi tâm

Miền nam vào chiếm , hơn trăm năm làm"

CS còn dùng cụm từ BẤT KHẢ THI cũng thường lắm . Trong khi tiếng Việt đã có chữ sẵn không làm được , không thi hành được . Vậy CS sẵn sàng du nhập từ Hán mà chữ tinh thần dân tộc gì ở trống .

Mới đây , VN có đặng phim mới Thor-Ragnarok với phụ đề Việt : khi Thor từ hành tinh khác trở về hành tinh của mình phải đi xuyên qua wormhole trong vũ trụ , qua back door của wormhole . VN dùng từ HẬU MÔN để diễn tả back door .Rồi nào nói : Giờ tiếp cận hậu môn , đi qua hậu môn .. Đọc nghe tồ tục , có mùi quá !.

Rồi còn dùng từ mới KINH ĐIỂN để diễn tả tuồng, nhạc classic mà mình vẫn gọi là nhạc , phim cổ điển

Mình có nghe nhạc cổ điển Mozart , xem phim cổ điển công chúa Bạch Tuyết vì đây là loại phim , nhạc cổ (xưa) điển nhưng điển hình ,tiêu biểu được thời kỳ hay văn minh lúc đó. Chữ có kinh Phật , kinh Chúa gì trong đó ?

Chữ cổ đã nói lên cái gì xưa nhưng rất có giá trị. Thí dụ em mua đồ cổ chứ nói mua đồ cũ thì hoàn toàn khác !

Tôi lại kêu lên :

-Nghe nói vậy thì CS cố ý đổi chữ . Hề chữ miền nam tự do dùng tiếng Hán Việt thì họ đổi thành tiếng Nôm , nếu là từ tiếng Việt có sẵn thì họ đổi thành chữ Hán Việt và cắt chữ này ghép chữ kia, tự đặt ra nhiều từ mới dùng sai nghĩa làm chữ nghĩa giờ nghèo nàn quá .

Tôi chợt nhớ đến bộ phim HK " Cổ máy thời gian " , loại khoa học giả tưởng với nhân vật chánh là anh chàng Hạng Thiếu Long- một cảnh sát ở thời hiện đại vì muốn cứu vãng cuộc tình của mình đã đồng ý thử nghiệm chiếc máy thời gian.Anh ta trở về thời Doanh Chính lên ngôi thành Tần Thủy Hoàng. Trong tuồng anh ta là thầy, là quân sư của Doanh Chính đã giúp Doanh Chính tạo sự nghiệp thành Tần Thủy Hoàng . Dĩ nhiên nhân vật Hạng Thiếu Long này chỉ là hư cấu , không có thật trong lịch sử . Cái tôi nhớ nhất là để giải thích logic tại sao Hạng Thiếu Long không sử sách nào nhắc đến , cuốn phim đưa lên cảnh Tần Thủy Hoàng bức tức , ghét cay đắng Hạng Thiếu Long hỏi ý kiến quân sư phải làm gì khi vua không muốn ai biết tới cái tên Hạng Thiếu Long này vì anh chàng Hạng Thiếu Long này từ thời nay trở về thời xưa nhờ kiến thức lịch sử, khoa học thời nay anh ta có nhiều sáng kiến , tài năng , biết trước sự kiện lịch sử .Tần Thủy Hoàng sợ bị lu mờ bởi hào quang tài năng của Hạng Thiếu Long nên muốn không ai biết , nhắc đến Hạng Thiếu Long. Quân sư đã hiến kế rất hay , đạo khái :

-Bệ hạ ra lệnh không 1 sách vở nào trên đời được nhắc đến Hạng Thiệu Long . Phải hủy hết những gì dính dáng với Hạng Thiệu Long. Xoá sạch vết tích có thể chứng minh sự hiện hữu của Hạng Thiệu Long . Thần chắc chắn rằng chỉ 1 vài thế hệ , sẽ không ai biết đến tên Hạng Thiệu Long nữa.

Giờ có thể 1 số người biết đến Hạng Thiệu Long . Bệ Hạ cứ để tự sinh, tự diệt. Không cần động mình vàng, không cần làm gì hết .Bọn này sẽ già, sẽ chết . Bệ hạ cứ không cho ai nhắc tới Hạng Thiệu Long , không sách vở nào được quyền viết về Hạng Thiệu Long . Cam đoan đời sau không ai biết có sự hiện hữu của Hạng Thiệu Long đâu.

- Bởi vậy, chị hay ai dùng chữ Tư bản đó để chỉ chế độ CS chứ em thì dùng từ Phong kiến đó thích hợp hơn.

Hỏi chị này nè , tư bản bắt quá có tiền của , gây được nhiều ảnh hưởng đến chính quyền thôi , giỏi lắm tổng thống nghe theo mình chỉ 4 đến 8 năm thôi chứ phong kiến mới oai phong , hống hách , cha truyền con nối đã vậy còn đó nữa : quyền tuyệt đối luôn. Trên trái đất giờ này có nước nào 3 đời làm lãnh tụ nước toàn quyền sinh sát không ?

- Thì Bắc Hàn đó, dễ ợt, ai mà không biết còn hỏi đó nữa. Tôi đốt mấy nén hương đặt lên bàn bên cạnh đèn cây điện cho long trọng. Mấy chị em tôi, ở nước ngoài lâu chỉ ưa tiện dùng. Tuyệt khi đi chợ đã mua cả hộp đèn cây LED điện để tiện dùng: Vừa không sợ cháy, vừa xài lâu và khi hết sáng thì nó cứ đem sạc điện xài lại..

Tuyệt cười ha ha:

- Chưa chính xác. Nói “chuẩn và chỉnh” là nước Bắc Triều Tiên.Là nước xã hội chủ nghĩa anh em với VN sau đại ca Trung quốc đó. VN đã mất đi các nước anh em xã hội chủ nghĩa nhất là 2 nước tiêu biểu: Liên Xô và Đông đức- 2 nước Bắc đầu,kiểu mẫu cho xã hội chủ nghĩa. Đây là 2 nước CS nòng cốt, cái nôi của chủ nghĩa Mác-Lenin ,là niềm hạnh diện mà CSVN lấy là kiểu mẫu để tiến tới giống như vậy.

- Giờ đâu còn Liên xô,Đông đức và những nước XHCN đông âu nữa. Cuba đang đợi Fidel Castro trút hơi tàn để đổi đời, em của Fidel Castro người thực sự nắm quyền thế anh đã cho thấy dấu hiệu muốn thay đổi khi nhận thức sự kiện hiện thực là cả 2 nước CS tiêu biểu: Liên Xô và Đông đức đều thất bại và chuyển thể.

Vậy trên thế giới chỉ còn Trung cộng , Việt cộng và Hàn cộng thôi.Không hiểu người CS trả lời sao nếu mình hỏi: nước Liên Xô và Đông đức đâu ?

- Chị nhắc đến Bắc Hàn em mới nhớ . Thâm tâm VN giờ mê Nam Hàn lắm.

Xem đài VTV chị có nhớ có lần CS phỏng vấn 1 du khách Nam hàn đến VN chơi, trên TV đài VTV có chạy dòng chữ : Ngài du khách Hàn Quốc. Em đọc xong muốn nổi sùng. Bộ VN không nhận ra VN giờ sao đây tính giai cấp và phong kiến dữ vậy . Chữ Ngài đây chỉ có trong thời phong kiến . Thời VNCH , theo CS là thời nguy bị Mỹ đô hộ chưa hề nghe có ai dùng chữ ngài để nói như ngài tổng thống, ngài đại tướng v.. v nói chi dùng chữ ngài để nói đến 1 người du khách!!

Nghe dùng từ ngữ Ngài du khách Hàn Quốc,thì hiểu thêm VN đã vô tình thú nhận Nam Hàn mới đại diện cho nước Đại Hàn còn Bắc Hàn VN không ưa, không coi không ra gì cho nên ông du khách mới được ghi chú là Ngài du khách Hàn Quốc..

Giờ VN có phong trào xem phim Hàn quốc , những lời so sánh đẹp trai như tài tử Hàn quốc ,đẹp như mơ giống cô gái Hàn quốc v.. v.. Bộ không biết là đây là những lời khen tặng đến Nam Hàn sao. Hàn quốc chính là Nam Hàn theo tự do, 1 đồng minh của Mỹ và VNCH từng sát cánh với quân đội VNCH đánh CS !?

Tuyệt dường như giờ có cơ hội cho nó bày tỏ ý kiến nên nói liên thu :

- CS luôn chụp mũ là người miền nam VN tự do từng trải qua chính thể VNCH xưa là ôm ấp hận thù hễ mỗi khi dân VN tự do bày tỏ ý kiến. Nếu chúng ta không từng biết đến văn hóa VNCH thì sao có nhận định , so sánh rồi thấy rõ sự khác biệt giữa văn hóa VNCS và văn hóa tự do VNCH được. Chỉ về mặt ngôn ngữ , em thấy người VNCH giờ là tị nạn CS rất bao dung, đâu phân biệt đây là từ CS xài , đây là từ CH xài .Họ chỉ tức mình lên tiếng và không đồng ý những từ CS dùng vì lẽ rất đơn giản là CS dùng sai làm băng hoại , hư hỏng đi tiếng việt. Chứ chúng ta sẵn sàng dùng chữ VN giờ xử dụng vì tất cả đều nằm trong ngữ vựng , kho tàng chữ nghĩa VN mà ông bà ta để lại nhưng phải xài đúng nghĩa và cách hành văn nặng , nhẹ đúng chỗ không thì nghe buồn cười lắm.Cách hành văn em muốn nói ở đây là những từ như báo cáo , chiêu đãi, phương án , đáp án , tập kết v.. v..dùng không đúng chỗ.

Nếu đưa con nói với mẹ:-Mẹ ơi, con giờ muốn báo cáo với mẹ là chiều nay ba sẽ chiêu đãi tất cả mấy mẹ con mình ở nhà hàng Quốc doanh.Mấy tụi con sẽ tập kết trước sân nhà đợi mẹ ...

Nghe câu nói trên thấy kỳ cục quá . Tiếng Việt mình có tất cả những từ này và không phân biệt người xử dụng chúng là CS hay CH. Dùng chữ báo cáo thay vì nói , nghe trọng đại quá , chỉ dùng khi cấp dưới tường trình lại với cấp trên 1 cách chính thức như trong quân đội có chức vụ hãnhhài . Từ chiêu đãi mình từng dùng trong từ

chiêu đãi viên nói giản dị như ba sẽ đãi mẹ con mình thì đúng hơn vì chiêu đãi có nghĩa phục dịch khách (serve) hơn là đãi đần (treat). Tập kết mình cũng nghe qua nhưng ta nói từ tổng quát tập trung lại chữ đầu dùng từ tập kết như bộ đội miền nam tập kết ra bắc vậy..

Cũng như giờ ưa nghe từ phản hồi , 1 từ rất Hán việt để dịch chữ reply ngày xưa có chữ hồi âm hay hồi đáp , sao không đơn giản dùng chữ trả lời lại. Toàn chữ Việt ,không phản ai hết !

Và em còn có 1 thí dụ là VN giờ thêm chữ của từ cũng sai bét làm trật nghĩa. Không lâu lắm xem tuồng VN, em nghe câu khen này muốn rùng mình : “Áo em mặc trông thật chiến đấu !” . Đáng lẽ phải nói :Áo em mặc trông thật chiến!. Từ chiến đây thật ra là tiếng lóng để nói trông rất bảnh, trông ngon lành, đẹp ác ôn, trông ngẫu như giờ nghe tụi teen-agers nói you look cool , chỗ em muốn nói là chữ chiến là đủ chữ bồng dựng thêm chữ đấu vào làm hư nghĩa tiếng Việt hết trơn.

Em nghe chị có lần nói Kỳ duyên nói có lý a khi cô này có lần phát biểu đại khái là về VN phải sẵn sàng học tiếng Việt mà xã hội CSVN xài . Cách nhìn về việc học ngôn ngữ có vẻ nhìn thoáng , rộng mở :họ dùng chữ hay diễn đạt sao cũng được mình cứ xem như 1 ngoại ngữ phải chấp nhận, phải học từ đầu.. nhưng đó là cái nhìn của người nước ngoài học tiếng Việt như 1 ngoại ngữ . Và vì hoàn toàn không có chữ nào về ngôn ngữ này như 1 tờ giấy trắng muốn vẽ lên cái gì không được chỉ chấp nhận ,cặm cụi học thuộc lòng thì xong.Như người VN tị nạn các nước HL, Bắc âu lúc sang đây được dạy chữ nào học chữ đó. Nếu bị chơi khăm , họ chỉ con chó Dog dạy mình kêu con khỉ Monkey thì đành chịu thôi chứ có kiến thức nào đâu để nhận định đúng sai. Nếu không sẵn sàng tìm cơ hội để sửa, thì chịu sai cả đời à ?

Nhưng nếu có biết chữ con trâu , con bò thì sẽ không thể chịu nổi nếu họ dạy mình học đúng chữ bò để chỉ con trâu. Nói 1 cách rõ ràng hơn khi biết chữ buffalo để nói đến con vật rất có thể giống con cow nhưng có thể sống trong bùn lầy , kéo cày . Giờ chỉ con cow, con vật sống trên đồng cỏ cho sữa cho thịt kêu mình gọi là buffalo, mình có thể chấp nhận sao ? Mình sẽ chấp nhận học gọi con cow với danh từ buffalo nếu mình chưa từng học tiếng Anh , chứ nếu biết lõm bõm tiếng Anh biết cả 2 từ buffalo và cow thì đâu dám dùng chữ ngang như vậy .

2 mẹ con Kỳ duyên đã từng về VN mở tiệm phở “cấp cao ”chắc chắn rành rẽ bò khác trâu nếu không thì bán phở bò lộn thành bán phở trâu à ? Chị có nghe chữ trần trở không, giờ VN ưa dùng lắm ? Từ này cũng quen thuộc có trong kho tàng tiếng Việt . Mình cũng dùng qua như các chữ

thao thức , trần trở .Tất cả diễn tả tình trạng không ngủ được vì tâm tư bị xúc động , suy nghĩ mãi 1 điều gì không giải quyết được

Nếu có anh chàng nào bảo :Em ơi , cả đêm anh trần trở nhớ về em. Thì em rất cảm động , hình dung ngay hình ảnh anh đang lăn lộn trên giường , tưởng nhớ em không ngủ được. Nhưng em không dám “ tư duy ”tiếp nữa, vì hình ảnh em nghĩ đến giờ thì hơi xâm phạm đời tư cá nhân đó. Anh trần trở thì chắc chắn anh nằm trên giường rồi và anh không thể mặc quần áo đi làm . Anh phải ăn mặc thoải mái để ngủ, ở nhà mà . Vậy là anh đang mặc pyjama hay mặc quần đùi dưới tấm chăn ,hay anh thời này vẫn minh theo chủ nghĩa thiên nhiên có thể mặc đồ Adam trên giường nhớ về em đấy !.Thôi không dám nghĩ thêm nữa.

Tôi bật cười nghĩ thầm : Con nhỏ này thật nhiều chuyện , ăn nói lung tung , nhưng cũng thấy nó nói cũng có phần có lý.Khi thao thức không ngủ được, thì không định rõ không gian trên giường như chữ trần trở, mình có thể thao thức như hình ảnh ông Mạc Đăng Dung trong lịch sử, thao thức canh đầu dưới trăng vì nặng lòng nghĩ đến đất nước :

“Thù trả chưa xong , đầu đã bạc

Dưới trăng bao độ tuốt gươm mài “

Tuyệt chưa nói được hả hê , trở lại nhận xét tiếng Việt đời nay nữa :

-Chị có nhớ lần trước xem dài VTV phỏng vấn 1 ca sĩ nào đó , nghe cô nói nhà cô có 2 công trình.1 công trình từng trên và 1 công trình ở từng dưới .Xem tiếp chương trình chút nữa mới biết là 2 công trình lớn trong nhà có là 2 cái cầu tiêu!.Còn có lần nghe 1 ca sĩ VN nào trên đài VTV bảo : Minh cũng muốn có vài cái nhà băng để đừng thua chị kém em .Nghe 1 hồi mới vỡ lẽ cô không có tham vọng có vài cái nhà băng mà thật sự chỉ muốn có vài cái băng , nghĩa là có vài cái công ngân hàng như mình ở đây thôi.

Chị còn bạn ở VN mà. Nhiều lúc nghe họ nói mà khó nuốt quá. Em nghe chị Kim bạn chị dùng chữ thông tin hoài mà không dám nói.Khi nói tới có thông tin về cô Hoa cho bạn, bạn cho tôi thông tin công ngân hàng bạn nhe thì chữ thông tin về ai này nên nói chính là tin tức , dữ liệu về người đó , việc gì đó (information , data). Mình có dùng chữ thông tin trong chữ như phòng thông tin ,truyền tin.Thông tin là communication, là thông báo tin tức , chỉ về 1 hành động là truyền, thông báo tin tức .Khi xin tin tức công ngân hàng là mình muốn hỏi các dữ kiện số công, tên ngân hàng , địa chỉ ngân hàng v..v tất cả những data về công ngân hàng để gửi tiền chứ đâu có muốn thông báo , loan truyền tin đến ai đâu.

VN giờ cũng ở khuynh hướng dùng chữ tư, chữ công nhiều lắm.Chẳng hạn vấn ý thì nghe chữ

TƯ VẤN. Như mua hàng ở công ty này được tư vấn miễn phí.

Đúng thế chữ cổ vấn thường nghe ngày xưa. Trên nguyên tắc có thể hiểu được đến đây sẽ được cho ý kiến nhằm khuyên bảo mua hay làm gì. Nhưng khi xài chữ tư vấn thì phải nghĩ có chữ công vấn không? Chắc phải viết theo kiểu CS thế này: sau khi CÔNG VẤN Trung cộng, VN đưa ra cải cách chữ viết.. vì việc này qua ư là công! : có tầm vóc quốc gia và ảnh hưởng đến công chúng.

Còn chữ CÔNG ĐOẠN nữa. Như bảo làm chả giò trải qua nhiều công đoạn lắm. Công đoạn băm thịt, Công đoạn cắt khoai, cắt bún tàu, công đoạn gói chả giò.. sao không nói ngay là các giai đoạn. Chữ giai đoạn có sẵn sao không dùng. Lại đặt ra chữ công đoạn. Giờ có chữ công thì có thể có chữ tư không?

Đã thế, em còn nghe chữ TẢI nữa. Bạn chị ở mỹ còn cho hay: mình không thăm bạn Kim được thường vì ở xa nhau quá. Để tuần này ông anh mình về chơi để nhờ anh tải mình lên nhà Kim. Dùng chữ tải đi nghe kỳ kỳ, chị này muốn nói nhờ anh cho đi quá giang, nhờ anh chở lên nhà bạn. Từ CS tải này nghe thô lỗ: Con người chứ phải là đồ vật nặng nề như bao gạo, bao cám đâu mà thô mà tải! chữ tải diễn tả hình ảnh mang trên vai nặng nhọc đem chuyen vật gì đi như tải đạn..

Đưa tay sắp lại đĩa trái cây trên bàn, tôi nhìn sang Tuyết và như muốn cho nó biết là tôi cũng rất cập nhật hóa

biết được ít nhiều tin tức VN vì lúc rảnh rỗi cũng thường lên internet giải trí.

-Thôi, mai mốt ai về VN đều phải học lại tiếng Việt. VN đang bàn tán xôn xao việc ông tiến sĩ, giáo sư đề nghị cải cách lối viết tiếng Việt kia. Mai mốt không đọc được tên đường nữa kìa! không ai biết lý do sao ông này bày đặt cải cách chỉ để ai nghe cũng la.

-Thì trước nhất vì ham danh, muốn nổi tiếng. Còn nếu chị xem thêm youtube có người biết chuyện nói đến 1 âm mưu sâu xa hơn: Trung cộng muốn qua việc này của ông để thăm dò dư luận VN có chịu cải cách tiếng Việt không. Nếu phải chịu cải cách thì chẳng khác chi bỏ đi văn hóa VN, ngày VN thành 1 tỉnh tự trị của Trung quốc như Tây Tạng, Mông cổ bị trung quốc thôn tính không còn là 1 quốc gia nữa, chắc chắn không xa.

Và có dư luận cho hay là việc cải cách lối viết tiếng Việt sẽ có lợi cho người Trung quốc học tiếng Việt. Em không phải nhà ngôn ngữ có thể phân tích, giải thích sâu xa, nhưng với cách viết mới này người Trung quốc có thể học tiếng Việt nhanh, dễ dàng hơn vì giống cách họ phiên âm để nhớ dễ thuộc

Có thể đây là 1 cách Dương đông, kích Tây. Bây giờ ai nấy đều tập trung sức lực đối phó với cái đề xuất cải cách viết chữ Việt này nên không quan tâm những vấn đề khác. Nói 1 cách khác là bị phân tâm, bị đánh lạc hướng không biết khi âm mưu tung chiêu cải cách tiếng Việt thì Trung cộng cũng đang thi hành các biện pháp lần lần nuốt gọn VN.

Nói tới đây mới nhớ. ải Nam quan của Trung cộng lâu rồi à? Còn đảo Trường sa, Hoàng sa và biển đông cũng đang bị Trung cộng thôn tính? Em vẫn nhớ hồi nhỏ học sử: Cha của ông Nguyễn Trãi bị đày qua Tàu, Nguyễn Trãi đưa tiễn cha đến ải Nam quan để nghe cha dặn dò lời cuối: Hãy sống xứng đáng là dân Việt.

Hồi nhỏ, học đến khúc này thì thấy cảm động lắm. Lại có bài hát: VN, từ Nam quan đến Cà mau nên cảm thấy quen thuộc với cái tên Nam quan này lắm. Chắc chỉ là 1 địa phương nhỏ thôi, những tiêu biểu nước VN vì VN trải dài từ ải Nam quan đến mũi Cà mau mà. Nam quan không còn nữa, sợ nước VN sớm muộn gì cũng mất luôn.

Nhắc lại tuồng Cổ máy thời gian, Tàn thủy hoàng có thâm độc, mưu đồ, bạo lực đến đâu cũng chỉ thao túng được dòng Chính Sử. Tàn thủy hoàng có thể bóp méo sự thật, xoá bỏ vết tích văn hóa bằng cách cấm đoán, đốt sạch nhưng không thể kiểm soát hoàn toàn dòng Ngoại truyện tức là dòng văn hóa không chính thức không được Bạo Tàn công nhận. Nói theo thời nay, dòng ngoại truyện chính là dòng văn hóa của người việt tự do khắp thế giới, ngay cả ở VN. Giờ có phương tiện thông tin computer mọi người đều có thể phản ánh lên cách suy nghĩ tự do không bó buộc, chị xem các báo Cộng Đồng, báo mạng, các blog, live stream trên internet nói lên được rất nhiều. Em nghĩ là các nhà khảo cổ học, sử học, các nhà nghiên cứu khoa học khi phê phán thời kỳ nào cũng sẽ dùng cả 2 dòng chính sử và ngoại truyện để có nhận định đầy đủ, đúng đắn và khách quan. Sau này, họ làm việc đó dễ dàng nhờ tài liệu của dòng ngoại truyện phản ánh trung thực hơn dòng chính sử bị kiểm soát. Mình ở nước ngoài đâu biết rõ tình hình VN nhưng sợ là người VN trong nước bị bưng bít sao có thể biết được.

-Mình làm được gì? Mình chỉ là thường dân và giờ là tị nạn xứ người có thể làm được gì mà ở đó tranh luận, lo nghĩ.

Con bé hất tóc quá 1 bên, kéo ghế ra ngồi xuống rồi chững chạc nhìn tôi trả lời:

-Chị còn nhớ gia đình anh Tín với Ngọc không? Lần trước mình gọi điện thoại định xuống thăm thì Ngọc thú thật là tuần này bận lắm. 2 người cuối tuần phải chờ mấy đứa con nhỏ sang nhà bạn để gia đình người bạn trông trẻ và dạy tiếng Việt cho tụi trẻ. Tín và Ngọc hợp sức với 2 gia

đình VN nữa, thay phiên nhau cứ mỗi cuối tuần chở con lên nhà 1 người rồi tới tuần thứ 3, coi chừng con cho 2 gia đình VN bạn và dạy tiếng việt cho tụi trẻ.

- Ủ, phải phục 2 vợ chồng Tín, Ngọc và 2 gia đình VN kia chịu khó, bỏ công sức cho con. Cứ luân phiên đưa con đến nhà 2 gia đình người bạn và tới tuần thứ 3 thì tới phiên mình trông chừng tụi con bạn và tụi nhóc nhà mình.. Lo cho tất cả tụi nhỏ ăn uống và kèm tụi nhỏ học, chủ yếu là dạy tiếng Việt cho tụi nó vừa kèm bài học ở trường vừa chỉ dạy thêm tiếng Việt. Tụi nhỏ có dịp chơi với nhau, học tiếng và tự nhiên hấp thụ truyền thống VN từ cha mẹ và chú bác.

- Ủ, phải. Thật hay lắm. Tụi nhỏ may mắn có cha mẹ là người có học, biết sắp xếp hay và khéo. Đàng nào cũng cực coi chừng con mình, giờ chịu khó mỗi tuần chở chúng lên nhà bạn cho tụi nó có người trông nom và chỉ dạy vậy là 2 vợ chồng lại có thì giờ cuối tuần cho nhau. Từ tuần đến phiên mình coi chừng hết thầy tụi nhóc thì hơi mệt 1 chút, nhưng mất thì giờ coi 2 đứa giờ coi 5,6 đứa cũng vậy thôi!

Tôi đồng ý, nói thêm:

-Cha mẹ như vậy có ý thức câu: người biết 2 ngôn ngữ giá trị bằng 2 người. Bỏ công dạy con tiếng Việt thì tụi nó sau này có nhiều cơ hội trên đời vì người Việt tự do giờ có mặt khắp thế giới. Gặp nhau 1 là nói tiếng anh, 2 là nói tiếng Việt. Ở âu châu này, tụi nhỏ chỉ giỏi tiếng xứ cha mẹ mình đang tị nạn. Khi giao tiếp lớp trẻ VN khác không lẽ chỉ lồm bồm tiếng Anh vì đây cũng là 1 ngoại ngữ trừ khi tụi nó ở nước Anh.!

Tuyệt gặt gù:

-Theo khoa học tuổi học ngôn ngữ là tuổi còn thơ. Đừng nghĩ gì to tát quá như phải giúp đỡ thế hệ trẻ kế thừa văn hóa tổ tiên. Nhiều khi thấy nặng nề quá, 2 vợ chồng sao lo nổi cả 1 thế hệ trẻ. Nhưng mỗi một cặp vợ chồng lo chính con cái mình thì bình thường, thoải mái ra nhiều.

VC còn ý thức: vì lợi ích trăm năm trồng người. Con cái mình để ra cực khổ để bị vung trồng, cắt xén, bẻ cong theo ý chúng muốn? Với lại khi lo con học tiếng Việt là đã gieo mầm tốt cho nó biết cái tinh hoa, cái đẹp của Á châu nói chung, của VN nói riêng. Con mình, mình lo. Để hái quả ngọt, trồng cây phải vun bón, chăm sóc, bắt sâu.. mới có được trái ngọt về sau. Giờ 2 vợ chồng Tín, Ngọc khôn ngoan đấy chứ. Không cần đợi đến mấy mươi năm sau, hoa thành quả để hái quả con đã trưởng thành, học thành tài mà giờ cũng hưởng được hương hoa, sắc hoa khi con vào tuổi teens mà vẫn ngoan, hiếu hạnh, xây dựng được đức tánh tốt không như tụi trẻ bản xứ khi vào tuổi teens thường có tính nổi loạn, chống đối vì không phương hướng vào đời.

Em nghĩ nên bắt nắm vấn đề chính: dạy tụi nhỏ khi còn nhỏ cách phát âm tiếng Việt cho đúng và dạy cách đánh vần để nghe là có thể viết được, cầm sách viết có thể đọc ra không cần hiểu hết. Như tiếng pháp, Tây ban nha mình có thể đọc lớn ra bài tiếng Pháp khá trôi chảy dù không hiểu vì không biết nhiều chữ Pháp. .. Lớn lên có thể tra từ điển, học thêm ngữ vựng nhưng nếu tụi nhỏ khi lớn mới học tiếng Việt thì sẽ bị nói đớt đát, phát âm không chuẩn. Biết ngay người ngoại quốc học tiếng Việt. Giờ có các băng karaoke, các video nhạc Việt có phụ đề, tụi nhỏ có thể học tiếng Việt học mà chơi, chơi mà học qua việc xem video, nghe cha mẹ hát karaoke hoặc tham gia karaoke. Chỉ cần chú ý dạy cách phát âm, cách đánh vần cho con lúc nhỏ. Thấy nó đạt được tiêu chí là xong. Cứ để nó học tiếng bản xứ (khỏi nói, không vấn đề) khi chúng lớn có ý thức muốn học tiếng Việt thì cái khó khăn phát âm đã khắc phục lâu rồi, chúng có thể tự học tiếng Việt dễ dàng.

Điểm thứ 2 em thấy các Cộng Đồng VN nên lưu ý: Vì thiếu nhân lực, nguồn tin nên báo chí thông tin, liên lạc của Cộng Đồng VN tị nạn thường chụp các bản tin. Copy nguyên bản văn từ các mạng CS, nên vô tình đang làm điều CS muốn: dùng những từ CS dùng sai nghĩa, cố xóa bỏ cách hành văn trong sáng của VNCH. Bản tin còn chằm chế được, vì khi sửa chữ sợ có thể mất đi ý nghĩa trung thực của bản tin. Nhưng 1 bài văn nhất quyết đừng dùng từ CS không phải Việt tự do ký từ CS, mà vì từ ngữ Việt này xài sai dù cố ý hay vô ý.

Em nhớ 1 lần đọc bài văn của CS: người viết mô tả đang đi gặp cơn gió lớn, nên vạt áo Bào kêu soàn soạt. Áo bào đây nghe mắc cười, sao dùng từ tả như thời Lê Lai cứu chúa, mặc áo bào của vua để giả dạng vua vậy. Thời nay đâu có ai mặc áo bào, chắc ý muốn nói áo coat!

Còn nữa, em có nghe khi các tổ chức VN bên Mỹ muốn dạy con em VN học tiếng Việt nhưng thiếu sách giáo khoa để dạy các em, thì VNCS cho hay sẵn sàng tiếp tay bằng cách sẵn sàng gửi cho sách, chở không các sách giáo khoa VN sang đây để dạy các em. Em hiểu các tổ chức VN có lòng những thiếu phương tiện sách vở, giờ có sách VN cho không, giúp đỡ 1 cách khôn khéo như vậy ai không chịu. Nhưng có người cho hay sách vở VN sau 40 năm đánh mỹ cút, nguy nhào xong rồi đề toán không còn xe tăng giặc, có 7 giặc mỹ, 50 tên nguy quân gặp mình nổ chết 2 giặc mỹ, 40 nguy quân tan xác, hỏi còn bao nhiêu giặc mỹ, nguy quân? mà giờ bài toán đại khái như sau: bàn tay 5 ngón, chặt đứt ngón cái và ngón út, còn lại mấy ngón? Nghe ghê rợn, máu me quá!

Cho nên người VN bị nạn quý trọng tự do thì phải cố bảo tồn nó. Các Cộng Đồng VN lớn như Mỹ, Úc.. chắc hẳn còn nhiều thầy, cô giáo đầu trẻ ngày xưa nên hợp lực soạn lại sách vở, giáo trình dạy các em để văn hóa VN được truyền thụ, được kế thừa kéo kiểu này văn hóa VN bị băng hoại dần hư mất hết. Rất mong các nhà dịch thuật ngày xưa như và giờ như Nguyễn Phong- người dịch các sách tâm linh- rất hay, lôi cuốn lại có thể hoạt động tiếp tục hoạt động để phong phú lại tiếng Việt. Biết đâu khi nước VNCH bị CS chiếm đoạt, di sản văn hóa sách vở v.. v may mắn cũng được di tản và nằm đâu đó trên thế giới. Thế kỷ 21 này, phổ biến qua mạng internet rất hữu hiệu, không cần in ấn, đỡ tốn kém lại dễ dàng đến với mọi người...

Nhưng việc bảo tồn văn hóa nói chung cần tài trợ, những người Việt lòng cứ muốn làm 1 chút gì cho quê hương, có khuynh hướng gửi tiền đóng góp về VN để xây dựng này nọ để ấm lòng. Quên mất là tiền dành dụm mình làm gửi về VN gọi là giúp đỡ, chui vào túi cán bộ.

Nó giờ nói chậm lại, có vẻ rất rành rẽ. Chắc lại muốn nhắc tôi đến việc tôi và các bạn bị nạn ở khắp các nước gửi tiền về VN để đóng góp cất 1 chiếc cầu nhỏ nhỏ theo lời kêu gọi của các bạn học Dược ngày xưa, giờ đã là dược sĩ có tiệm buôn bán thuốc hay là giám đốc công ty dược phẩm nước ngoài tại VN. Khi tôi liên lạc 1 anh bạn học cũ, giờ được nghe anh là 1 đại gia ở VN, anh bạn email tôi, anh không chính thức bảo tôi đừng gửi mà chỉ viết: Chị thích đóng góp thì cứ làm. Tôi biết các bạn ở ngoại quốc khó nhọc dành dụm tiền gửi về VN. Tôi thì không đóng góp đâu. Chị có biết ông cán bộ chỗ đó có 1 biệt điện hoàng tráng tại địa phương đó không? Bao nhiêu tiền quý vị gửi về, không đủ ông xây hồ tắm nữa!

Tuyết nói tiếp:

- Các người VN còn nghĩ đến nước Việt nên để ý giúp đỡ việc bảo vệ văn hóa. Tiếng Việt bị hư hại có thể mất, nước Việt sẽ bị mất theo. Giờ chị cũng biết đến việc cải cách lối viết tiếng Việt, đó là dấu hiệu báo tiếng Việt dần mất. Việc cải cách này, nếu thực hiện thì giúp người Trung quốc học tiếng Việt dễ dàng hơn vì cách viết theo cách phiên âm Tàu, nghe nói vậy. Tiếng Việt khó cho người ngoại quốc học vì mọi chữ có trầm bổng, có 6 âm: sắc, huyền, nặng, hỏi, ngã và không dấu. Người Tàu trong ngôn ngữ cũng có trầm bổng, 5 hay cả 6 âm lên xuống nên học tiếng Việt không khó, nếu có cách viết đơn giản theo tiếng họ cho họ dễ nhớ thì còn gì hơn.

VN không sớm tỉnh thức thì sẽ giống như các nước Tây tạng, Mông cổ thành 1 tỉnh tự trị của

Tàu, thành 1 ngôi sao thứ 5 nhỏ trên lá cờ Trung cộng thôi.

Ở VN, sau việc đề xướng cải cách chữ viết, 1 số dân chúng đã nổi sùng đến nổi ném đá người đề xuất cái cách. Mình ở nước ngoài, nghe tin cũng muốn bất bình, nổi nóng nhất là khi có người bênh vực, đại khái nói là: Quần chúng không thể đánh giá, không hiểu biết gì công trình nghiên cứu khoa học này để phê phán việc đề xuất cải cách chữ viết tiếng Việt của ông tiến sĩ. Ý nghĩ này có vẻ miệt thị quần chúng, thủy chung vẫn là nơi dựa của cách mạng, cho là quần chúng không có bằng tiến sĩ, giáo sư như người đề xuất nên không đủ trình độ để nhận biết, phê phán gì hết. Mình ở ngoài nhận thấy rõ, bất cứ người VN nào nếu có thể biết viết tên mình, biết đánh vần là đủ tư cách, trình độ đủ cương vị để lên tiếng phê phán.. vì rõ ràng cái cải cách này ảnh hưởng trực tiếp đến việc viết tên của chính mình và việc đọc văn chương VN ngay

Tuyết lại nói tiếp: -VN bỗng giờ có nhiều Trạng Quỳnh lắm. Nghe kể chị sẽ thấy cái hóm hỉnh và sâu sắc của các Trạng Quỳnh trong và ngoài VN.

Chị có nghe chuyện VN giờ thả lỏng ra, bề ngoài có vẻ không còn đàn áp tôn giáo nữa mà còn khuyến khích dân cúng bái đủ thứ nữa. Truyện Đoạn tuyệt xưa đã lên án vụ thầy bùa, thầy pháp vậy mà VN thời này là xứ CS mà xuất hiện vô số thầy bùa, thầy pháp, đồng cốt.. nghe từ mới các nhà ngoại cảm là để chỉ ai?

Lại thêm có đạo Mẫu: Bà chúa xứ v.. v.. những tục lệ có thể coi là mê tín dị đoan mà VN sẵn sàng lôi ra để bày màu rằng VN có đời sống tâm linh cao, nhiều điều lạ, kỳ diệu để chiêu dụ du khách đến thăm.

Cũng trong khuôn khổ đó, có bà vợ ông cán bộ bỗng dựng giờ cứ đi miếu, thấp nhang thờ cúng siêng năng mỗi ngày. Ông cán bộ, bực lên nói với vợ:

- Bà này sao giờ mê tín dị đoan quá, bữa nào cũng thấp nhang khấn hết. Bà đi chùa vái vị nào, cầu gì thế?

- Ông này ngờ ngẩn. Tôi vái thần rùa, thần ngựa. Cầu giúp cho con mình. Thằng bé học xong cấp 3 rồi đó.

- Bà mới vợ vẫn. Thời nay mà cầu thần rùa, thần ngựa, sao mà chậm tiến, không hợp thời tí nào, Bà cán bộ tức mình chổng nói, giải thích:

- Thần rùa, thần ngựa tức là thần QUY, thần MÃ đó. Nói ngược lại QUA MỸ thì là tôi cầu thần linh thiêng cho con mình được QUA MỸ học đó mà. Không lẽ nói toẹt ra à, ông hiểu chưa?!

Có VN giải nghĩa chữ Bộ đội là quân đội đi bộ như đi bộ vượt trường sơn vào "giải phóng" nam VN. Nhưng có người giải thích thực tế từ

những gì mắt thấy : Bộ đội là nhóm người đi BỘ hăng hái , đi không thấy mệt, ĐỘI đồ của miền nam ra bắc.

Cũng có chuyện kể là cán bộ cao cấp từ miền bắc vào nam thích ăn hải sản lắm . VN có bờ biển dài , có tôm cua , cá đủ loại ai cũng thích ăn , vừa ngon vừa bổ. Cái hay là các cán bộ là ăn không bị ngứa ngáy, dị ứng gì hết.Họ mê thích đồ biển lắm. Không cần dầu ai ,nên dân biết mà truyền nhau câu : Cán bộ miền bắc mê nhất là món CUA BÈ miền nam .

Tôi bật cười, nghĩ thầm : Đúng là Trạng Quỳnh chơi chữ. Món CUA BÈ miền nam mà cán bộ thích nhất nói ngược lại là món BÈ CUA miền nam . Tôi chợt nhớ chị bạn Trinh có lần rủ Tuyết (còn gọi là Ánh) và tôi theo gia đình chị ra bãi biển phía nam Hoà lan đi bắt sò. Bắt sò là 1 thú vui của người Việt ở đây. Các con sò rất to , rất ngon béo bở dân bản xứ chưa biết đến món sò biển này trong khi dân Việt kéo nhau ê hề đến các bờ biển với các xuồng và nôi luộc cùng chanh , cùng muối tiêu .Như 1 ngày picnic, dân Việt mang giầy ống, thi nhau xúc sò trên bờ biển cạn và luộc sò trên bờ đá ăn tại chỗ. Ăn xong mọi người lại khệ nệ kéo 1 bao sò về nhà ăn tiếp. Sau này dân bản xứ mới biết đến món sò này như món ăn độc đáo , bán rất mắc tại 1 số nhà hàng.Lâu quá, Tuyết cố liên lạc chị nhưng bật tin. Con bé nói chơi :chị Trinh tuy là người công giáo đã từng đi hành hương sang Fatima chắc có thăm vái thần QUY , thần MÃ nên giờ đã qua Mỹ. Tuyết mong chỉ liên lạc với nó vì chị em tôi vẫn nơi đây , các tin tức địa chỉ, điện thoại vẫn như cũ để nhắc nhau lại thời ăn sò thỏa thích .. Tuyết ngưng giọng 1 chút, nói nhỏ :

-Chỗ chị em , em nói nhỏ chị nghe. Việc đề xuất cải cách chữ Việt làm em cũng suy nghĩ muốn làm 1 đề xướng cải cách 1 số ngôn ngữ thế giới . Chắc chắn cái việc này sẽ làm dư luận xôn xao bàn cãi nhiều hơn việc cải cách tiếng Việt chỉ ảnh hưởng VN và người Việt.

Cũng giống như người đề xuất cải cách tiếng Việt , em cũng nhấn mạnh mục đích : đơn giản hóa các ngôn ngữ tây phương từng có thuộc địa trên thế giới : tiếng Anh, Pháp , Đức và Hòa lan để người ngoại quốc có thể học lẹ, ngõ hầu đẩy mạnh việc giao thương , tăng cường quan hệ hỗ tương có lợi cho thế giới và lại tiết kiệm tài lực con người nữa.

Thứ 1 , không có việc giống đực , giống cái hay trung tính làm rắc rối người ngoại quốc như trong tiếng Pháp , Đức và Hòa lan .Thử hỏi das Buch (trung tính) là cuốn sách nói không giống dân Đức, nói lộn thành giống đực die , giống cái der thì đâu sao, ai cũng hiểu chúng ta nói về cuốn sách . Cứ tất cả danh từ đều đứng die hết và tĩnh từ cứ để nguyên không chia theo giống

gì hết. Chữ Buch quyền sách đã đủ nói lên tiêu đề , chúng ta nói về cuốn sách chứ không về cái khác. Việc này tiếng Anh đã áp dụng nên mới thành ngôn ngữ quốc tế chứ vì dễ học, không quá rắc rối cho người ngoại quốc .

Thứ 2 , cùng với mục đích làm ngôn ngữ đơn giản dễ học. Sao không như tiếng Việt không cần chia thì động từ cho mệt.Cứ xài động từ nguyên mẫu , 1 chữ cho mọi ngôi, cũng chẳng có vụ động từ bất nguyên tắc . Giả sử Hòa Lan có động từ lopen là đi , walk thì cứ nói tôi , anh , nó đều lopen là hiểu tôi , anh , nó đều đi. Nói về quá khứ cứ thêm 1 chữ ĐÃ như tiếng Việt.Trong tiếng Anh, Pháp , Đức và Hòa lan đều có chữ đã rồi như already, déjà, schon, al cứ thêm vào động từ nguyên mẫu là xong. Cũng như vậy , thì lại dùng thêm 1 chữ giống cũng 1 ý nghĩa chữ SẼ tiếng Việt thì đủ hiểu.

Ngoài ra còn cụm từ chỉ thời gian tiếng nào cũng có như yesterday, tomorrow làm rõ hành động xảy ra trong quá khứ hay tương lai rồi Nếu nghe nói I already eat my dinner before I call her yesterday evening thay vì nói I had eaten my dinner before I called her yesterday chị có thể biết là hành động ăn tối đã xảy ra trước việc kêu cô tava việc kêu điện thoại cô ta cũng xảy ra tối qua rồi không ? Cần chi rắc rối mấy cái past participle khi đồng ý là ngôn ngữ chỉ để liên lạc nhau.

Ngoài ra , để nói số nhiều như những cuốn sách , những cái nhà v.v.. trong các thứ tiếng này có tiếng thêm s, có tiếng thêm en , thêm s đủ thứ..sao không chọn 1 chữ thêm như chữ s chẳng hạn , chứ đặt đủ kiểu , đủ nguyên tắc chi, làm mệt đầu mà cũng chỉ muốn nói lên những, số nhiều mà thôi.

Đề nghị cải cách này đi xa 1 bước là không những chữ viết đỡ tốn giấy , còn tiết kiệm hơi sức khi đỡ nói dài dòng và đầu óc đỡ bị động nữa.

Giờ chỉ đợi cương cái đề nghị này , để dần phát triển chi tiết cái nghiên cứu khoa học này sau.

VN đề xuất cải cách tiếng Việt đưa vào công trình cái nghiên cứu khoa học của 20 năm của Phó tiến sĩ, Phó giáo sư gì đó thì cái đề nghị cải cách vài ngôn ngữ thế giới này cũng đưa lên nghiên cứu khoa học của mấy chục năm của Phó thường dân, gốc tị nạn có kiến thức cả ngôn ngữ Á châu (xứ VN) và Tây phương (xứ tị nạn). Để cho hay , tăng giá trị mình xin ghi là đề xướng làm từ liên hiệp Âu Châu , European Union ...

Tôi nghe nó “nổ” , nổi dóa , nhịn không nổi :

Xem tiếp trang 27

Hàng trăm vây cá mập trên mái nhà ở Providencia gây sốc trong cộng đồng khoa học quốc gia và quốc tế

Hình ảnh chụp được ngày thứ năm 18/01/2018, lúc 16:00 giờ

Phát hiện bất ngờ cả trăm vây cá mập (trên mái của văn phòng thương mại của trụ sở ngoại giao ở Eliodoro Yáñez, đã cảnh báo không những các nhà khoa học đang có mặt tại Hội nghị Tương Lai mà trong hôm nay có buổi tiếp tân tại Cung điện La Moneda, mà còn tại Sernapesca (Cục Dịch Vụ Quốc Gia về Ngư Nghiệp và Thủy Canh – chú thích của người dịch), có sự tham dự của Thủ tướng và các nhà hoạt động về môi trường quan trọng của tổ chức National Geographic và Greenpeace. Từ dư luận là họ không có giấy phép do chính quyền địa phương ban hành, người ta cho rằng chúng có thể là sản phẩm của hành vi “chặt vây” một cách tàn bạo. Báo El Mostrador đã hai lần thử liên lạc với đại sứ quán, họ không phủ nhận sự kiện, rồi trong cả hai lần họ cắt điện thoại.

Bối rối, không tin nổi và kinh ngạc. Ba từ này tóm tắt phản ứng ban đầu của cộng đồng khoa học quốc gia và quốc tế, cũng như của các nhà hoạt động bảo vệ đại dương, sau khi sự phát hiện được thực hiện bởi El Mostrador, là có ít nhất 100 vây cá mập, của các con đã trưởng thành, nằm phơi dưới ánh mặt trời tại một địa chỉ nằm ngay giữa Eliodoro Yáñez, ở Providencia.

Những hình ảnh này đã được chụp vào thứ năm này, nhìn từ một tòa nhà trong khu xóm, nơi những người hàng xóm cảnh báo về mùi hôi thối và sự hiện diện của các bộ phận trong cơ thể cá mập trên mái của một tòa nhà ngoại giao.

Những mảnh động vật cho đến ngày nay đã được phát hiện là nằm trên mái của văn phòng thương mại của Đại sứ quán Việt Nam, kế cận nơi cư ngụ của ngoại giao đoàn, nằm ở số 2897 đường Eliodoro Yáñez.

Các vây, đã được cắt từ phần đuôi của loài động vật có xương sống này, bắt đầu được đặt trên mái của văn phòng thương mại vào ngày 13 tháng 1 năm nay. Theo lời hàng xóm, đầu tiên họ đặt một lượng nhỏ, rồi sau đó có thêm nhiều miếng nữa, cho đến sau năm ngày đã có hơn một trăm vây cá mập cao cấp. Theo những người đã quan sát, đây là những vết cắt tươi, tại chỗ đó vẫn có thể thấy rõ cấu trúc xương của chúng.

Vây cá mập đang trải qua quá trình làm khô, một công đoạn trước khi được chế biến bằng các nguyên tố độc hại để làm giảm phần chất hữu cơ còn sót lại trong các mô sợi nhuyển, để tạo thành nguyên liệu cho món canh đắt giá nhất thế giới: súp cá mập. Món này, được tiêu thụ chủ yếu ở Trung Quốc và Việt Nam, được coi là nằm trong sự chú ý của cộng đồng khoa học bảo vệ biển trên khắp thế giới, thí dụ như trách nhiệm trong việc săn bắt một cách lén lút và man rợ nhất những loài cá mập hiện còn tồn tại, mỗi năm có tới gần 100 triệu con bị giết chết trên thế giới, nhiều hơn khả năng sinh sản của chúng.

Ngay cả ở Chilê, cá mập – một nguồn tài nguyên trong ngư nghiệp, sự “chặt vây” nổi tiếng, bao gồm việc cắt xén vây cá mập khi chúng còn sống và sau đó ném thân cá xuống biển trở lại, tuy là một thực tế được chấp nhận ở Chilê, nhưng tàn suất của chúng tương đối và chúng thường được phát hiện trên biển bởi cơ quan hàng hải hoặc trên đất liền bởi tổ chức Sernapesca. Tuy nhiên, đây là lần đầu tiên những mảnh này được phát hiện trong quá trình sấy, đã thoát khỏi các sự kiểm soát.

"Tôi không thể tin được, tôi luôn muốn biết nơi nào họ sảy khô vậy. Nhưng tôi không bao giờ nghĩ rằng nó nằm chính ình ngay giữa khu Providencia. Đây là lần đầu tiên tôi nhìn thấy chuyện như thế này ở Chilê!", Alex Muñoz, giám đốc phân bộ Châu Mỹ Latin của kế hoạch Pristine Seas, thuộc Hiệp hội National Geographic, ngạc nhiên cho biết.

Trong mỗi nguy bị tuyệt chủng

Việc khám phá ra những phần mảnh thân của loài ăn thịt hàng đầu của các đại dương đã không thể xảy ra trong một giây phút nào mang tính biểu tượng hơn. Thông tin đầu tiên gởi đi mà tòa báo El Mostrador đã thu được đúng vào thời điểm mà nhà sinh vật học Sylvia Earle, một trong những nhân vật có tầm quyền của thế giới được kính trọng nhất trong việc bảo tồn đa dạng sinh học biển, được mệnh danh là "phụ nữ của các đại dương" có bài phát biểu trong khuôn khổ của Hội nghị Tương Lai, là dịp quảng bá khoa học quan trọng nhất ở châu Mỹ Latinh, và trong số những chủ đề thảo luận chính là tình trạng mong manh của cá mập và tình trạng săn trộm chúng đang đe dọa sự cân bằng của các đại dương", mà có thể nói một cách khác là "nguồn của đời sống trên trái đất."

Max Bello, người Chilê và là một trong những chuyên gia đã cống hiến cuộc đời mình cho việc bảo vệ cá mập thông qua công việc của ông tại The Pew Charitable Trust và người đi cùng bà Sylvia Earle trên đường đi qua Chilê, giải thích rằng không được để những con vật này thành một loài với mục đích khai thác cá, bởi vì, hơn nữa, chúng có phong cách sinh hoạt giống như loài động vật có vú.

"Nhiều loài trong số này có rất ít con và cứ mỗi hai hoặc ba năm chúng mới sinh con, và thêm vào đó chúng trưởng thành rất muộn, vì vậy khi biết rằng có hơn 100 triệu con bị săn bắt hàng năm – đó vẫn là một con số khiêm tốn theo

những gì mà nhiều nhà khoa học nghĩ – con số này vẫn lớn hơn nhiều so với những gì cá mập phải đạt được để có thể duy trì mức tồn tại", ông giải thích.

Max Bello của tổ hợp Hiệp hội Pew Charitable

Ông nói thêm: "Nếu chúng ta phá hoại cá mập theo hình thức này, chúng ta đang gây nguy hiểm cho biển cả, chúng là loài ăn thịt hàng đầu, chúng là loài rất quan trọng, chúng đóng một vai trò trong việc kiểm soát quần thể của các loài cá khác, trong việc kiểm soát bệnh tật hoặc các tình huống đặc biệt khác. Nếu chúng ta không có những loài ăn thịt này, sẽ có nhiều khả năng là những hệ sinh thái này sẽ sụp đổ và về lâu dài sẽ ảnh hưởng đến đại dương và con người".

Cũng cùng điểm cảm nhận đó, Matías Asun, giám đốc quốc gia của Greenpeace, chỉ ra rằng "cá mập là một loài đang gặp nguy cấp, từ nhiều năm nay, phong trào môi trường đã cố gắng bảo vệ chúng. Việc bắt và chặt vây cá mập, thường được sử dụng trong nhà bếp, là một hành động tàn bạo bị lên án tại Chilê và là bất hợp pháp, và theo như những cơ quan như Sernapesca, phải bị xử phạt và phải tiến hành điều tra vụ án. Cá mập trên toàn hành tinh bị đe dọa, chúng là loài di cư, do đó nó đòi hỏi một công trình phối hợp của tất cả các quốc gia để bảo vệ chúng."

"Chặt vây", một hành vi tàn bạo

Alex Muñoz của NatGeo thừa nhận rằng "chúng tôi biết rằng ở cá mập Chilê bị giết bởi vây của chúng, nhưng cho đến bây giờ tôi chưa từng thấy một bức ảnh chụp nơi họ làm khô chúng. Chặt vây là một hành vi tàn bạo và độc ác, nó bao gồm chặt vây cá mập và ném cơ thể chúng xuống biển trong khi cá vẫn còn sống. Nếu những vây này xuất phát từ hành động vừa nói, họ xứng đáng nhận được sự lên án của chúng ta".

Ông luật sư giải thích rằng ở Chilê "chặt vây" đã bị cấm kể từ năm 2012.

Muñoz quả quyết: "Sự kiện là có vây phơi khô trên mái nhà chắc chắn phải được đưa ra ánh sáng tại Công tố viện, vì đó có thể là vây lấy được thông qua những vụ chặt vây phạm pháp hoặc mua từ những người phạm tội đó."

Sau khi hỏi ý kiến của cơ quan Sernapesca, đã biết về vụ khiếu nại, ông xác nhận là họ sẽ phát động quá trình kiểm tra hình sự, mặc dù họ biết rằng đây là trong trường hợp một văn phòng có quyền "bất khả xâm phạm" của cơ sở ngoại giao, nhưng họ sẽ tham khảo ý kiến với các nhân vật thẩm quyền của Bộ Ngoại giao.

Việc cấm chặt vây được quy định trong Luật Thủy sản và Thủy canh, trong Điều 5 bis nêu như sau: "Cấm xâm hại vây của bất cứ loài cá mập nào, hành vi gọi là chặt vây hay *finning*, trên tàu hoặc trên tàu cá hoặc tàu chuyên chở. Điều bắt buộc phải thực hiện là khi đưa từ tàu lên bờ những cá thuộc các loại đã đề cập trước đây là phải có vây vẫn còn gắn chặt hoàn toàn hoặc một phần vào cơ thể trong dạng tự nhiên."

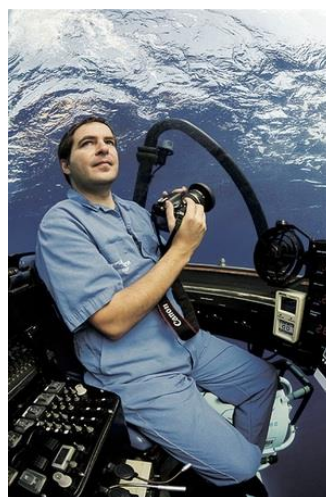

Hình ảnh được chụp ngày thứ ba 16/01 lúc 11:00 giờ

Chính quyền cũng giải thích tương tự rằng: "nếu vây có nguồn gốc quốc gia, chủ sở hữu phải có tài liệu thuế (phiếu tính tiền hoặc hóa đơn) và Giấy Công Nhận Nguồn Gốc là Hợp Pháp, tài liệu cho thấy những thông tin các loại về nguyên liệu này (loài, địa điểm khai thác, ngày tháng, v.v.). Nếu vây là một sản phẩm nhập khẩu, phải có giấy của hải quan và tài liệu vệ sinh cho phép nhập cảnh vào quốc gia của bạn".

Phân tích các hình ảnh, Max Bello – người vừa có cuộc nói chuyện hôm nay về việc bảo tồn các đại dương ở Valdivia, trong khuôn khổ của Hội nghị Tương Lai, cho rằng ông gọi được rất nhiều sự chú ý về những cách hành xử với động vật trưởng thành và có kích thước lớn.

"Điều đó còn tồn tại trong một số mùa ở Chilê, nơi những động vật lớn và trưởng thành kéo đàn tụ họp nơi các bờ biển của quốc gia. Chúng cũng trông tương đối còn tươi, có nghĩa là chúng được lấy từ một nơi nào đó tương đối gần Santiago. Mặc dù có một số hạn chế đối với một số loài như cá mập đầu búa và loài cá nhám thu (*Lamna nasus*, có hình thon giống cá thu – chú thích của người dịch) hay các loài khác đã nằm trong danh sách của CITES (Công ước về Thương mại Quốc tế Các Giống Động Vật Nguy Hiểm – chú thích của người dịch), nếu có vây nào trong số này rời khỏi quốc gia, chúng phải có kèm theo một văn kiện cho thấy chúng đã nằm trong dạng khai thác cá có kế hoạch bền vững".

Alex Muñoz, giám đốc phân bộ Châu Mỹ Latinh của NatGeo

Tình trạng này, đối với Bello, là một điểm rất quan trọng, vì ngày nay chúng ta không có khả năng phân biệt rành rẽ giữa những vây lấy một

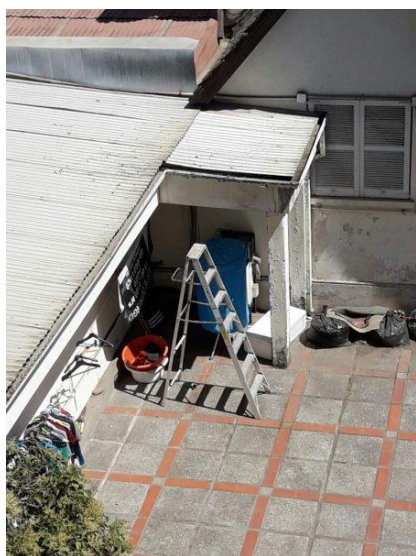

cách bắt hợp pháp và những vây khác lấy một cách hợp pháp.

"Hiện nay không có một hệ thống giá trị nào có thể cấp giấy chứng nhận được chuyện này, để có thể cho bạn niềm tin. Vì vậy, theo quan điểm của tôi, Chilê nên ngừng đánh bắt cá mập, đặc biệt là những loài được bảo vệ. Chứng nào mà Chilê không có sự rõ ràng về nguồn gốc của những loài này, tôi xin thỉnh cầu sự đóng cửa các ngành ngư nghiệp đang thực hiện loại sản bắt này", ông nói.

Trò ngại về ngoại giao?

Việc phát hiện những vây cá mập trên mái nhà của Đại sứ quán Việt Nam có thể dẫn đến một vấn đề ngoại giao, bởi vì ngoài việc đó, họ có thể dựa vào quyền "bất khả xâm phạm" của cơ sở của họ, để phạm tội, hoặc mua những loại sản phẩm từ một tội phạm, điều này đã xảy ra ở Chilê. "Sẽ tốt hơn nếu các quan chức và đại sứ quán cũng như ở Việt Nam có thể làm rõ tình trạng này và cho thông tin là nơi nào cung cấp những vây này và những vây đó đến từ đâu. Tại Chilê, không có trung tâm chế biến nào để làm công nghệ tẩy màu của vây, do đó với những vây này, rất có thể khi họ phải rời khỏi đất nước và nếu trong số những vật mang theo có những loài được bảo vệ, họ sẽ gặp rắc rối", ông Bello nói.

Hình ảnh chụp ngày thứ sáu 19/01/2018, lúc 12:00 giờ, sau khi El Mostrador gọi điện cho trụ sở ngoại giao.

Mặc dù ở Bộ Ngoại Giao, các nhân viên thông báo rằng trong ngày họ sẽ có câu trả lời, nhưng các nguồn tin thân cận với Bộ này vẫn cho rằng

đặc biệt với đại sứ quán Việt Nam, họ có những vấn đề cụ thể, bởi vì không có đại sứ, và ngày 24 của tháng này là ngày trình ủy nhiệm thư, và cho đến nay chưa có bất kỳ liên lạc nào. Và trên thực tế, các nguồn tin nói, họ thậm chí không trả lời điện thoại trong hơn một tháng. Hiện nay, người được ủy quyền duy nhất là người phụ trách kinh doanh của bộ phận ngoại giao nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam.

Sau nhiều lần cố gắng liên lạc với đại sứ quán, El Mostrador đã có thể liên lạc với một vài người không muốn xưng danh tính, và mặc dù họ không phủ nhận sự hiện diện của đám vây cá, trong cả hai lần họ đều cắt điện thoại.

Đối với Greenpeace, vấn đề là với chính quyền địa phương. "Nó thuộc trách nhiệm của Sernapesca để hành động càng sớm càng tốt cho những gì được thấy trong hình. Chúng tôi thấy rất nghiêm trọng là một tình huống như thế này có thể xảy ra trên lãnh thổ Chilê", Matías Asun biện hộ.

Món súp đắt giá nhất thế giới

Giá một phần súp cá mập, món ăn cho nhà giàu, có thể lên tới 130 ngàn peso tiền Chilê.

Súp vây cá mập, với giá có thể lên tới 1.600 nhân dân tệ mỗi phần, khoảng 130.000 peso Chilê, từ lâu đã là một trong những món ăn châu Á được đánh giá cao nhất, nổi tiếng vì những được tính được cho là của nó và là một biểu tượng của sự giàu có. "Những con cá mập đã tồn tại trong hơn 400 triệu năm nay đang có nguy cơ tuyệt chủng, chủ yếu là sản phẩm của món súp không chỉ là một món xa xỉ mà còn không có giá trị dinh dưỡng hay hương vị gì. Do đó, nó gây nguy hiểm cho sự lành mạnh của các đại dương, và những kẻ thù quan trọng nhất của chúng, chỉ có thể diễn đạt bằng lòng tham của chúng ta, là sự thiếu quan tâm và sự thiếu hiểu biết về cách

các đại dương hoạt động", Bello bổ sung. Điều đó là chắc chắn. Ngày nay, súp vây cá mập, thí dụ như ở Trung Quốc, là một món ăn thượng lưu, một mặt hàng xa xỉ, được coi là một trong những hải sản quý giá nhất, nhưng vẫn có thể được dọn lên tại các bữa tiệc chính thức, đám cưới, bữa chiêu đãi mang tính chính trị và kinh doanh và trong các dịp tổ chức hội họp xã hội quan trọng khác. Đó là một món ăn đại diện cho uy tín, là biểu tượng của thứ bậc xã hội, nó cho thấy sự giàu có và hào phóng của những người dùng nó đãi khách, cùng sự tôn trọng và đánh giá cao của chủ nhân đối với khách họ mời.

Matías Asun, giám đốc quốc gia của Greenpeace

Súp vây cá mập có giá cao. Nó thúc đẩy việc buôn bán vây, săn bắn và "chặt vây" cá mập, và do đó, là cái chết của hàng triệu con vật này mỗi năm. Và theo đánh giá của ông, đằng sau chuyện đó là nó mang lại rất ít lợi ích cho sức khỏe. Hiện nay có khoảng 100 triệu con cá mập bị săn bắt hàng năm.

Nguyên tác: Cientos de aletas de tiburón sobre tejado en Providencia conmocionan a la comunidad científica nacional e internacional – Héctor Cossio López (El Mostrador 19/01/2018)

Người dịch: Nguyễn Hiền

Tiếp theo trang 22

- Thôi , BÀ CÔ ơi! .Muốn làm gì cũng để tao làm xong việc này trước đã .

Con bé nhìn tôi với đôi mắt ngờ ngẩn :- Làm việc gì ?

- Thì đợi tao làm xong việc từ em đó. Kiểu cái cách này , chắc ở đây họ tổng cổ mình ra, còn đi các nước khác chắc tới chỗ đâu bị dân chỗ đó ném đá. Đã không biết tiếng người ta mà còn lười biếng không chịu học chữ để xài giống người ta, giống tổ tiên , ông bà người ta ..lại còn ngang tàng kêu người ta sửa đổi theo mình .Thật hết nói !

AnNaDa

Bronzen beeld als kunstwerken

Lia Krol maakt voor U exclusieve bronzen beelden. In opdracht kunnen portretten, borstbeelden, gedenkbeelden, tuinbeelden of elk ander beeld vervaardigd worden.

De interactie tussen kunstenaar en opdrachtgever maakt de kunstwerken van Lia tot bijzondere bronzen beelden. Het prachtige monument voor Vietnamese bootvluchtelingen in Nederland is mede door deze interactieve kracht tot stand gekomen.

U kunt Lia bellen met telefoonnummer **0344-572577** of haar kunstwerken zien op www.bronzenbeeld.nl

tin nhà, quà Mẹ

Trang đài Glassey-Trần guyễn

PHẦN 1(2)

*...Con biết bây giờ mẹ chờ tin con
Khi thấy mai đào nở vàng bên nương.
Năm trước con hẹn đầu xuân sẽ về,
Nay én bay đầy trước ngõ mà tin con vẫn xa ngàn xa.*

*Ôi nhớ xuân nào thưở trời yên vui
Nghe pháo giao thừa rộn ràng nơi nơi
Bên mái tranh nghèo, ngồi quanh bếp hồng
Trông bánh chưng chờ trời sáng
Đỏ hây hây những đôi má đào...
(Xuân Nay Con Không Về; Nhạc sĩ: Trịnh Lâm Ngân)*

Cũng bài hát ấy, nhưng trong Mùa Xuân Mậu Tuất 2018, khi đã làm mẹ bốn lần, lòng tôi thổn thức nghĩ đến “bao lớp trai hùng chào xuân chiến trường” và những người mẹ “vẫn chờ tin con...” ở khắp nẻo đường đời. Và tôi nhớ đến một cuộc hạnh ngộ ít tháng trước.

Chiều thứ Ba chớm thu. Tôi ra bưu điện Garden Grove gửi tập thơ về quê. Mẹ nói Ban Giám Hiệu của trường phổ thông trung học Trương Định ở quê tôi muốn có tập thơ đầu tay của tôi. Có nhiều người ở quê tôi còn giữ tập thơ, nhưng không muốn cho trường mượn, sợ trường xin luôn. Dĩ tôi còn giữ hai quyển mà 15 năm trước tôi đã gửi tặng Ông Bà Ngoại. Ông Bà tôi đã khuất mấy năm nay, nhưng tôi đã ghi tặng cho Ông Bà, nên Dĩ nói gửi cho trường cũng không tiện.

Đó là tập thơ đầu tay của tôi, được xuất bản năm 2002 tại Đại học Cal State Fullerton, mang tên “nếu Mẹ thích - if you like, Mom.” Thơ song ngữ với bản dịch 13 thứ tiếng, với các bài nhận định văn học từ Tiến sĩ Thomas Klammer, Trưởng khoa ngành Khoa Học Xã Hội tại Đại học CSU

Fullerton, và các vị giáo sư khác. Có lẽ vì tình Mẹ vốn là một đề tài muôn thưở của nhân loại, nên 1,000 quyển thơ đã nhanh chóng di cư vào cõi người, chỉ còn dăm quyển ở lại với tôi. Tôi giữ để làm quà cho các con. Có một số Thầy Cô dạy Việt Ngữ đã đề nghị tôi tái bản tập thơ nhiều lần, mà tôi mãi lo thai nghén bằng ăm mười năm nay, nên chưa vâng lời các Thầy Cô được. Tháng Hai năm 2016, khi tôi hướng dẫn khoá tập huấn cho Trường Việt Ngữ Kitô Vua thuộc Giáo xứ St. Columban ở Garden Grove, Cô Hiệu trưởng đã để dành vài bản trong suốt 14 năm và tặng cho các Thầy Cô. Một cô giáo đã nói với tôi:

-Trong sách có nhiều bài thơ ngắn dễ thương để dạy các em tập đọc.
Bưu điện nằm ở góc đường Stanford và Nutwood, thường đông người. Tôi vừa đứng vô hàng thì có người khều tay tôi nói nhỏ:

-Cô cho hỏi thăm...

Tôi quay lại. Một phụ nữ mảnh mai, thấp người, búi tóc, ăn mặc giản dị, đi cùng một cô gái cũng nhỏ con trạc mười bốn tuổi đang đứng sau lưng tôi. Tay bà cầm một túi ny lông, cô gái cầm một cái hộp của bưu điện. Tôi hỏi:

-Dạ, Cô cần chi?

Bà trả lời nhỏ nhẹ, ngập ngừng:

- Cô làm ơn chỉ dùm. Tui chưa bao giờ gửi đồ ở bưu điện.

- Cô cần gửi gì vậy?

- Tui gửi ít đồ cho con trai đi lính. Nó xin mấy cái này, vì trong quân đội không có.

Tôi nhìn cái hộp giấy người con gái đang cầm, và nhìn túi ny lông. Tôi đưa tay ướm thử trọng lượng đồ đạc trong túi, rồi nói với người mẹ:

-Hộp này lớn quá. Cô lấy hộp nhỏ hơn, đỡ tốn cước phí. Nhất là những hộp hay bao thơ flat fee có định giá sẵn, mình để đầy thì thôi. Gửi đồ nặng cách này rất lợi.

-Cô chỉ dùm, tui không biết cái nào rẻ, cái nào mắc.

Tôi bước ra khỏi hàng, đi đến chỗ kệ để các bao bì và chọn một cái vừa phải đem lại cho bà. Người mẹ hỏi tiếp:

-Cái bao này có bị rách không cô?

-Dạ không rách đâu cô. Cái này có bọc lớp bong bóng ny lông ở trong, khó rách lắm.

Tôi ướm bịch ny lông lên trên bao thơ khổ lớn tôi mới đem lại, rồi đề nghị:

-Bây giờ mình để thử vô coi vừa không Cô. Để cái lớn trước.

-Dạ, cô coi dùm.

Tôi lấy từng món đồ để vô bao thơ, chọn cái nặng và lớn để vô trước. Tôi xếp đồ vô bao thơ mà cố làm sao để tránh xâm phạm sự riêng tư của người gửi. Sau khi để hết vô, tôi hỏi:

-Còn gì không Cô?

Người mẹ vội vàng thò tay vô túi áo:

-Dạ còn cái thơ.

Cái thơ tay xếp làm tư. Tôi muốn hỏi bà: “Mẹ ơi, Mẹ có bao giờ nghĩ, có bao nhiêu người trên thế giới ở năm 2017 này còn nhận được một bức thư tay không?” Những dòng mực đen trên giấy học trò thật đều đặn. Đã mười mấy năm rồi tôi mới thấy lại một lá thư viết tay. Hai mươi bốn năm trước, khi mới qua Mỹ, tôi là đứa siêng năng viết thư về thăm nhà nhất: thăm Ông Bà Ngoại, thăm các Dì các Cậu, thăm anh chị em họ, thăm bạn bè. Năm 1998, khi về thăm nhà lần đầu với Ba Mẹ, các bạn cũ từ thời trung học hẹn gặp, dắt tôi đi chơi, rồi viết lưu bút cho tôi, trong đó có địa chỉ. Tôi cũng viết thư tay cho vài bạn trong mấy năm sau đó, nhưng vì đã vô chuyên ngành và đi thực hiện phỏng vấn truyền khẩu ở nhiều nơi, tôi lu bu quá nên sau một thời gian đành ‘xếp bút nghiên.’ Cánh thư tay của người mẹ không quen này làm tôi xao xuyến. Nó nhắc nhớ một quãng đời di cư hội nhập của tôi, và đánh dấu một thời đại đã qua, trước khi kỹ thuật thông tin điện tử bành trướng, chiếm lấy thế giới, và thay đổi nếp sống nhân loại. Tôi nhìn cánh thư như nhìn một cổ vật từ tiền kiếp. Tôi xa xứ đã 24 năm, và đã 10 năm chưa về thăm quê, nhưng những sợi dây vô hình vẫn bao quanh tôi. Tôi trang trọng để lá thư lên trên cùng, rồi xếp bao thư lại.

-Vừa đủ đó Cô. Chút nữa tới phiên con, con sẽ giúp Cô gọi luôn.

-Cám ơn cô!

Nụ cười nhân hậu của bà khiến tôi chạnh lòng. Có bao nhiêu bà mẹ Việt Nam ở Mỹ cũng giống như người mẹ này? Có bao nhiêu thanh niên gốc Việt lên đường nhập ngũ mà thiếu thốn từ cục xà bông, ống kem đánh răng, cái bàn chải, cái ổ khoá? Những thanh niên ấy là đồng bào của tôi đến hai lần: một là cùng dòng máu da vàng, hai là cùng quê hương Hoa Kỳ. Khi đến phiên tôi, tôi đưa cả hai mẹ con đến quầy bưu điện và nói với cô nhân viên người gốc Đại Hàn mang bảng tên Katy:

-Xin cô Katy làm ơn giúp người mẹ này gửi gói quà cho con trai đi lính ở Missouri.

-Được, để tôi cân thử xem. À, bưu phí khoảng \$16 đồng.

Cô Katy nhìn bao thư rồi nói:

-Gửi cái này còn mắc. Để tôi cho cái hộp không, sẽ rẻ hơn. Bây giờ cô hãy điền tên và địa chỉ người gửi và người nhận vào đây. Bưu phí chỉ còn \$13.60.

Tôi nói lại cho người mẹ biết, và ghi số tiền xuống giấy để bà biết mà trả cho nhân viên bưu điện. Trong lúc hai mẹ con ghi tên và địa chỉ, tôi lo gọi quyển thơ của mình. Cô Katy nhìn tôi e ngại:

-Bưu phí quốc tế mắc lắm!

-Không sao đâu Cô. Tôi cần gọi nên không ngại giá cả.

Quyển sách nhỏ xíu của tôi muốn bay về Việt Nam thì phải chịu cước phí cao hơn gói quà cho người trai đi lính ở Missouri. Tôi trả lời, và điền tờ giấy hải quan để kê khai món đồ được gửi, cũng như bảo đảm là trong đó không có chất độc hại và những vật cấm. Tôi vừa điền xong thì tiếng chuông báo giờ trên điện thoại cầm tay của tôi reo lên, nhắc tôi đến giờ đón con. Ngày nào cũng như ngày nấy, chuông reng đến mấy lần, nhắc tôi đủ việc: đánh thức con dậy, đưa con đi học, đón con về, cho con đi ngủ, đưa con đi tập võ, vv. Tôi vội vàng trả tiền rồi chào hai mẹ con. Cô Katy nói:

-Chị cứ an tâm. Tôi sẽ giúp cho cô và em.

Tôi nói lại cho hai mẹ con biết, rồi tắt tả chạy ra xe. Tình Mẹ Việt Nam dịu dàng, bao la. Biển Thái Bình chảy trên đất liền, ở quê hương thứ hai mệnh danh ‘miền đất hứa.’ Chảy lênh láng trên mắt tôi. Điểm chung giữa hai bưu kiện là tình mẫu tử: tôi gửi lòng biết ơn của tôi đối với tình mẫu tử tôi nhận được từ Mẹ tôi, từ Bà Ngoại, từ các Dì, từ những người phụ nữ Việt Nam tôi đã gặp, từ Mẹ Việt Nam quê hương yêu dấu; người mẹ kia gửi tình mẫu tử qua bức thư và những vật mà con trai bà cần, gửi sự chăm sóc thương yêu cho đứa con xa nhà. Một điểm chung khác là những dòng chữ tiếng Việt trong cả hai bao thư. Tôi viết tiếng Việt từ tâm tình của một đứa con, bà viết tiếng Việt với tâm tình của người mẹ. Tôi không quen hai mẹ con bà, nhưng giữa chúng tôi lại có bao điểm nối thiêng liêng, sâu thẳm. Không có gì ngẫu nhiên trên đời này. “nếu Mẹ thích” và gói quà Mẹ gửi cho người con trong quân ngũ gặp nhau tại bưu điện chiều nay là một cái duyên. Tập thơ của tôi và gói quà của người mẹ đã ở lại bưu điện, rồi đi về hai ngã. Nhưng chúng sẽ ở mãi trong lòng tôi như hai mệnh đề có chung một giải đáp, hai trục để giữ cho cuộc đời tiếp tục tồn tại.

Tin nhà. Quà Mẹ. Tôi nghĩ đến những người lính da vàng phục vụ đất nước mà tôi quen biết hoặc đã gặp trên quê hương Việt Nam và quê hương Hoa Kỳ. Những người trai ra đi vì lý tưởng bảo vệ sơn hà xã tắc. Người ta có thể chống chiến tranh, nhưng không ai có thể phủ nhận sự đẫm máu độc ác của những chế độ độc tài, từ Stalin, Hitler, đến các lãnh tụ Cộng Sản. Người ta có thể lên án chủ nghĩa đế quốc hay chủ nghĩa tư bản, nhưng họ không thể chối bỏ cái giá cần có của tự do, dân chủ. Nếu như nhà dân quyền Martin Luther King đã nói, bất công ở bất cứ nơi nào là bất công ở mọi nơi, thì tôi nghĩ, những người lính này, dù họ chiến đấu ở nơi nào, cũng góp phần vun bồi tự do và công bằng cho đất nước và dân tộc của họ, và có thể cho nhiều

người khác nữa, như những quân nhân thời đệ nhị thế chiến đã đánh bại Hitler lập lại hoà bình trên thế giới. Cái gì cũng có mặt trái của nó. Chiến tranh sẽ đi cùng với chết chóc, ly tan, khói lửa, sinh tử - nhưng trong nhiều trường hợp, nếu không có chiến tranh, thì chết chóc có thể còn nhiều hơn và kéo dài lâu hơn. Tôi không muốn có chiến tranh, nhưng tôi hiểu, trong tương bang quốc tế, những xung đột vũ trang là một thực tế. Và nỗi đau là điểm chung mà con người dù ở phía nào của chiến tuyến cũng cảm nhận và phải đối diện.

Nên trong chiều đầu thu ấy, hình ảnh gầy gò, hiền lành, chịu khó của người mẹ một quân nhân như đoá hoa lài nở giữa bưu điện. Đoá hoa ẩn mình trong trái tim bà, nhưng đài hương toả ngát vào đời tôi. Có lẽ tôi sẽ không bao giờ quên bà, dù tôi chỉ ở bên bà 15 phút. Bà là hình ảnh của biết bao người mẹ khác, xé lòng đưa con nhập ngũ, không biết ngày về, sống chết vô định. Bà là hình ảnh của những người Mẹ Việt Nam, những phụ nữ táo tợn ở mọi nẻo đường thế giới, vẫn luôn gói ghém gởi gắm cả cuộc đời cho con. Bà gọi tôi nhớ đến quê hương ở bên kia Thái Bình Dương, đến mười lăm thế kỷ chiến chinh mà quê hương tôi phải gánh chịu, đến niềm thao thức cho tự do dân chủ cho Việt Nam, đến cái sợi dây thiêng liêng nối những trái tim Việt với nhau. Và tôi nhớ đến em nuôi đang phục vụ trong binh chủng Thủy Quân Lục Chiến. Chúng tôi quen nhau khi Bút Nhóm Gạch Nối tại Đại học UC San Diego nhờ tôi cố vấn cho Dự án Tưởng Niệm Thuyền Nhân niên khoá 2008-2009. Dự án có nhiều phần khác nhau, tôi cố vấn chung về nội dung, giới thiệu các em với những nơi cần liên lạc, và đạo diễn cho vở kịch "Vượt Biển."

(còn tiếp phần 2)

Từ địa phương, thuộc miền Tây Nam nước Việt. Động từ: hất chất lỏng đi từ một vật chứa (chẳng hạn như hất chất lỏng ra từ trong một cái thau); hay ghé thăm ai.

Trở đồng là khi lúa ra hoa, cả cánh ruộng rất thơm và đẹp dịu dàng.

Bà Ngoại tôi làm bánh tét rất ngon. Từ nhỏ, tôi đặc biệt mê bánh tét nhưn chuối Bà làm với nếp, dừa, chuối, và dây lát do chính gia đình trồng. Từ khi xa nhà, tôi không được ăn bánh tét chuối do Bà làm nữa.

về Ngoại

Trang đài Glassey-Trần Nguyễn

*lâu, chưa về thăm Ngoại
đường bờ con¹ không còn
nhà lá thua nhà ngói¹
đầu xóm thưa người quen*

*ao ký ức lóng phèn¹
tuổi thơ chờ sao rụng
sông Cái bung¹ nước lớn
con trâu già tạt¹ rom*

*ruộng quá khứ trở đồng¹
nếp quên mùi bánh tét¹
nỗi nhớ xay lơ lửng
gieo bực thêm tương lai*

*thăm ngày xưa, thăm Ngoại
mộ chưa viếng, đã quen
xa quê, yêu đất khách
gần xuân, xót quê nhà*

*Tết này con xa nữa
viếng mộ cũng lạc loài
hụt hẳn tin Bà mất
tim vất vưởng ngoài đồng
nói năng chừng chật vật
Ngoại không còn, thăm chi...*

Chú dẫn

Đường đất nhỏ giữa các thửa ruộng. Tiếng địa phương vùng Bình Phú Đông, miền Tây Nam Bộ.

Trong áp lực 'hiện đại hóa,' người dân trong vùng đã tranh nhau xây nhà ngói và xi măng, không cất nhà lá như bao đời trước, làm mất hẳn nhân diện của một miền quê.

Ở miền quê của vùng nước lợ Gò Công, tỉnh Tiền Giang, người dân phải dùng hàn the để tẩy phèn trong nước cho sinh hoạt hằng ngày, để tránh tay chân và áo quần bị đóng phèn, bị vàng. Từ địa phương, thuộc miền Tây Nam nước Việt. Động từ: mang, bê, ẵm. Danh từ: mảnh ruộng gần sông.

Cộng Đồng tại Hoà-Lan Mừng Xuân Mậu Tuất 2018

Arnhem 10/2/2018 (VNNS).- Hân hoan chào đón xuân Mậu Tuất 2018, đồng hương tại Hoà-Lan và một số đại diện hội đoàn đến từ Đức và Bỉ Quốc đã về tham dự buổi văn nghệ mừng xuân do Cộng Đồng Người Việt Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà-Lan tổ chức tại hội trường Olympus thành phố Arnhem vào chiều ngày 10/2/2018. Trong ngày hội xuân, đồng hương đã có dịp thưởng thức các món ăn thuần túy Việt Nam, ghé thăm trạm thông tin của Cộng Đồng, và tại trạm tuyên vận của đảng Việt Tân, đồng hương đã tham gia ký tên gửi thư chúc tết đến những nhà tranh đấu cho Tự Do đang bị cầm tù, xem lại phim về thảm cảnh thảm sát tết Mậu Thân xảy ra 50 năm trước do cộng sản gây ra.

Đúng 19g00 chương trình bắt đầu, các vị cao niên trong y phục cổ truyền đã đến dâng hương trước bàn thờ tổ quốc, tưởng nhớ đến công đức của tiền nhân có công dựng nước và giữ nước. Sau đó mọi người cùng hát quốc ca, chào quốc kỳ và mặc niệm các chiến sĩ hy sinh vì tổ quốc, các đồng bào bỏ mình trên đường tìm Tự Do. Tiếp theo đó, xướng ngôn viên Kim Oanh đã mời ông chủ tịch Cộng Đồng Nguyễn Quang Kế phát biểu. Trong bài diễn văn, ông chủ tịch chào mừng quan khách và đồng hương và chúc mọi người một xuân Mậu Tuất hạnh phúc, góp phần xây dựng Cộng Đồng ngày càng vững mạnh và tích cực ủng hộ đồng bào trong nước tranh đấu cho Dân Chủ Tự Do. Các vị đại diện Liên Hội Người Việt Tự Do Cộng Hoà Liên Bang Đức (ông Nguyễn Văn Rì) và Hội Người Việt Tự Do Vương Quốc Bỉ (ông Nguyễn Đức Hồ) cũng phát biểu tỏ tình liên đới với Cộng Đồng Hoà-Lan trong các công tác tranh đấu cho nhân quyền và Tự Do tại Việt Nam.

Kế đến là phần phát tiền lì xì cho các em thiếu nhi, một phong tục cổ truyền của người Việt Nam luôn có trong các ngày đầu năm.

Chương trình văn nghệ năm nay được đóng góp bởi ban nhạc Sao Đêm và sự tham dự của các

ca sĩ Vivien Yến, Mỹ Linh, Ái Ni, Bích Phượng, Tuấn Hùng, Quang Minh, ban tam ca sweetgirl với các em Kellin, Cát Linh, Denis. Ngoài ra, chương trình còn có các màn độc tấu Ghita do Du Nguyễn trình bày, màn ảo thuật của ảo thuật gia chuyên nghiệp người Hoà-Lan. Đặc biệt năm nay có màn hài kịch “Ngọc Hoàng xử án Táo Tầu” với sự đóng góp của Quốc Hiền, Sơn Phạm, Thiện Phạm, Hoàng Nguyễn, Quang Kế, Trung Tín.

Phần xổ số đóng góp xây dựng Cộng Đồng cũng được nhiệt liệt ủng hộ. Trong phần trao 3 giải thưởng, có 2 người trúng giải đóng góp một phần giải thưởng của họ vào quỹ Cộng Đồng.

Ngoài những bản nhạc vui xuân trong phần đầu của chương trình, người tham dự cũng được thưởng thức một chương trình nhạc dạ vũ thật sống động.

Buổi mừng xuân Mậu Tuất kết thúc tốt đẹp lúc 1g00 sáng ngày hôm sau. Đồng hương đã có một buổi họp mặt đầy ý nghĩa, là dịp để mọi người gặp mặt và chia sẻ niềm vui và chúc mừng nhau một năm mới an khang, thịnh vượng.

MC- Kim Oanh

Nghi thức rước cờ

Tế Tổ

Lì xì đầu năm

ViVian Yên (DR)

Nhạc phẩm Ly Rượu Mừng

Mỹ Linh (NL)

Quầy thông tin Việt Tân

Quầy Thông tin Cộng Đồng

Kim Oanh

Quang Minh (NL

Tuấn Hùng (NL

Nguyễn Du

Bích Phượng (DR)

Ngọc Hoàng Xử án Táo tầu

Dan Vy

Cát Linh - Kelline - Denise

Ái Ni (NL)

Kiều Oanh (NL)

TẾT HỘI NGƯỜI VIỆT TẠI VÙNG LISSER

Lisser ngày 17/2/2018 :Là một Cộng Đồng địa phương cho đến ngày hôm nay còn duy trì được văn hóa bản sắc dân tộc Việt Nam là một điều rất đáng chúc mừng đẹp với sắc xuân.

Tết tết tết...bà con xa gần từ nhiều nơi vùng phụ cận đã tựu về để cùng vui xuân, mặc dù thời tiết lúc này khá là lạnh nhưng hội trường cũng đầy người và chương trình được bắt đầu với các nghi thức khai mạc, rồi các trò vui chơi cho các cháu tất nhiên món quà lì xì đầu năm cho các cháu không thể thiếu...một chương trình văn nghệ tổng hợp live music và karaoke được các cháu và đồng hương tham gia rất hào nhiệt tình, tất nhiên các món ăn âu á cũng được ban tổ chức chuẩn bị thất chu đáo để mọi người cùng thưởng thức vui xuân.

Nhận lời mời của Ban đại diện địa phương, đại diện Ban Chấp Hành CĐVNTNCS/HL ông Nguyễn Quang Kế (CT) đã đến tham dự và chia sẻ cùng với niềm vui xuân, và chúc địa phương luôn giữ vững niềm tin duy trì sinh hoạt cộng đồng. Và thời gian rồi tiệc cũng tàn, Anh Đỗ Chức chủ tịch hội người viết tại đây đã cảm ơn sự giúp đỡ của quý ACE cộng tác giúp cho buổi tổ chức thành công và cảm ơn sự hiện diện quý đồng hương cùng hứa hẹn đón chào mùa xuân tới.

Huy Quang thuật

Vui với những câu chuyện đầu năm

Lễ tiễn đưa ông Trần Văn Trân, cựu chủ tịch Cộng Đồng VNTNCS tại Hòa Lan

Hoorn 17/2/2018 (VNNS).- Vào lúc 10g30 ngày 17/2/2018 hàng trăm đồng hương đã tham dự thánh lễ tiễn đưa ông Trần Văn Trân, cựu chủ tịch Cộng Đồng Việt Nam Ty Nạn Cộng Sản tại Hoà-Lan. Ông Trần Văn Trân sinh ngày 2-10-1940, mất ngày 13-2-2018 tại Hoorn, thọ 78 tuổi.

Thánh lễ được cử hành trọng thể với sự đồng tế của Đức ông Trần Văn Hoà, Linh Mục Nguyễn Đức Minh, Linh Mục Phạm Đình Hiện và Linh Mục Trần Xuân Sang.

Ông Trần Văn Trân là một cựu công chức Việt Nam Cộng Hoà, làm việc tại Phủ Tổng Ủy Dân Vận trước ngày mất nước 30/4/1975. Sau khi đến Hoà-Lan đoàn tụ cùng gia đình vào giữa thập niên '80, ông đã tích cực đóng góp vào các sinh hoạt cộng đồng tại địa phương Hoorn, thành lập ban nhạc Hồn Quê để phục vụ cộng đồng địa phương và các nơi khác.

Sau đó ông đã tham gia vào các hoạt động của Cộng Đồng Trung Ương.

Ông đã được tín nhiệm qua các các cuộc bầu cử của Cộng Đồng Trung Ương trong các nhiệm kỳ:

1990-1993: Chủ tịch Cộng Đồng

1993-1996: Phó chủ tịch Nội Vụ Cộng Đồng

1999-2002: Chủ tịch Cộng Đồng

Ngoài thời gian đảm nhận các trách vụ trên, ông Trần Văn Trân đã luôn tích cực đóng góp trong các sinh hoạt Cộng Đồng cho đến ngày ông bị bệnh và không còn sinh hoạt được nữa.

Sau thánh lễ, một số đại diện hội đoàn của Cộng Đồng, đảng Việt Tân, Ban Công Tác Tình nguyện Hoorn, Ban đại diện giáo khu Hoorn đã phát biểu bày tỏ lòng tiếc thương đối với một người suốt đời phục vụ cho Cộng Đồng và tổ quốc.

Thay mặt tang quyến, bà Trần Thị Bạch Mai, trưởng nữ của ông Trần Văn Trân đã cảm tạ các linh mục và những hội đoàn, bạn hữu và đồng hương đến tham dự thánh lễ cũng như gửi lời phân ưu đến gia đình.

Linh cữu ông Trần Văn Trân sau đó đã được đưa đi hỏa táng tại Crematorium Purmerend.

Thế Truyền tường thuật

Tin thế giới

(Q.H.T tổng hợp)

VOA: Trung Quốc giận dữ phản đối chế tài mới của Mỹ nhắm vào Triều Tiên

Tổng thống Mỹ Donald Trump hôm thứ Sáu 23/2/2018, loan báo điều mà ông gọi là gói chế tài "lớn nhất từ trước tới giờ" nhắm vào Triều Tiên và đe dọa "giai đoạn hai" nếu các biện pháp này không có hiệu quả.

Các biện pháp trừng phạt nhắm vào một người, 27 công ty và 28 tàu đăng ký tại Trung Quốc và bảy quốc gia khác nhằm mục đích ngăn chặn hoạt động vận tải và thương mại phi pháp của Triều Tiên. Các biện pháp này cũng phong tỏa tài sản mà các công ty này nắm giữ ở Mỹ và cấm người dân Mỹ giao dịch với họ.

Trung Quốc hôm 24/2/2018, phản ứng giận dữ về các chế tài mới mà Mỹ áp đặt lên Triều Tiên, khẳng định rằng các biện pháp này phản tác dụng đối với các nỗ lực nhằm ngăn chặn các chương trình phát triển hạt nhân và phi đạn tầm xa của Bình Nhưỡng. Bộ Ngoại giao Trung Quốc đưa ra một thông cáo nói Bắc Kinh "kiên quyết phản đối" Mỹ "ban hành các chế tài đơn phương" và tuyên bố sẽ "xử lý nghiêm" vấn đề này theo luật pháp. Bộ cũng yêu cầu Mỹ ngay lập tức bãi bỏ các chế tài "để tránh gây tổn hại đến hợp tác song phương ở khu vực có liên quan."

Trung Quốc, đồng minh duy nhất của Triều Tiên, một mực nói rằng họ đã thi hành trọn vẹn các chế tài hiện hành nhắm vào Bình Nhưỡng. Thương mại của Trung Quốc với Triều Tiên vào tháng 1 đã giảm xuống mức thấp nhất trong gần bốn năm qua, chỉ dấu mới nhất cho thấy Trung

Quốc vẫn duy trì áp lực lên đất nước bị cô lập này. Kể từ tháng 8 năm ngoái, Mỹ đã giúp giám sát ba vòng chế tài của Hội đồng Bảo an Liên Hiệp Quốc đối với Triều Tiên. Tuy nhiên áp lực đã không ngăn Bình Nhưỡng tiến hành thêm các vụ phóng phi đạn và một vụ thử hạt nhân.

RFA: Các nghị sĩ Nam Hàn đòi xử tử tướng Bắc Hàn

Khoảng 70 dân biểu thuộc đảng Triều tiên tự do của Nam Hàn hôm thứ sáu ngày 23/2 ra tuyên bố phản đối một viên tướng Bắc Hàn tới dự bế mạc Olympic Mùa đông ở Pyeongchang, và đòi viên tướng này phải bị xử tử.

Tướng Kim Yong Chol của Bắc Hàn sẽ dẫn đầu một đoàn đại biểu gồm 8 thành viên đến Nam Hàn vào chủ nhật tuần này để dự lễ bế mạc Olympic mùa đông.

Viên tướng này được cho là người chịu trách nhiệm trong các vụ tấn công nhắm vào miền Nam bao gồm cả vụ tấn công bằng ngư lôi vào tàu Cheonan của Nam Hàn hồi năm 2010 khiến 46 người thiệt mạng.

Các dân biểu đã tổ chức một cuộc biểu tình ngoài tòa nhà Xanh của tổng thống, thúc giục Tổng thống Moon Jae-in phải hủy bỏ chuyến thăm. Đại diện nhóm dân biểu, ông Kim Sung-tae nói tướng Kim Yong Chol là một tội phạm chiến tranh đã tấn công miền Nam và vì vậy ông ta xứng đáng phải bị treo cổ ngoài đường. Người phát ngôn Bộ Thống nhất Nam Hàn Baek Tae-hyun nói chính phủ Nam Hàn biết được những quan ngại về chuyến thăm của ông Kim nhưng vẫn chấp nhận chuyến thăm như một cơ hội để cải thiện quan hệ hai miền và hòa bình.

RFI: Châu Âu vẫn chia rẽ trên ngân sách hậu Brexit

Các lãnh đạo Châu Âu trong cuộc họp thượng đỉnh không chính thức hôm qua 23/02/2018 tại Bruxelles đã phơi bày bất đồng trên vấn đề ngân

sách sau năm 2020, khi Anh Quốc không còn ở trong Liên Hiệp.

Đây là cuộc thảo luận đầu tiên trước những đề nghị chính thức mà Ủy Ban Châu Âu sẽ công bố vào tháng Năm. Tuy nhiên chủ tịch Ủy Ban Châu Âu Jean-Claude Juncker trấn an là có bất đồng nhưng không 'đổi đầu mạnh bạo' như ông đã nghĩ. Châu Âu hiện đứng trước thử thách tài chính không nhỏ : một mặt phải tốn kém thêm cho vấn đề bảo vệ biên giới trong tình cảnh di dân, nhập cư hiện nay, và vấn đề quốc phòng, mặt khác Anh Quốc rời khỏi Liên Hiệp, Châu Âu mất một khoản đóng góp hơn 10 tỉ euro mỗi năm. Đức có thái độ thuận lợi, tổng thống Pháp Emmanuel Macron cũng đảm bảo nước Pháp sẵn sàng đóng góp thêm.

Tuy nhiên một số nước cho đến nay vẫn phải đóng góp nhiều hơn là thu lợi, như Hà Lan, Thụy Điển, Đan Mạch hay Áo thì báo trước là họ sẽ không chi thêm. Ngân sách hiện nay - 2014 đến 2020, dự kiến khoảng 1.000 tỉ euro. Việc Anh Quốc rời khỏi Châu Âu còn đặt ra một vấn đề khác, mang tính chất thể chế, vào lúc gần đến cuộc bầu cử Nghị viện Châu Âu năm 2019 và việc thành lập một Ủy Ban Châu Âu mới.

BBC: Ấn Độ - Trung Quốc giành ảnh hưởng ở Ấn Độ Dương

Lo lắng về Trung Quốc khiến Ấn Độ ngày càng có những nỗ lực để đối phó với ảnh hưởng ngày càng lớn của nước này tại Ấn Độ Dương.

Hôm 14 tháng Hai, sau chuyến đi thăm Oman của Thủ tướng Narendra Modi, Ấn và Oman đã hoàn tất một thỏa thuận, qua đó, Ấn Độ được phép sử dụng cảng Duqm, nằm ở trên bờ biển phía Nam của Oman. Cảng này nằm về phía Tây Bắc của Ấn Độ Dương và tạo điều kiện vào Biển Đỏ và Vịnh Aden một cách dễ dàng. Cảng Duqm là một nút quan trọng cho mạng lưới các cơ sở đang được các nước trong vùng phát triển ở Ấn Độ Dương để duy trì hiện trạng, mong bảo vệ quyền lợi của mình. Các điều khoản của thỏa thuận Indo-Omani về Duqm được giới phân tích cho là rất hào phóng với Ấn Độ. Hải quân nước này có thể sử dụng cảng Duqm để thiết lập cơ sở hậu cần và hỗ trợ, cho phép nó duy trì các hoạt động lâu dài ở Ấn Độ Dương. Theo tờ Indian Express, Hải quân Ấn Độ sẽ được cung cấp một bến tại Duqm giúp nước này bảo trì các tàu bè lớn mà không phải đưa về bến ở Ấn Độ.

Vào tháng 7 năm ngoái, Trung Quốc thành lập căn cứ quân sự ở nước ngoài đầu tiên ở Djibouti, gần eo biển Bab el-Mandeb, nằm trong số những tuyến đường vận chuyển nhộn nhịp nhất thế giới và là một trong ba động mạch quan trọng của Ấn Độ Dương. Vài tháng sau khi cơ sở Djibouti được thiết lập, Trung Quốc mua lại cảng Hambantota của Sri Lanka, khoảng 22,2 km từ lằn biển chính của Ấn Độ Dương, nối liền khu vực Eo biển Malacca tới kênh đào Suez. Ông Gurpreet Khurana, giám đốc điều hành của Hiệp hội Hàng hải Quốc gia Ấn Độ, nói với CNN rằng hợp đồng mới của Seychelles là một phần nỗ lực của Ấn Độ để bảo vệ toàn vẹn lãnh thổ.

"Ấn Độ có một khu vực trọng yếu ở Bắc Ấn Độ Dương, và quan trọng thứ hai là khu vực Ấn Độ Dương Thái Bình Dương. Chúng tôi (Ấn Độ) có những mối quan tâm phải bảo vệ. Với Trung Quốc đi sâu vào Ấn Độ Dương một cách hăm hở, chiến lược của chúng tôi cũng phải mở rộng, và đây là cách duy nhất Ấn Độ sẽ có thể tự bảo vệ mình", Kurana nói.

Khi nhìn lại cuộc đời mình, bạn sẽ thấy rằng những khoảnh khắc bạn thực sự sống là những lúc bạn làm điều gì đó hết lòng vì tình yêu.

You will find as you look back upon your life that the moments when you have truly lived are the moments when you have done things in the spirit of love.

– Henry Drummond

Tin Việt Nam

BBC: LHQ kêu gọi VN thả người 'liên quan phản đối Formosa'

Các chuyên gia nhân quyền của Liên Hiệp Quốc (LHQ) hôm 23/2 kêu gọi Việt Nam trả tự do cho những người mà họ nói đã bị tù vì phản ứng thảm họa môi trường liên quan công ty Đài Loan Formosa.

Cụ thể, họ đề cập vụ xử các ông Hoàng Đức Bình, Nguyễn Nam Phong đầu tháng Hai, ông Nguyễn Văn Hóa, bà Nguyễn Ngọc Như Quỳnh tháng 11/2017. Đặc ủy về Nhân quyền và các chất thải nguy hại, Baskut Tuncak, nói trong thông cáo: "Việc bỏ tù các blogger và nhà hoạt động vì công tác hợp pháp nâng cao nhận thức cộng đồng về môi trường và sức khỏe, là không chấp nhận được."

"Chúng tôi kêu gọi giới chức thả ông Hoàng Đức Bình và Nguyễn Nam Phong, bị bắt sau nỗ lực nâng cao nhận thức và bảo đảm trách nhiệm liên quan vụ xả thải của nhà máy thép Formosa."

Đặc ủy của LHQ về quyền tự do biểu đạt, David Kaye, nói rằng ông "quan ngại sâu sắc trước tình trạng gia tăng bắt bớ những nhà hoạt động nhân quyền và nhà báo" ở Việt Nam. Thông cáo ngày 23/2 của Văn phòng Cao ủy Nhân quyền đề cập thêm trường hợp bà Nguyễn Ngọc Như Quỳnh và ông Nguyễn Văn Hóa bị tù mà theo LHQ là do có hoạt động tường thuật về biểu tình chống Formosa.

Thông cáo nhắc lại rằng các chuyên gia LHQ trước đó cũng từng kêu gọi Việt Nam thả các blogger và nhà hoạt động trong các vụ khác liên quan Formosa.

RFA: Bộ tài chính đề nghị tăng giá xăng để tăng thu ngân sách

Bộ Tài chính hôm 23/2/2018 lấy ý kiến dự thảo Nghị quyết của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về đề nghị tăng thuế bảo vệ môi trường đối với xăng dầu.

Cụ thể đối với xăng, thuế sẽ tăng từ 3.000 đồng/lít lên mức kịch khung cho phép là 4.000 đồng/lít; dầu diesel từ 1.500 đồng/lít lên kịch trần

2.000 đồng/lít. Như vậy giá xăng sẽ tăng thêm 1000 đồng một lít. Lý do đưa ra ý đề nghị này được cho là vì mức thuế nhập khẩu xăng dầu từ các nước đang cắt giảm mạnh nên ảnh hưởng đến nguồn thu ngân sách. Trong đó, thị trường Asean và Trung Quốc chiếm hơn 60% khối lượng xăng dầu nhập khẩu.

Thêm 1 lý do khác là giá bán lẻ xăng dầu ở Việt Nam hiện nay đang thấp hơn so với các nước có chung đường biên giới và nhiều nước khác trong khu vực Asean. Báo trong nước trích dẫn số liệu từ trang Global Petrol Prices ngày 27/11/2017 cho thấy giá bán lẻ xăng dầu của Việt Nam đứng thứ 45 từ thấp đến cao trong tổng số 167 quốc gia với giá 18.580 đồng/lít, thấp hơn cả Lào, Campuchia, Trung Quốc và 1 số nước trong khu vực Asean như Singapore, Philippines, Hồng Kong.

Mặt khác, Bộ tài chính cũng cho rằng vì muốn nâng cao trách nhiệm và nhận thức của tổ chức, cá nhân đối với môi trường nên cần phải điều chỉnh mức thuế bảo vệ môi trường đối với xăng dầu. Theo tính toán của Bộ tài chính, thuế bảo vệ môi trường với xăng dầu chiếm đa số tổng thu ngân sách từ thuế bảo vệ môi trường. Do đó, tăng kịch khung thuế bảo vệ môi trường đối với xăng dầu sẽ thúc đẩy ngân sách tăng mạnh.

VOA: Cuôm \$10 triệu của nữ đại gia, Phó GD ngân hàng trốn sang Mỹ

Ngân hàng Xuất nhập khẩu Việt Nam (Eximbank) vừa chính thức xác nhận Phó Giám đốc của ngân hàng này tại chi nhánh TPHCM đã làm giả hồ sơ, giấy ủy quyền để chiếm đoạt hơn 245 tỷ đồng (khoảng 10,8 triệu USD) từ tài khoản tiết kiệm của một nữ đại gia ngành thủy sản.

Thông tin về vụ lừa đảo được tiết lộ cho báo chí Việt Nam sau hơn một năm xảy ra vụ việc.

Theo Người Lao Động, ông Lê Nguyễn Hưng, Phó Giám đốc Eximbank chi nhánh TPHCM, đã "lợi dụng sự tin tưởng" của khách hàng thân thiết là bà Chu Thị Bình, Phó Chủ tịch Hội đồng quản trị Công ty Thủy sản Minh Phú (MPC), ký khống giấy ủy quyền để rút tiền từ các sổ tiết kiệm mà nữ đại gia này đã gửi vào bắt đầu từ năm 2007. Cụ thể, ông Hưng nhiều lần cùng nhân viên đến

nhà riêng của bà Bình để thực hiện các khoản tất toán theo kỳ hạn gửi của bà Bình. Nhưng trên thực tế, ông Hưng lại chỉ đạo nhân viên lập chứng từ giả để rút tiền từ tài khoản chưa đến hạn tất toán của bà Bình rồi gửi vào tài khoản đến hạn. Với chiêu thức này, Phó giám đốc Eximbank đã rút hàng trăm tỷ đồng tiền tiết kiệm của nữ đại gia trong suốt một thời gian dài. Các giấy tờ ủy quyền rút tiền mang tên 3 người, nhưng bà Bình nói không biết họ là ai.

Tháng 2 năm ngoái, ông Hưng bất ngờ xin nghỉ việc ở Eximbank và trốn khỏi Việt Nam. Lúc này, bà Bình nghi ngờ mình bị lừa đảo nên kiểm tra và phát hiện hơn 245 tỷ đồng gửi tiết kiệm đã biến mất. Tin cho hay ông Hưng sau khi xin nghỉ việc tại Eximbank đã trốn sang Mỹ. Ông này đang bị công an Việt Nam truy nã quốc tế.

RFA: Blogger Phạm Đoan Trang bị câu lưu vì sách “Chính trị bình dân”

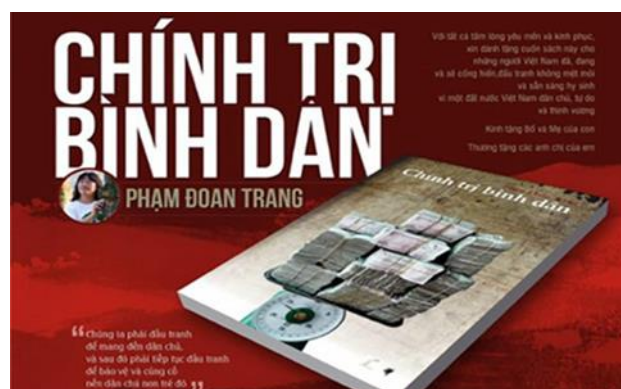
Luật khoa Tạp chí hôm 25/2 ra thông cáo báo chí phản đối an ninh Việt Nam đã bắt cóc sáng lập viên kiêm biên tập viên của tạp chí là blogger Phạm Đoan Trang vào khoảng 2 giờ chiều ngày 24/2.

Thông cáo cho biết, nhà báo Phạm Đoan Trang đã bị một toán sĩ quan an ninh bắt cóc ngay tại nhà riêng của mình ở Hà Nội, và sau đó bị cưỡng chế đưa đến trụ sở cơ quan An ninh điều tra, Bộ Công an, tại số 3 Nguyễn Gia Thiều, Hà Nội cho đến tận 23 giờ cùng ngày.

Trong suốt thời gian bị tạm giữ, cô Phạm Đoan Trang đã bị thẩm vấn liên tục về những hoạt động của mình và về tác phẩm ‘Chính trị bình dân’ mà cô đã viết và xuất bản hồi năm ngoái. Đây không phải là lần đầu tiên blogger Phạm Đoan Trang bị an ninh Việt Nam tạm giữ và truy vấn về các hoạt động của mình.

Cuốn sách “Chính trị bình dân” do blogger Phạm Đoan Trang viết được xuất bản ở nước ngoài. Trong một lần trả lời phỏng vấn đài Á Châu Tự Do hồi tháng 9 năm ngoái sau khi sách được xuất bản, blogger này cho biết cô muốn viết cuốn sách này để mọi người dân đều có thể đọc và hiểu chính trị. Cuốn sách được coi là nhạy cảm ở Việt Nam và đã bị Hải quan Đà Nẵng tịch thu

hôm 9/2 vừa qua khi sách được gửi từ nước ngoài về.

Blogger Phạm Đoan Trang là một nhà hoạt động xã hội tích cực ở Việt Nam. Hồi giữa tháng 2 vừa qua, blogger Phạm Đoan Trang đã được tổ chức nhân quyền People in Need, có trụ sở tại Praha, Cộng hòa Czech, trao giải thưởng Homo Homini (tạm dịch là từ người đến người) vì sự can đảm của cô trong quá trình theo đuổi sứ mệnh đem lại dân chủ cho Việt Nam. Blogger Phạm Đoan Trang sau đó đã viết trên Facebook rằng cô mừng vì được nhận giải nhưng cô viết ‘chừng nào, một quốc gia còn có người được trao những giải thưởng về nhân quyền – dân chủ, chừng đó, quốc gia đó còn có rất nhiều vấn đề”.

(QHT tổng hợp)

Ngày hội xuân năm Mậu Tuất Ban Chấp Hành Cộng Đồng Xin chân thành cảm ơn

- Quý anh chị em đã cộng tác giúp đỡ những việc liên quan đến ngày tổ chức Tết.
- Quý đồng hương trúng giải thưởng xổ số đã ủng hộ một phần lại cho quỹ sinh hoạt cộng đồng .
- Và đặc biệt cảm ơn gia đình anh chị Bùi Công Hải ở Uitgeest đã ủng hộ 400 euro trong đêm hội xuân

TÌM VUI CUỐI ĐỜI.

Nguyễn Thị Thanh Dương.

Mẫu đăng tìm bạn bốn phương trên báo làm bà Phượng cảm động và ngưỡng mộ : “ Người đàn ông cô đơn mỗi tuần mang hoa đến mộ phần của vợ, 70 tuổi, nhà cửa ổn định, tài chính vững vàng, tinh thần thanh thoi, bao dung vị tha. Muốn tìm một phụ nữ 65 tuổi trở xuống để cùng nhau tìm niềm vui cuối đời.”. Người đàn ông tuổi xế chiều có nhà cửa và tài chính vững vàng đương nhiên là người khá giả lại thêm tấm lòng bao dung vị tha. Bà thú vị hào hứng nhất điều này.

Ông chắc là người chồng tốt luôn thương yêu vợ. Bà ước gì sau này bà qua đời có một người đàn ông nào sẽ vì bà hàng tuần mang hoa đến viếng mộ vợ như thế. Vừa thắm thiết tình vừa lãng mạn biết bao.

Bà Phượng đang cần tìm một người đàn ông có đủ hai điều kiện tình cảm và tiền bạc.

Bà hài lòng lời rao tìm bạn vì mình đúng tiêu chuẩn ông ta mong muốn và ngược lại ông ta cũng là mẫu người bà đang tìm kiếm.

Hai người đã email qua lại và gọi phone để tìm hiểu về nhau. Ông Năng góa vợ hai năm nay, các con thì ở xa. Ông muốn tìm người phụ nữ khác để bù đắp cho bao lâu nay phải chăm sóc và chiều chuộng người vợ suốt mấy năm trời nằm liệt giường sống đời thực vật sau cơn stroke rồi mới chịu ra đi.

Bà Phượng thì khác hoàn cảnh. Chồng bà mê bồ trẻ, bỏ bê bà. Hai vợ chồng li dị và không con cái..

Bà muốn tìm người đàn ông tử tế, rộng lượng, cùng nhau vui hưởng hạnh phúc sau mấy năm trời cuộc sống gia đình sóng gió làm bà tiêu điều héo hon và có thêm người cùng bà trả cho hết gánh nợ nhà cửa bà đang cưu mang. Hai tâm hồn cô đơn khắc khoải bỗng gặp nhau cuối đường.

Sau những hình ảnh gửi trao họ hẹn ngày gặp mặt.

Bà Phượng ở nam California, ông Năng ở tiểu bang khác sẽ bay đến Calif. và ở nhà đưa con trai. California của cộng đồng người Việt không xa lạ gì với ông.

Địa điểm hẹn thơ mộng, là một bờ biển đẹp của thành phố Newport Beach.

Bà Phượng đã chuẩn bị kỹ cho lần đầu hội ngộ, mái tóc nhuộm màu hung tươi trẻ, bộ váy áo gọn xinh, cái áo khoác bông lơ trên bờ vai, dĩ nhiên không thể thiếu mùi nước hoa thơm nhẹ nhàng quyến rũ. Không ai có thể tin người phụ nữ này đã 65 tuổi.

Ông Năng đầu đội chiếc mũ kiểu Scotland cổ điển nhưng không bao giờ lỗi thời, cổ quàng khăn màu xám bên chiếc áo sơ mi màu mận chín, ông trẻ trung thanh lịch và tao nhã như một văn nhân đúng như bà Phượng đã hình dung và mơ ước.

Nàng thơ và chàng văn cùng sánh vai đi bộ dọc theo bãi biển, gió biển lồng lộng, tiếng sóng vỗ vào ghenh đá rì rào, mùi hương thơm từ hai phía trao nhau theo mỗi cơn gió càng làm hai trái tim thêm mơ màng say sóng dù sóng biển kia chỉ chạm nhẹ theo bước chân họ trên bãi cát mềm.

Chàng đã cầm tay nàng âu yếm hỏi:

- Minh về với nhau nhé?

Nàng dịu dàng ngoan ngoãn như cô gái mới mười bảy tuổi:

- Vâng ạ.

*****

Ông Năng sẽ thu xếp nhà cửa để dọn về California ở chung với bà Phượng vì bà không muốn rời khỏi nơi đây. Thương yêu vợ cách mấy ông cũng đành để bà ở lại rồi thỉnh thoảng về thăm mộ phần chắc bà ấy cũng thông cảm cho.

Bà Phượng muốn ông Năng về ở chung là có ý đồ riêng, hi vọng ông Năng sẽ giúp bà trả góp tiền nhà hàng tháng hay biết đâu ông hào hoa lịch sự móc tiền túi ra trả hết nợ cho bà thì bà sẽ hoàn toàn làm chủ căn nhà này.

Bà Phượng nôn nao chờ đợi người mới, cuộc sống mới với bao hi vọng tràn trề. Mấy bà bạn thân của bà Phượng bàn tán:

- Phượng muốn tìm lại hạnh phúc đánh mất từ người chồng phản bội trước kia đấy

Bà khác thì thực tế:

- Nghe đâu ông này giàu có lắm, chắc Phượng vừa tìm người chồng, vừa tìm người phụ trả tiền nhà.

- Ừ nhỉ, sau khi li dị Phượng lấy căn nhà, tiếp tục trả mortgage, một mình làm sao trả cho nổi.

Một bà khác lại thực tế hơn:

- Tôi như Phượng cứ ở một mình, hoa mộng gì, tình yêu gì ở cái tuổi cuối mùa, ai cũng trở tính trở nết rồi thành “hoa cầm chướng” của đời nhau.

Ông Năng đã dọn đến ở với bà Phượng sau một buổi tiệc ra mắt họ hàng, con cái và bạn bè đôi bên.

Chẳng biết nhà cửa tiền bạc ông đã tính toán và để nơi đâu, bà Phượng chưa tiện hỏi, ông đến với bà cùng chiếc xe hơi cũ mèm, ông giải thích:

- Chiếc xe mua từ lúc mới tinh đến giờ, là kỷ niệm yêu quý của vợ chồng anh nên dù cũ anh cũng chẳng nỡ rời.

Ông ăn ở thật có tình có nghĩa.

Bà Phượng cũng khéo léo “khoe” căn nhà tình nghĩa của mình:

- Căn nhà của em cũng thế, mua từ lúc hai vợ chồng hạnh phúc ấm êm, nay dù tình duyên gãy đổ nhưng em vẫn muốn giữ làm kỷ niệm trong đời dù hàng tháng trả mortgage cũng vất vả lắm.

Bà nhấn mạnh:

- Nay có anh về căn nhà càng có ý nghĩa đối với em.

Khi về ở với nhau ông Năng không thể cả ngày đội chiếc mũ flat cap điệu dàng. Thì ra đầu ông bị hói nặng, từ phía trước tới đỉnh đầu không còn lấy một sợi tóc để gió có cơ thổi bay.

Bà Phượng thất vọng nhưng nhìn ngày này qua ngày nọ thành quen và bà tự an ủi thì mái tóc mình cũng bạc và xác xơ dần. Vấn đề chính là ông Năng giàu có và bao dung kia.

Bà vẫn cố giữ gìn hình ảnh đẹp trước mắt ông, mỗi tháng nhuộm tóc một lần khi màu tóc bạc chớm hiện ra nơi chân tóc đường ngôi.

Khi đã được chồng yêu thì nói gì chồng chẳng nghe theo.

Họ xứng đôi vừa lứa, hai người cùng cảm thấy đủ yên vui hạnh phúc trong thời gian đầu cuộc tình còn mới mẻ .

Chiếc xe cũ của ông Năng từ ngày về California nó thường xuyên dờ chừng, nay hư cái này mai hỏng cái khác nằm ì một chỗ, lại thấy ông Năng mang ra tiệm sửa.

Bà Phượng thăm dò góp ý:

- Anh bán xe cũ mua xe mới mà đi cho khỏe thân. Anh thấy xe của em từ ngày anh về đây có hư hỏng gì đâu. Đi gần hay đi xa em đều an tâm.

Ông trả lời cho xong:

- Ừ.. ừ.. để anh tính .

Nhưng ông vẫn cố xài cái xe cũ cho bằng được dù mấy lần công sửa chắc cũng bằng giá trị rẻ mạt của chiếc xe đã lỗi thời và cũ kỹ.

Có khi ông Năng phải mượn xe bà Phượng. Bà tò mò và thắc mắc nghĩ thầm, tiền bạc của cải ông để dành làm gì mà không lấy ra xài cho những chuyện hợp lý như mua xe? con cái ông đều khá giả chúng đâu cần ông để của hồi môn. Hay là ông Năng chưa tin cậy bà nên vẫn giữ của phòng thân ?

Sau một năm đời bỗng chẳng bình yên, tai họa ập đến, bà Phượng bị té ngã từ thang lầu xuống đất, vào nằm bệnh viện và về nhà với cái chân bó bột phải nằm trên giường dài hạn. Ông Năng chăm sóc từ miếng ăn giấc ngủ, từ thay quần áo đến giúp đỡ bà vệ sinh cá nhân.. Trưa nay ông Năng vừa nấu xong nồi cháo thịt, đang lúi húi lục trong rổ bát tìm cái môi để múc ra một bát cháo cho nguội thì bà Phượng nũng nịu nhờ vả:

- Anh ơi trong lúc chờ cháo nguội anh pha cho em ly trà chanh với lại thay cho em cái khăn lau tay khác đi và anh giặt nốt.....

Chắc lục đục trong bếp nãy giờ mới nấu xong nồi cháo, lại chưa tìm thấy cái môi nên ông Năng bực mình sổ sàng ngắt ngang:

- Nấu xong nồi cháo đi tìm gia vị hành ngò tiêu ớt đã mệt cả người, chưa kịp xong bà lại sai tiếp. Muốn có ly trà chanh thì bà phải nói hộp trà bà cất nơi nào, chanh bà để nơi đâu và đợi tôi nấu nước sôi pha trà. Bà hành tôi vừa vừa chứ.

Bà hờn mát đổi cách xưng hô:

- Thế mà ông đã hứa sẽ yêu tôi, chiều chuộng tôi đến ngàn đời.

Ông Năng chưa hết bực, quát lên:

- Phải, Nhưng nếu bà không nằm ăn vạ một đống như thế này..

Bà Phượng kinh ngạc và tức tưởi:

- Ối giờ ời, ông ăn nói thô lỗ với tôi thế hả...

Nổi lòng ông được dịp tuôn ra:

- Tôi thế đấy. Nói thật với bà nhé, suốt năm qua chung sống với bà tôi cố giữ hình ảnh người đàn ông tao nhã, mỗi lần chúng ta sánh đôi ra ngoài đường tôi phải ăn mặc chỉnh tề, quàng khăn lên cổ, đội mũ lên đầu và ăn nói văn hoa cho bà vừa lòng, tôi ngao ngán đến tận cổ rồi.

Bà Phượng bẽ bàng:

- Tôi đang định sau khi khỏi bệnh sẽ thưởng công ông chăm sóc tôi, mua tặng ông mấy cái khăn quàng nữa cho ông tha hồ chưng diện ...

- Thôi khỏi...người ta làm diễn viên lên sân khấu chốc lát là xong vai, còn tôi diễn cả năm trời oải lắm rồi.

- Vậy mà tôi cứ tưởng ông mãi là người trong mộng của đời tôi.

- Thực tế đi bà ơi, ban đầu tôi cũng nghĩ bà là nàng thơ mà tôi may mắn bắt gặp giữa đường đời. Nhìn kìa, bà nằm trên giường bệnh hơn tháng nay tóc tai xác xơ bạc thếch chưa nhuộm và khuôn mặt bơ phờ với những vết nhăn nơi khóe môi, khóe mắt...

Bà Phượng giật mình nhớ ra mái tóc đã quá hạn chưa nhuộm. Bà cố bào chữa:

- Thì ai gia mặt không có vết nhăn, đừng có thấy mấy bà tuổi từ 50, 60 trở đi mặt không có vết nhăn mà tưởng họ trẻ lâu, thẩm mỹ viện căng da cả đấy.. Còn mái tóc này ư, mai mốt khỏi bệnh tôi sẽ nhuộm lại...

- Thôi khỏi. Điều ấy không quan trọng với tôi nữa.

Bà Phượng mai mỉa :

- Ông nhìn lại ông đi, những lần gặp gỡ đầu tiên ông đội mũ tôi nào biết ông cố tình che đi cái đầu hói. Tôi còn có tóc để chải để nhuộm đỡ hơn ông đấy.

Ông Năng thẳng thừng:

- Vấn bài lật ngược rồi, tôi với bà bắt phân thắng bại nghe.

Bà Phượng tủi thân ôm mặt khóc, ông Năng đe dọa:

- Bà có thôi khóc đi không, đừng làm tôi điên máu thêm thì khỏi có trà chanh gì nữa, nước lạnh cũng không luôn...

- Này... này...ông đừng có ....khoe thói vũ phu, chồng tôi khi xưa tuy có bề bệ lạnh nhạt nhưng chưa đối xử vô văn hoá với tôi đâu nhé..

- Này..này..bà nói ai vô văn hoá, hả?hả? vợ tôi khi xưa tuy ốm đau nằm liệt giường nhưng chưa hành hạ tôi tàn khốc như bà nhé...

Bà Phượng giảm tốc độ nước nở, không dám trách ông Năng, dù sao ông cũng đã chăm sóc bà cả tháng nay và còn tiếp tục sau mấy lần tái khám nữa. Bà vẫn cần ông, đang chiêu dụ ông một ngày nào đó sẽ cảm thông và giúp đỡ bà trả tiền nhà. Bà dịu giọng nói như an ủi ông:

- Tôi bệnh rồi sẽ khỏi mà. Chỉ còn một tuần nữa là đủ hai tháng để tháo băng.

Ông Năng vẫn hậm hực:

- Người già té ngã gãy xương chưa chết là may.Với lại ai dám bảo đảm là bà sẽ không xôn xác té ngã cầu thang hay trong phòng tắm lần nữa chứ? Tôi lại phải hầu...

- Trời ơi, ông trù ẻo tôi đấy hả? Ông biết chiều chuộng vợ lắm mà, người đàn ông mỗi tuần mang hoa đến mộ phần vợ từng làm tôi cảm động đâu rồi?

Ông Năng cười khan:

- Ai rảnh mà mỗi tuần đi thăm mộ vợ và tốn tiền mua hoa chứ, tiền mua bó hoa tôi ăn tô phở cho sướng thân. Thoát được cảnh hầu hạ bà vợ nằm liệt giường, ai ngờ nay lại phải hầu hạ bà.. .

Bà Phượng được dịp vỡ òa những ám ức bấy lâu:

- Bây giờ tôi mới hiểu vì sao ông vẫn đi cái xe cà tàng cũ rích, chắc chắn không phải vì nhớ thương hình bóng người vợ cũ, mà vì ông hà tiện, tiền bạc để dành cho nó mục nát ra à, để về bên kia thế giới tiêu xài với ma à ?

Bà hăng máu gào thét:

- Về ở với tôi cái gì ông cũng xài chung xài ké. Hôm nợ mượn tiền tôi mấy trăm đồng sửa xe còn chưa trả đấy nhé

- Nợ tôi sẽ trả, hàng tháng tôi đều đưa bà mấy trăm đồng chứ có ăn nhờ ở đậu nhà bà đâu

Bà Phượng cười khinh khỉnh:

- Vài trăm đồng một tháng của ông chưa đủ tiền một đĩa share phòng trong khi căn nhà này mỗi tháng tôi trả mortgage gần ba ngàn đồng bạc.Thế mà đăng lời rao tìm bạn vừa hoa mỹ vừa oai phong lắm liệt nào ôm hoa đến mộ vợ, nào nhà cửa ổn định, tài chính vững vàng, tinh thần thanh thoi, bao dung vị tha....

Ông Năng giải thích:

- Tôi đăng ôm hoa đến mộ vợ cho thơ mộng với cuộc đời, ý tôi muốn nói vẫn thương người vợ cũ, những điều còn lại tôi dỉ dỏm cho vui chứ không có ý lừa dối ai cả. Tôi nghèo mặt rệp, nhà cửa ổn định là ở diện housing đấy, tài chính vững vàng là tiền gia lãnh hàng tháng cho đến chết đấy, có bảo hiểm sức khỏe chẳng tốn đồng nào là tinh thần thanh thoi vô lo đấy. Ở tuổi già không phải lệ thuộc nhờ vả con cái, với tôi thế là quá sung sướng. Tôi chỉ nói lên sự thật tại bà quá giàu tưởng tượng mà thôi..

- Thế sao ông không nói huych toạc ra cho tôi biết sớm.

- Tôi tưởng sẽ gặp người tình tri kỷ, ở với nhau sẽ hiểu nhau, nhưng bà chỉ dòm ngó tìm hiểu "gia tài" của tôi làm tôi càng ngại ngùng khó nói. Thôi thì tôi với bà chấp nối không có gì ràng buộc, bây giờ không hợp nhau thì chia tay.

Bà Phượng lại gào lên:

- À, thì ra thế, đảng nào cũng rút lui nên ông không cần che đậy sự giả dối thêm nữa. Ông thách thức tôi đấy hả? Mời ông ra khỏi nhà tôi. Mời ông ra khỏi cuộc đời tôi.

- Bà khỏi phải đuổi tôi cũng chạy bà luôn, tôi tưởng bà là một phụ nữ đã nếm mùi khổ đau sẽ cùng tôi tìm niềm vui cuối đời, nhưng tôi đã lầm và tiếc lắm. Bà biết tôi tiếc gì không?...

- Cuối cùng ông cũng phải tiếc tôi thôi.....

- Tôi tiếc..... đã từ bỏ diện housing ổn định để dọn về đây ở với bà, trở về thành phố cũ tôi phải làm giấy tờ xin lại từ đầu mất nhiều công sức lắm. Bà rõ chưa...

*****

Ông Năng trở về thành phố cũ của ông. Vài tháng sau bà Phượng đọc thấy lời rao tìm bạn bốn phương của ông lại xuất hiện trên báo, lần này ông kinh nghiệm đăng rất thực tế rõ ràng : "Người đàn ông nghèo và cô đơn luôn mơ ước có tiền để mua hoa mỗi tuần đến thăm mộ vợ, 70 tuổi, nhà ở housing, tiền già, medicaid đầy đủ. Muốn tìm một phụ nữ để tri kỷ, để yêu thương nhau suốt quãng đời còn lại" .

Thôi thì bà cũng cầu mong ông Năng tìm được một người tình tri kỷ, nếu không thì cũng vớ được một bà già handicap hay bà nhà quê chán con chán cháu đang ăn welfare muốn tìm chồng ra ở riêng, may ra sẽ ở với nhau lâu dài. Còn bà, bà sẽ cho share phòng để có thêm lợi tức trả tiền nhà và yên phận sống một mình.. Tìm được một tình yêu đã khó bà không mong gì tìm một lúc được cả tình lẫn tiền ở cái tuổi già này nữa.

Nguyễn Thị Thanh Dương.
(November, 16, 2017)

CHUYỆN BUỒN NON NƯỚC

Lãng Du

Đất nước đâu phải của riêng ai?
Của Tôi, Anh và Bè Bạn
Mà sao hằn trên khuôn mặt, in trên vầng trán
Đêm dài thả trôi những suy tư chạm tới bãi bờ?

Quên giấc ngủ, trời sáng tự bao giờ
Ngẫm qua chuyện xưa Trần Ích Tắc sợ chết mà
hèn đón hàng giặc
Ngẫm lại thời kỳ hai chúa Trịnh Nguyễn phân
tranh Nam Bắc
Mà xót xa cho Lê Chiêu Thống tham vinh cúi
đầu đi cầu cứu Mãn Thanh

*Từ ngàn xưa các triều đại phương bắc cùng
bao chuyện chẳng lành*

*Chúng luôn ý thế, tham lam, ngông cuồng và
tàn ác*

*Ta không vững lòng lời mật ngọt chúng phỉnh
phờ sẽ làm lung lạc*

*Mưu sâu kế độc mọi cách lấn biển, chắn trời,
cướp đất, giết dân*

*Mỗi khi chúng trải lòng tỏ ra nhân nghĩa ân
cần*

*Ẩn sâu trong đó là toan tính cướp cơ đồ tổ
quốc*

Nhìn đất nước ta một ngàn năm Bắc thuộc

Chịu bao điều oan nghiệt đau thương

Lấy đó làm gương xin đừng có nhiều nhượng

Hãy ghi nhớ tuyên ngôn danh tướng Lý

Thường Kiệt

*Người đã ghi lên những trang sử vàng oanh
liệt*

Cho ngàn sau đời đời mãi lưu danh

*Thái Thượng hoàng Trần Nhân Tông lời di
chức tinh anh*

Dặn dò lại hậu thế giữ gìn non sông gấm vóc

Xem phương Bắc là kẻ thù luôn lừa lọc

Luôn tạo cơ tranh chấp với nước ta

*" Một tấc đất của Tiên nhân để lại luôn toàn
vẹn sơn hà*

*Không nhượng bộ, không được để lọt vào tay
kẻ khác " (1)*

*"chớ quên chính nước lớn mới làm những
điều tội ác*

*Nói một đường làm một nẻo phát ngôn bất
nhất trái với đạo lý ở đời" (2)*

Đêm mất ngủ lắng nghe tiếng đất trời

Tiếng tiền nhân linh thiêng sông núi

Tiếng ngàn đời trùng trùng xa vọng lại

Thấm thía một nỗi niềm...

*** (1) và (2) Giữ ý nhưng thay đổi chữ đôi
chút để cho hợp vần.**

TIẾNG KHÓC CỦA LONG VƯƠNG TRONG ĐÊM MƯA

(Tiếp theo kỳ trước số VNNS 294)

3. Cướp Biển Viking Hào Hùng Hoang Đại

Kể lại chuyện Long Vương từ ngày nhận Thiên Phong, dời đô lên Biển Bắc, lòng tràn đầy bất mãn. Sau khi phân công hai con mang bộ hạ cai quản các vùng cửa sông, cứ theo trăng tròn trăng khuyết mà liệu sự nước lớn nước ròng. Long Vương tìm đường lui vào các hang động nghỉ ngơi. Ngày ngày Long Vương cùng các Sơn Thần bản địa “Khi chén rượu khi cuộc cờ, khi xem hoa nở khi chờ trăng lên” (Nguyễn Du), phó mặc mọi chuyện cho binh Tôm tướng Cá của mình, muốn ra sao thì ra.

Hai chàng công tử được cha thả lỏng, tha hồ quậy phá. Thần Sấm, Thần Sét từ lúc kết bạn với hai chàng Long Thần trẻ trung háo động, lấy làm tâm đắc lắm. Sau khi vờ vịt qua quýt cho xong những việc nhàm chán mà thiên đình giao phó, Bộ Tứ này dẫn quân đi càn quét các nơi. Rồng Anh đi trước, hút nước biển thổi vào sông, tạo triều cường tràn bờ, gây ngập úng khắp cả ruộng đồng. Hai Thần Sấm Sét vùn vụt trên cao, gầm rú hỗ trợ, thỉnh thoảng bắn ra từng chùm tia sáng chói lòa bầu trời, kèm theo hàng tràng tiếng nổ ầm vang làm rung rinh mặt đất. Tội nghiệp cho loài người sống trên các vùng châu thổ ven sông, nhiều phen chết khiếp vì sợ hãi. Vui đùa chán, giờ đến lượt Rồng Em dùng thần thông hút nước sông thổi ra biển, cuốn theo vô số cây cỏ hoa màu. Bên ven sông, tiếng khóc của người dân mắt của vang lên ai oán khiến các Thần thêm phần kích, tự hào về sức mạnh phi thường vô địch của mình.

Thú vui nào rồi cũng có lúc nhàm chán, nhất là khi kẻ bị hại không cân sức, chỉ biết cam chịu, không có cách chi đối kháng lại được. Bộ Tứ bèn để tâm tìm trò chơi khác. Trong một lần dong ruổi, mò vào các vùng cư dân Bắc Âu, gặp nơi hoang vắng không bóng người. Đây là miền đất thấp Hòa Lan với non xanh cỏ mướt, ẩn hiện trong mù sương dày đặc, Bộ Tứ bỗng nảy ý định đánh nhau với các Sơn Thần nơi đây.

Chọn được ngày hoàng đạo, anh em Long Thần khởi binh cùng Tôm Cá, vùn vụt trên không, dùng lửa Rồng phủ đầu đánh xuống, kèm theo những tiếng gầm rú ghê rợn, nhằm cướp tinh thần đối phương. Bị đánh đau, Sơn Thần cố sức gồng mình lên, quăng đá tảng và cây rừng từ đỉnh núi cao xuống, giết hại vô số binh tướng Tôm Cá của Long Thần. Liệu sức chưa thắng nổi đối

phương, Bộ Tứ rút lui ra biển lạnh, để lại lời hăm dọa “không đội trời chung!”.

Trò chơi bắt đầu hào hứng đây! Đã có đối thủ cân sức rồi! Cứ hễ có dịp, Bộ Tứ lại cất quân tấn công Sơn Thần. Một mỗi vì cuộc chiến, núi non sau mỗi lần đánh nhau lại bị sạt lở bào mòn. Nhiều đỉnh núi cao giờ đã đổ sụp xuống, đất cát theo con nước bị cuốn trôi ra biển xa. Sơn Thần túng thế đành phải dời giang sơn vào sâu trong đất liền, di tản dần lên mạn ngược, bỏ lại vùng châu thổ bao la cho các Long Thần tha hồ vui đập. Nhìn lại, đất nước Hòa Lan bây giờ tuyệt nhiên không còn núi nữa, chỉ còn một ít đồi thấp, nằm ở phía Nam xa biển thôi.

- “Bạch Thầy, Long Vương có biết chuyện quậy phá của các Thủy Thần con mình không Thầy?”. Chú Tiểu tò mò thỏ thẻ. - “Có chứ, Long Vương vốn nóng tánh, đã mấy lần triệu hồi các con lên quờ phạt. Nhưng chúng nào tặc nấy, băng đi được ít lâu, rồi đầu lại vào đấy. Đâm chán, Long Vương bỏ thí không còn lý đến nữa. Phần khác, Long Vương đang bận chú tâm vào việc lạ. Số là trong một lần hóa Rồng, tuần thám Bắc Âu, Long Vương phát hiện ra nhiều nhóm Hải Tặc Viking, ngày đêm ra sức cướp bóc các tàu bè qua lại trên Biển Bắc. Tò mò ngài bèn hóa thân làm người trần gian, trà trộn vào nhóm Viking Đan Mạch. Nhóm Viking này gồm các chiến binh đi biển cực kỳ thiện chiến, chuyên việc cướp bóc, khác với nhóm Viking Na Uy và Thụy Điển nghiêng về việc buôn bán và đánh chiếm thuộc địa. Từ lúc gia nhập Viking Đan Mạch, cuộc sống của Long Vương thay đổi hoàn toàn. Máu anh hùng được dịp kích động qua bao trận thủy chiến khùng khiếp trên biển cả. Các chiến binh Viking xem việc tử trận trong chiến đấu là niềm tự hào cao cả, nên họ hoàn toàn không sợ chết. Đó là những con người thật sự làm chủ đại dương, họ di chuyển trên những tàu buồm Drakar có tốc độ nhanh, được thiết kế nhiều mái chèo tay hỗ trợ. Võ trang thông thường của Hải tặc Viking là búa rìu, lá chắn và mũ sắt. Mỗi khi ăn hàng xong, họ lại quay về sào huyệt nằm khuất trong những hang động dưới chân núi. Nơi đây tiệc liên hoan được mở ra với tiếng đàn ca múa hát vô cùng sôi động, trên bàn ăn lại có đủ sơn hào hải vị. Dĩ nhiên không thể thiếu rượu và mỹ nữ. Mọi người thoải mái ăn uống, nhảy múa và ôm ấp người đẹp suốt đêm. Những buổi ăn nhậu thâu đêm suốt sáng như vậy kéo dài cho đến kỳ cướp bóc tiếp theo. Phong thái khoáng đạt, xem trời đất bằng vung của Viking đã làm Long Vương đắm say, quên hết thân phận Vua Rồng của mình. Ngài chỉ muốn cuộc sống buông thả hào hùng hoang đại như vậy kéo dài, thay cho đời sống

nghiêm túc nhạt nhẽo của một vị Quan Trời. Do vậy, Long Vương đã từng theo chân Viking Đan Mạch, tàn phá cướp bóc nước Anh và Ireland. Ngài cũng đã trà trộn vào Viking Na Uy viễn hành tới Scotland, Iceland và Greenland, hay theo Viking Thụy Điển đi cướp bóc Nga và đế quốc Bazentin. Long Vương đã sống đời cướp biển sôi nổi đầy kỳ thú, hiểm nguy nhưng thú vị, nơi đó không còn ranh giới giữa cái sống và cái chết. Thời đại Viking đã viết nên trang Thế Giới sử oanh liệt của những bậc anh hùng hảo hán, không chịu khuất mình trước sự ràng buộc nào của luân lý đạo đức hay luật pháp thế gian.

Cuộc sống buông thả của Long Vương cứ thế kéo dài cho đến một ngày...

Ngày phơi thai trên nôi, tiếng khóc chưa quen nụ cười

Chọn sống cuốn xa khơi, cho vừa đất nước buồn vui

Chìm tương lai muôn nơi, trốn lánh rong chơi tình đời

Chọn kiếp sống trôi mau, như giòng nước lũ chưa thôi.

Ta bóng tối che muôn đời, khi ánh sáng đem dâng người

Mùa nắng úa trên nương đồi, tàn nước mắt tình khô.

Ta trái chín trên cây tàn, khi gió cuốn trôi qua ngàn.

Về núi đá che thân người, muện phiền đến dáng người.

Tìm yêu thương cho mây, bóng mát mây quên đường về

Tìm nỗi tiếc cho trăng, trăng còn say những tình mê.

Tìm ai bên kia sông, chín suối thông dong ngựa hồng

Tìm ước muốn vỡ tan, cho hồn bọt sóng hư vô...

Lá Xanh Đồi (thơ Nguyễn Minh Nữ – nhạc Nguyễn Quyết Thắng)

**Nguyễn Thị Vành Khuyên +
Giáng Sinh 2017 trên vùng đất thấp Hòa Lan
(còn tiếp...)**

Không ai yêu một người phụ nữ vì nàng đẹp hay nàng xấu, ngu ngốc hay thông minh. Chúng ta yêu vì chúng ta yêu.
Nobody loves a woman because she is handsome or ugly, stupid or intelligent. We love because we love.
– Balzac

Cho bé thơ bên nhà

**Nhân xem bức ảnh và cảm thán bài thơ
“Thương Quá Bé Oi” của
phamphanlang**

Cha ơi, cha ở đâu ?

Me ơi, mẹ ở đâu ?

Mưa rơi, ôi lạnh quá

Gió buốt từng cơn, Con nằm bơ vơ,

Nằm mơ một mái nhà , có mẹ... và có cha

Lời cho em rất chập chùng

Mắt em còn mở giữa vùng tình anh?

Mùa xuân thắm cỏ còn xanh?

Bàn chân em dẫm có lạnh lặn không?

Tôi đang đứng giữa mùa đông

Hay cùng em đứng giữa dòng hiện sinh

Nhìn em nhân dáng tượng hình

Nhìn em trong cuộc hành trình đơn sơ

Dường như có một bến bờ

Dẫu tôi có biết vẫn nhờ em đưa

Thơ nào chất chờ cho vừa

Nỗi căm lạng của một mùa đau thương

Trơ xương em vẫn lạ thường

Nghe em gọi giữa miền trường quê hương

**Nguyễn Hoàn Nguyên
Kampen, 01-2018**

Giải trí có giải thưởng SUDOKU

Luật chơi: Có tất cả 9 hàng, 9 cột và 9 khung. Số từ 1 đến 9 chỉ được xuất hiện một lần ở mỗi hàng, mỗi cột và mỗi khung.

Giải thưởng: giải đáp đúng sẽ được tặng một năm báo VNNS. Giải trúng quý độc giả cũng có thể gửi tặng người thân. Đáp số xin gửi về địa chỉ tòa soạn trước ngày 10-03-2018.

Độc giả trúng giải thưởng:

Độc giả 112 (tặng báo cho Thụy Tran)

Độc giả 875 Nguyễn Văn Thắng

Tòa Soạn VNNS Xin Chúc Mừng

		5		6	7		4	
	4			3	9			1
		8					5	
	6			8			7	
	7		4		6		5	
		9		7			6	
		6					9	
8			9	1			3	
	1		6	5			4	

Mẫu giới thiệu VNNS đến gia đình bè bạn

- tên người giới thiệu.....
- số độc giả:.....
- địa chỉ:.....
- giới thiệu độc giả mới tên:.....
- địa chỉ:.....

Để duy trì và phát triển tờ báo, độc giả trúng thưởng sẽ được gửi tặng 1 người bạn mới (4 số báo VNNS) = ½ năm báo

Gratis examentraining: Wiskunde & Natuurkunde

Voor: VWO-6 , HAVO-5 en VMBO-4 – leerlingen.

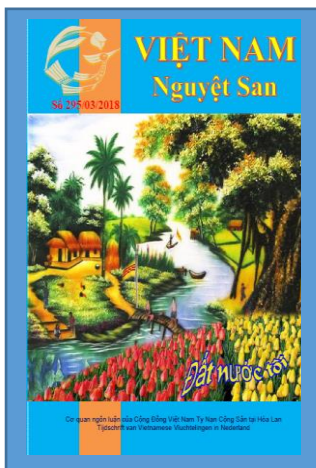
Neem contact op (Luyện thi miễn phí Toán – Vật Lý Cho thí sinh Tú Tài II, Tú Tài I và Trung Học Đệ Nhất Cấp Liên lạc):

Trần Hữu Sơn

0306063967 – 0659800724

Katumtran975@gmail.com

ĐỌC VÀ ỦNG HỘ BÁO VIỆT NAM NGUYỆT SAN

€;30

Địa chỉ liên lạc

Tòa Soạn báo Việt Nam Nguyệt San
Van Der Hagenstraat 711- 6717DK –Ede

E-Mail: vietbaohoalan@yahoo.com

Tel: +31 (0)318-640625

IBAN:NL 16 INGB 0001 5086 64 t.n.v. AVVN

“Tòa soạn đón nhận mọi ý kiến đóng góp xây dựng của quý độc giả”

Truyền Thông Xã Hội Dân Sự

Lts. Trong số này VNNS xin hân hạnh giới thiệu đến quý độc giả một STT đang được nhiều người chia sẻ trên mạng xã hội của facebooker Nguyễn Thủy Tiên.

* * *

Giấc mơ Việt Nam.

“CHỈ CÓ SỨC VẬT MỚI CÓ THỂ QUAY LƯNG LẠI NỖI ĐAU KHỔ CỦA ĐỒNG LOẠI MÀ CHĂM LO RIÊNG CHO BỘ LÔNG CỦA MÌNH!”

Tôi đã thấy:

Có những thân phận người dân vì quá nghèo không thuê nổi một chiếc xe oto để đưa xác người thân về họ đành chờ người thân bằng xe máy. Nhưng, dẫu sẵn sàng bỏ ra 1400ty để xây dựng nghĩa trang cho cán bộ cấp cao.

Và tôi đã nhìn thấy:

Những trẻ em vùng cao, cơm không có ăn, áo không có mặc trong mùa đông giá lạnh. Nhưng, dẫu sẵn sàng phê duyệt xây dựng những tượng đài trăm tỷ, nghìn tỷ. Sẵn sàng bắn pháo hoa vào những lễ kỷ niệm hàng trăm tỷ chỉ để *"biết đâu khi ngắm pháo hoa người nghe quên cái đói cái nghèo"*.

Tôi đã nghe:

Hàng chục nghìn tỷ đã bỏ ra để đào tạo ra hàng nghìn giáo sư tiến sĩ nhưng... Tiến sĩ nước mình không có công trình nào đóng góp cho nhân loại, sự phát triển của đất nước, một đất nước không chế tạo nổi ốc vít vì chi phí quá cao.

Trong khi đó người nông dân lại tự chế tạo được máy bay, tàu ngầm các thiết bị mang tính thực tiễn cao trong cuộc sống. Vậy hàng chục nghìn tỷ bỏ ra để làm gì?

Tôi đã đọc

Chưa có đất nước nào chăm sóc, bảo vệ trẻ em tốt như nước ta. Nhưng trẻ em thất học còn quá nhiều, bị lạm dụng tình dục nhưng những kẻ tội phạm vẫn được bao che.

* * *

Tôi mơ, một giấc mơ tôi tin là có thật, những người có lương tri đồng lòng đứng lên để đòi lại quyền lực thật sự về phía nhân dân.

Tôi có một giấc mơ (Manh Kim)

Tôi mơ lòng tự ái dân tộc xen lẫn tự hào dân tộc được dồn hết vào việc phát kiến canh tân đất nước. Tôi mơ Việt Nam có thể *"trả thù lịch sử"* bằng việc *"dội bom"* xuống khắp

Trung Quốc bằng hàng hóa và dịch vụ từ những công ty có tên “**Hai Bà Trưng**”, “**Trần Hưng Đạo**”, “**Lý Thường Kiệt**”... (như cách Nhật từng “*trả thù*” Mỹ sau Thế chiến thứ hai bằng chiến dịch “*oanh tạc*” hàng hóa khiến báo chí Mỹ phải khóc lên rằng “*Nước Mỹ đang bị xâm lược!*”)

Tôi mơ Việt Nam có thể trả được mỗi hạn Hoàng Sa bằng việc có một công ty khổng lồ mang tên “**Hoàng Sa**” đặt tại Bắc Kinh thuê mướn hàng ngàn công nhân Trung Quốc

Tôi mơ Việt Nam có những “*đại gia*” có khả năng và tài kinh lược thu tóm được những siêu thị lớn nhất Thái Lan, Philippines hoặc Indonesia...

Tôi mơ Việt Nam có một hãng hàng không có thể đặt tất cả các hãng hàng không khu vực “*dưới chân mình*” như cách Singapore Airlines đạt được

Tôi mơ có những doanh nhân làm ăn lương thiện không chỉ vun đắp kinh tế quốc gia mà còn xây dựng tinh thần trách nhiệm cộng đồng. Tôi mơ Việt Nam có những giáo sư đại học được thỉnh giảng ở Harvard, Princeton,... theo cách như các giáo sư Việt Nam trước 1975 từng được

Tôi mơ Việt Nam xây dựng được nền giáo dục nhân bản, khai phóng và tự do. Tôi mơ Việt Nam có một nền y tế đủ tử tế và một nền y học đủ mạnh để tạo ra những nghiên cứu đột phá chấn động.

Tôi mơ Việt Nam có một nền kỹ nghệ tự lực tự cường. Tôi mơ bản ăn Việt Nam có thực phẩm sạch, người dân sống trong bầu không khí sạch và những đứa trẻ được tắm trên dòng sông sạch.

Tôi mơ Việt Nam có một nhân vật có thể mang lại những phát kiến kỹ thuật làm thay đổi xã hội – một người thôi cũng được. Tôi mơ Việt Nam có một tiến sĩ làm thay đổi được nhận thức lẫn tư duy xã hội – một tiến sĩ thôi cũng được. Tôi mơ Việt Nam có một sử gia mang lại ánh sáng lịch sử cho thế hệ trẻ - một sử gia thôi cũng được.

Tôi mơ người dân không còn lo lắng tìm cách bỏ nước mà đi và những người xa nhà đều trở về để cùng nắm tay kiến thiết quê hương. Tôi mơ những con người máu đỏ da vàng từ ải Nam Quan đến mũi Cà Mau đều

cùng ngồi lại với nhau bằng tinh thần hòa ái. Tôi mơ nước mắt những bà mẹ già và những cô vợ trẻ sẽ khô đi, khi người thân họ được thả ra khỏi những nhà tù nhuộm đen lương tâm. Tôi mơ Việt Nam luôn có nụ cười, những nụ cười suốt chiều dài chữ S – những nụ cười rạng rỡ của một “**VIỆT NAM MỚI**”.

FB Nguyễn Thủy Tiên

*** **Lời tựa đặt thêm**

Danh ngôn

Sự lười biếng của bản thân như một cái rễ cây. Chúng nhanh chóng phát triển và ghim chặt bạn tại một chỗ.

Khuyết danh

Thư tiễn biệt ông Trần Văn Trân, cựu chủ tịch Cộng Đồng Người Việt Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà-Lan

Hoà-Lan, 13-2-2018

Anh Trân thương,

Mặc dầu biết anh mắc phải bệnh hiểm nghèo và sức khoẻ yếu nhiều, nhưng em không khỏi bàng hoàng khi nhận được gia đình anh báo tin anh đã ra đi vào lúc 3g45 sáng.

Sau khi tham dự đám tang bác Thành gái cũng đúng vào ngày anh mất 13-2-2018, em lái xe chạy thẳng đến nhà anh ở Hoorn. Ngồi bên cạnh anh, giờ đây đã nằm bất động trong tư thế thật yên bình trong căn phòng tĩnh lặng, những kỷ niệm cũ với anh chợt hiện ra trước mắt em.

Chúng ta đã đồng hành cùng nhau từ thập niên '80 khi anh được gia đình bảo lãnh qua Hoà-Lan đoàn tụ gia đình. Chúng ta đã cùng nhau tâm sự về quá khứ, về những việc cần phải làm trong hiện tại và những ước vọng về tương lai của một Việt Nam tươi sáng.

Là một công chức của Việt Nam Cộng Hoà, anh đã tích cực đóng góp trong việc bảo vệ và xây dựng quê hương. Sau ngày mất nước 30/4/1975 anh cũng cùng chung số phận với toàn dân Việt Nam phải sống dưới gông kềm cộng sản. Với khát vọng Tự Do, anh đã giúp toàn thể gia đình vượt biên, được tàu vớt và định cư ở Hoà-Lan. Trớ trêu thay, anh lại bị kẹt ở lại và phải xa cách vợ con vài năm trước khi đoàn tụ cùng gia đình.

Đến Hoà-Lan không bao lâu, anh đã tích cực ngay trong các công tác xã hội và chúng ta đã có dịp quen nhau, hiểu nhau và cùng làm việc chung với nhau cho đến cuối đời, khi anh không còn sức lực theo cùng anh em. Anh đã từng tâm sự với em: "chúng ta đã có Tự Do rồi, mình phải làm gì cho những người còn ở lại Việt Nam?" Chúng ta cùng thao thức cho vận mệnh quê hương, việc nước thì quá lớn, trong khi chúng ta quá nhỏ bé yếu đuối thì làm được gì tại đất nước Hoà-Lan hiền hoà này? Chúng ta đồng chung quan điểm là làm tất cả những việc gì có thể làm được trong tầm tay của mình cho Cộng Đồng và Tổ Quốc Việt Nam, vì góp gió thì thành bão, chúng ta sẽ đồng hành cùng đồng bào ở trong và ngoài nước tranh đấu giành lại Tự Do cho quê hương và tin tưởng mãnh liệt rằng chính nghĩa sẽ thắng hung tàn, chế độ cộng sản rồi sẽ bị đào thải tại Việt Nam.

Anh cũng từng nói: "có đi thì mới đến" và "miệng nói, tay làm, chân bước" chúng ta đã cùng nhau cố gắng và cùng với những người chung chí hướng đóng góp vào việc xây dựng một Cộng Đồng vững mạnh tại Hoà-Lan vì Cộng Đồng có vững mạnh, thì mới bảo vệ được chính nghĩa của những người tỵ nạn cộng sản và góp phần hữu hiệu trong công cuộc đấu tranh cho Tự Do Dân Chủ tại Việt Nam. Thế là chúng ta bắt tay đóng góp từ những việc nhỏ trong sinh hoạt cộng đồng tại địa phương Hoorn, anh đã thành lập đoàn văn nghệ "Hồn Quê" để phục vụ Cộng Đồng ở địa phương và Hoà-Lan và sau này anh trực tiếp sinh hoạt tham gia vào sinh hoạt vào Cộng Đồng Trung Ương, giữ nhiệm vụ chủ tịch Cộng Đồng trong hai nhiệm kỳ 1990-1993, 1999-2002 và là phó chủ tịch Cộng Đồng nhiệm kỳ 1993-1996.

Trong thời gian sinh hoạt chung, chúng ta có những kỷ niệm thật đẹp khi cùng các bạn hữu tổ chức "đêm không ngủ" tranh đấu cho nhân quyền, tổ chức những cuộc biểu tình tố cáo tội ác Việt Cộng trước sứ quán của chúng, trao thỉnh nguyện thư cho Bộ Ngoại Giao Hoà-Lan với danh sách tù nhân chính trị đang bị giam giữ, cùng với các thanh thiếu niên vui cười thoải mái trong các trại hè, tổ chức sinh hoạt tết, văn nghệ tại Hoà-Lan, thực hiện và phát hành tờ báo Việt Nam Nguyệt San của Cộng Đồng, và cùng đi tham dự các sinh hoạt tại các nước khác ở Âu Châu...

Rồi đến lúc sức cùng lực kiệt, anh lâm bệnh và không đi chung cùng anh em nữa. Hình ảnh trong tâm trí em không bao giờ phai nhạt là tiễn anh tại sân ga Amsterdam trong lần anh sinh hoạt cuối cùng với anh em, một người anh đã suốt đời hy sinh và phục vụ cho Cộng Đồng và quê hương Việt Nam. Mặc dầu bệnh, nhưng mỗi lần đến thăm anh đều hỏi thăm anh em và tình hình đất nước.

Anh Tân thương,

Anh đã không đạt được ước vọng nhìn thấy đất nước đổi thay trước khi từ giã cõi đời, xin anh phò hộ cho chúng em trong cuộc hành trình đầy cam go cho một Việt Nam Tự Do.

Nhiệm vụ của anh nơi trần thế đã hoàn thành, giờ đây anh có thể nhắm mắt yên bình về với chúa. Nguyện xin thiên chúa nhân từ dẫn đưa linh hồn Phêrô Trần Văn Trân về nhà chúa.

Em

Nguyễn Đắc Trung

Linh cữu của bác Phero Trần Văn Trân trong buổi lễ an táng ngày 17-02-2018 tại thánh đường St. Martinuskerk tại Hoorn.

Cho Người Vừa Nằm Xuống

Tôi có một người bác, một người chiến hữu, và cũng là một người bạn vong niên, bác Phero Trần Văn Trân mà tôi vẫn quen gọi là bác Tân. Bác vừa nằm xuống hôm qua, bác đã ra vĩnh viễn giả từ người thân, bằng hữu để lại niềm thương tiếc khôn nguôi cho bao người.

* * *

Bác Tân dấn thân vào công việc xây dựng, gìn giữ cộng đồng từ rất sớm, ngay từ những ngày đầu khi vừa đặt chân đến Hoorn - Hòa Lan (khoảng giữa thập niên 80). Bác đã đóng góp công sức của mình cho cộng đồng qua các vai trò như:

- chủ tịch cộng đồng nhiệm kỳ 1990-1993,
- phó chủ tịch nội vụ hai nhiệm kỳ liên tục từ 1993 đến 1999 và
- chủ tịch cộng đồng nhiệm kỳ 1999-2002.

Ròng rã hơn 10 năm liền bác đã xả thân, lặn lội, dốc hết tâm trí cho công việc của cộng đồng.

Tình bạn vong niên giữa chúng tôi đã được vun bồi trong khoảng thời gian dài trên dưới 3 thập niên. Tôi kết thân với Bác từ lúc còn ở tuổi "TIENER", những kỷ niệm gắn bó nhất với Bác là thời gian sinh hoạt trong ban nhạc Hồn Quê vào khoảng giữa thập niên 80 của thế kỷ trước. Hồn Quê tính vừa tân-, và cổ nhạc trên dưới 20 người, sinh hoạt mỗi thứ bảy hằng tuần, kéo dài khoảng đôi ba năm (lâu rồi tôi không còn nhớ chính xác mấy năm). Với vai trò "**ông bầu**" bác Tân đã dẫn dắt ban nhạc Hồn Quê trong suốt khoảng thời gian ấy, mang lại niềm vui, niềm hạnh phúc cho mấy chục con người trong những ngày đầu rong ruổi nơi xứ người.

Chưa hết, kỷ niệm giữa tôi với bác Tân còn "mặn nồng" hơn nữa trong công việc sinh hoạt xây dựng cộng đồng: **đi thăm viếng các vị nhân sĩ, đại diện cộng đồng địa phương nhằm tạo sự gắn bó trong cộng đồng và duy trì phát hành báo Việt Nam Nguyệt San tạo mối liên lạc giữa BCH Cộng Đồng và đồng hương khắp nơi tại Hòa Lan.** Lúc bấy giờ tôi chưa lập gia thất, hãy còn độc thân, nên việc di chuyển khá dễ dàng. Chỉ cần một cú điện thoại của bác thì chỉ 5, 3 phút sau hai bác cháu đã ngồi trên xe boong boong trên đường. Đi có khi là nhằm vào nửa đêm, đến tận những nơi xa xôi ở miền Bắc như Groningen, Leeuwarden, Emmen; hay xuôi Nam như Den Haag, Rotterdam, Eindhoven; có khi đi qua hướng Đông như Ede, Arnhem, Nijmegen; hay chạy tuốt xuống mãi vùng Limburg (Maastricht, Venlo), v.v...

Nhớ bác nhiều nhất là lúc hai bác cháu lúi húi làm báo có "mình ênh".

Hồi đó (đầu thập niên 90), phương tiện rất thô sơ. Máy tính chỉ chạy dưới trình duyệt (besturingsysteem) DOS chậm như rùa bò. Tiếng Việt thì không có dấu, phải bỏ dấu bằng tay và MS Word thì rất là "lomp", đến nỗi phải sắp số trang thứ tự bằng tay. Bù lại, nhân lực trong tòa soạn lúc bấy giờ rất hùng hậu, những tay làm báo cự phách phải nói đến như Đỗ Đức Hiền, Nguyễn Đắc Trung, Trần Văn Phú, Trần Quốc Hùng, Nguyễn Đức Hữu, Trương Ngọc Hải, v.v... rất hăng hái, "xom tụ". Công việc tuy cực, nhưng nhờ đông nhân lực, nên báo vẫn phát hành đều đều, mọi người vui vẻ với công việc.

Nhưng rồi thời thế đổi thay và hoàn cảnh của mỗi cá nhân cũng thay đổi, không thể tiếp tục phụ giúp vào công việc làm báo nữa. Số nhân lực suy giảm dần, có lúc xuống thê thảm đến độ chỉ còn lại vốn vẹn "mình ênh" hai bác cháu.

Lúc bấy giờ máy tính đã có những tiến bộ đáng kể, DOS đã có những chương trình như Word Perfect, Ventura, v.v... và tiếng Việt đã có thể đánh trên máy tính hàng hoàng. Nhưng, những bài vở của ban biên tập thì vẫn gửi về tòa soạn qua bưu điện và phải đánh vào máy tính.

Tôi nhớ năm ấy, là năm cuối của tôi trong khóa học 4 năm MTS tại Hoorn. Lúc bấy giờ tôi không biết đánh máy, bác Tân thì giỏi hơn tôi một bậc; nhưng vẫn là “**2 ngón trở chọt chọt**”, đánh xong một bài là bơ phờ, hoa mắt “**nổ đom đóm**”. Một hôm sau giờ tan học về tôi ghé sang tòa soạn đứng bên ngoài xa xa nhìn bác “**chọt chọt**” trước máy tính, tôi chạnh lòng miên man trong đầu:

Lần thăm viếng bác sau cùng tại tư gia, 3-12-2017

“mình thì phải dành thì giờ cho việc thi cử, bác Tân thì “chọt chọt” kiểu vậy biết bao giờ mới xong để kịp ngày báo phát hành?” Tôi mới... lân la, dò hỏi từ mấy đứa bạn học làm cách nào để đánh máy cho thật nhanh!? Rất may, trong số bạn bè có đứa mách nước, gởi cho một chương trình tự học đánh máy, chạy dưới DOS. Từ đó, tôi miệt mài sau giờ học, rảnh ra giờ nào là tôi ngồi vào máy giờ ấy để tự học đánh máy. Ban đầu chỉ đánh tiếng Hòa Lan thôi, rồi từ từ sang tiếng Việt. **Vì thương bác và thương cả chính mình nữa, bởi vì với vốn liếng và khả năng của 2 bác cháu như thế này thì làm sao kham nổi công việc, tôi tự nhủ lòng như vậy!**

Nên chi, tôi đã phải dốc hết “**tốc lực**” vào việc tự học đánh máy. Nhờ nhờ vào quyết tâm mạnh mẽ ấy, nên chỉ 1 tuần lễ sau đã thấy có kết quả: tôi đã có thể đánh bài mà mắt không phải “**dán**” vào màn hình nữa. Rồi quen dần, quen dần việc đánh máy theo kiểu “**Stevie Wonder**” mà cô bạn gái lúc quen tôi về sau này hay gheo tôi như vậy.

Có một hôm, báo phải được đúc kết đúng vào trận đấu **finaal** bóng đá Denemarken –Duitsland, **super belangrijk**. Tôi và bác đã làm một việc hi hữu chưa từng có, đó là: mắt tôi thì dán vào màn hình để theo dõi trận đấu, tai thì lắng nghe bác Tân đọc bài mà hai tay tôi thì lia lia trên bàn phím... cứ như thế hai bác cháu đã có thể vừa chu toàn được công việc “**đánh bài**”, vừa có thể theo dõi trận banh hào hứng cho đến khi kết thúc Đan Mạch thắng Đức 2-0, đoạt giải Europa năm 1992. Nói thì nghe suông sẽ vậy, chớ cũng có lắm lúc cũng ngừng lại hỏi nhau là tới đâu rồi? ...

Rồi theo thời gian hoàn cảnh sinh sống của tôi thay đổi, tôi có việc làm ở Oudenbosch, mãi ở tận Noor-Brabant. Bác cũng đi theo, bác với tôi như hình với bóng lúc húi chỉ có hai bác cháu hủ hủ với nhau, vui trong công việc cho đến khi bác chấm dứt nhiệm kỳ cộng đồng vào năm 2002. Tôi có tâm sự với bác nhiều lần: “**thôi bác đã đóng góp cho cộng đồng thế đã hy sinh quá nhiều rồi, bác có thể an tâm mà nghỉ ngơi, vui hưởng tuổi già với con cháu...**”

Bỗng một hôm tôi nhận được hung tin bác lâm trọng bệnh, tôi đến thăm bác được 2 lần và cơn bạo bệnh đã cướp mất bác đi, mà tôi không kịp có lời tâm tình sau cùng nào với bác.

* * *

Hôm tiễn bác về nơi an nghỉ sau cùng, trong buổi lễ an táng bác tại thánh đường St. Martinuskerk ở Hoorn, nước mắt tôi ràn rụa khi nghe Lm. Phạm Đình Hiện thuật lại nỗi vui mừng của bác khi bác hay tin tượng đài thuyền nhân đã khánh thành, bác gọi điện khoe với cha Hiện:

“... vậy là cuối cùng mình đã được chính thức công nhận là thuyền nhân rồi đó cha ơi!...”

Phần lớn cuộc đời trên bước đường tỵ nạn của bác đã cống hiến cho cộng đồng, cho công ích không chỉ lúc còn khỏe trực tiếp tham gia đóng góp mà ngay cả khi sức lực không còn cho phép, bác vẫn một lòng một dạ bày tỏ sự quan tâm, tha thiết của mình với cộng đồng.

Bác Phê-rô Trần Văn Trân quả là một người có tấm lòng sắt son hiếm hoi trong tập thể người Việt tỵ nạn của chúng ta ở Hòa Lan.

Bài viết ngắn này xin được thương tặng đến bạn bè thân quen và xin riêng kính tặng hương hồn của một người bạn vong niên vừa nằm xuống sau một lần đã đến đây.

Nguyễn Hữu Phước

PHÂN ƯU

Chúng tôi nhận được tin buồn
Bà Maria **TRẦN THỊ LỘC** (Bà quả phụ Đặng Văn Thành) đã được Chúa gọi về lúc 16 giờ 30
Ngày 09 tháng 2 năm 2018 tại Heerhugowaard hưởng thọ 81 tuổi.

Đồng thành kính chia buồn

Đoàn thể:

- BCH/ CĐVNTNCS/HL
- Hội Gia đình QCCVNCH/HL
- Đảng Bộ Việt Tân Hòa Lan

Gia đình:

- G/đ Ông Lê Quang Kế
- G/đ Ông Nguyễn Xuân Hoan
- G/đ Ông Trần Văn Thắng
- G/đ Ông Trương Hải

- G/đ Ông Nguyễn Quang Kế
- G/đ Ông Nguyễn Đắc Trung
- G/đ Ông Đinh Ngọc Hiền
- G/đ Ông Nguyễn Trung Hiếu
- G/đ Ông Phạm Văn Thật
- G/đ Ông Nguyễn Hồng Sơn
- G/d Ông Nguyễn Hữu Phước
- G/đ Ông Nguyễn Quốc Tuấn
- G/đ Ông Trần Văn Vinh
- G/đ Ông Phạm Văn Tách
- G/đ Bà Lê thị Ngọc
- G/đ Ông Bùi Đức Hoạt

PHÂN ƯU

Chúng tôi nhận được tin buồn
Ông Phê Rô **TRẦN VĂN TRÂN** (Cựu chủ tịch CĐVNTNCS/HL)
Sanh ngày 02 tháng 10 năm 1940 đã qua đời vào lúc 03 giờ 45 ngày 13.02.2018
Tại HOORN hưởng thọ 78 tuổi

Thành kính phân ưu cùng tang quyến

Hội Đoàn

- Ban Chấp hành CĐVNTNCS/HL
- Hội Gia Đình QCC/VNCH/HL
- Đảng bộ Việt Tân Hòa Lan
- BCH Liên hội người Việt Tỵ nạn CS Cộng Hòa Liên Bang Đức
- BCH Cộng Đồng NVTNCS tại Monchengladbach (Đức)
- Hội Người Việt Tự Do Vương Quốc Bỉ
- Hội người Việt TNCS Purmerend

Gia Đình

- G/d Ông Lê Quang Kế
- G/đ Ông Trương Hải
- G/đ Ông Đỗ Văn Bù
- G/đ Ông Hoàn Mỹ
- G/đ Bà Ba Niên
- G/đ Miên Thụy
- G/đ Ông Nguyễn Xuân Hoan
- G/đ Ông Trần Quốc Hiền
- G/đ Ông Lê Thanh Sơn
- G/đ Ông Trần Quốc Sùng
- G/đ Ông Nguyễn Liên Hiệp
- G/đ Ông Trần Văn Thắng
- G/đ Ông Ngô Thụy Lâm
- G/đ Ông Nguyễn Quang Kế
- G/đ Ông Nguyễn Đắc Trung
- G/đ Ông Đinh Ngọc Hiền
- G/đ Ông Nguyễn Trung Hiếu
- G/đ Ông Phạm Văn Thật
- G/đ Ông Nguyễn Hồng Sơn
- G/d Ông Nguyễn Hữu Phước
- G/đ Ông Nguyễn Quốc Tuấn
- G/đ Ông Trần Văn Vinh
- G/đ Ông Phạm Văn Tách
- G/đ Bà Lê thị Ngọc
- G/đ Ông Bùi Đức Hoạt
- G/đ Ông Ngô Thụy Chương
- G/đ Ông Nguyễn Quyết Thắng
- G/đ Ông Trần Văn Thắng

Thư Cảm Tạ

Gia Đình chúng tôi xin chân thành cảm tạ và tri ân:

- Đức Ông Phêrô Trần Văn Hòa
- Lm Gioan Nguyễn Văn Thông
- Lm Antoni Trần Xuân Sang
- Lm Nguyễn Đức Minh
- Lm Phaolô Phạm Đình Hiện

Ngoài ra còn có 04 LM không thể hiện diện được nhưng cũng đã dâng thánh lễ cầu nguyện cho linh hồn Phêrô, thân phụ của chúng con:

- Lm. Giuse Nguyễn T. Tuấn
- Lm. Phaolô Tạ Kim Thanh Bình
- Lm. Phaolô Đình Hiền (VN, em của Lm. Hiện)
- Lm. Giuse Lê Văn Thắng (SVĐ)
- BCH Cộng Đồng VNTNCS/HL
- Đảng Việt Tân
(Đảng Bồ Châu Âu, Đảng Bộ Hòa Lan, Đảng Bộ Đức Quốc, Đảng Bộ Bỉ, Đảng Bộ Pháp, Đảng Bộ Na Uy, Đảng Bộ Đan Mạch,)
- Hội Cựu Chiến Binh tại Hòa Lan
- Hội Người Việt TNCS tại Pumerend
- Ban Công Tác Tình Nguyện tại Hoorn
- Gia Đình Lòng Chúa Thương Xót tại Hòa Lan
- Giáo Sứ Nữ Vương Các Thánh Tử Đạo Việt Nam tại Hòa Lan
- Ban Đại Diện Công Giáo Việt Nam tại Hoorn
- Nhóm Vinh Danh Cờ Vàng tại Hòa Lan

Ngoài ra chúng tôi cũng nhận được rất nhiều những lời chia buồn cùng g/đ chúng tôi, từ khắp nơi trong Châu Âu và trên thế giới. (Xin đại diện cho đại G/Đ xin chân thành cảm ơn những chia sẻ của quý vị)

Sau cùng chúng tôi cũng không quên cảm ơn tất cả quý Thân bằng quyến thuộc, bạn hữu xa gần, hằng tối, từ Thứ Ba đến thứ Sáu, đã quy tụ đọc kinh cầu nguyện và cùng hiệp nhất tham dự thánh lễ cầu hồn cho Linh hồn Phêrô Trần Văn Trân đã tạ thế vào ngày 13/02/2018 lúc 03:45 giờ, Hưởng Thọ 78 tuổi.

Đặc biệt trong ngày Đại Lễ An Táng (Thứ Bảy) tại Thánh Đường St. Martinuskerk Pastoor Nuijenstraat 3a, 1689 GM Zwaag (Hoorn). Khắp nơi trong Hòa Lan và Châu Âu, mọi người đã không quản ngại đường xá xa xôi đã đến và cùng chúng tôi tham dự Thánh Lễ và tiễn đưa Linh Cửu của người thân chúng tôi đến nơi An Nghỉ cuối cùng.

Một lần nữa xin đại diện cho đại G/Đ, xin chân thành cảm ơn tất cả những chia sẻ của quý vị. Nguyện xin Chúa ban phúc lành đến cho mọi người.

Tang gia Trọng Kính và Chân Thành Cảm Tạ !!!

- Bà quả phụ Vũ Thị Liễu
- Trưởng nữ: Trần Thị Bạch Mai, chồng, các con và các cháu - Hòa Lan
- Thứ nữ: Trần Thị Lệ Hoa và các con - Hòa Lan
- Trưởng nam Trần Quốc Hùng, vợ và con - Hòa Lan
- Thứ nam: Trần Quốc Bào, vợ và con - Hòa Lan
- Thứ nữ: Trần Thị Kim Thanh và các con - Hòa Lan
- Thứ nam: Trần Anh Thi, vợ và con - Hòa Lan
- Thứ nữ: Trần Thị Thu Trang và các con - Hòa Lan
- Thứ nam: Trần Anh Tuấn vợ và con - Hòa Lan

(Trong lúc tang gia bối rối xin mọi người niệm tình thương bỏ qua những thiếu sót của chúng tôi).

Lời tòa soạn

Trong số báo này Tòa soạn xin chân thành cảm ơn quý cộng tác viên đã gửi bài dù là rất lo toan cho việc đón xua6ntheo truyền thống, vì số trang có hạn do vậy một số mục và thư cảm ơn của Tỉnh sĩ Band “ Thương Lắm Miền Trung “ sẽ tiếp tục đăng vào số báo sau. Và trong một năm qua quý độc giả đã cùng đồng hành ủng hộ cho tờ báo là cách nuôi dưỡng sự sống! thật là một tinh thần cao quý cho văn hóa Việt và Cộng Đồng chúng ta nơi xứ người.

Kính thưa quý vị ! số báo **VNNS 296** với chủ đề “ **Tri Ân Người Lính** “ sẽ phát hành vào tháng 4.2018

Bài viết kính mong quý cộng tác viên gửi về tòa soạn theo địa chỉ **Nguyễn Quang Kế - E-mail : vietbaoholan@yahoo.com trước ngày 03.4.2018** .

Tòa soạn VNNS xin kính chúc quý vị cùng toàn thể gia quyến đón mùa xuân luôn đem lại sự thanh bình

Trân trọng kính chào
Tòa soạn Việt Nam Nguyệt San

*****

Danh sách trả tiền báo từ ngày 04/01/2018 đến ngày 23/01/2018					
Số T/T	Ngày trả tiền	Tên	Số độc giả	Số tiền	Ghi chú
1	04/01/2018	VN Tran -TTM Nguyen	37	30	
2	08/01/2018	TT Nguyen	711	100	3 năm báo ủng hộ 10
3	15/01/2018	DD Nguyen	855	30	
4	15/01/2018	H.Truong	368	30	
5	22/01/2018	TT N.Ta	256	30	
6	24/01/2018	T.H.Ngo	820	30	
7	29/01/2018	T.G.V.Phan	58	30	
8	30/01/2018	T.T.N Tran Bui	716	30	
9	31/01/2018	Thi Nhu Tuyen Nguyen	794	30	
10	05/02/2018	TXT Tran	622	30	
11	07/02/2018	TA Nguyen Nguyen	86	30	
12	12/02/2018	QD Dang-TBM Tran	62	30	
13	12/02/2018	TN.Nguyen Le	46	30	
14	19/02/2018	VT Hoang	285	30	
15	19/02/2018	VB Luu - TL Luu Le	423	100	3 năm báo ủng hộ 10
16	19/02/2018	T. Tran Huu , HTH Nguyen	527	80	2 năm báo ủng hộ 20
17	23/02/2018	KL Nguyen TX Nguyen Bui	266	30	
18	00/01/2018	Bui Đức Hoạt	272	30	
19	00/01/2018	Lý Khanh Hong	869	30	
20	00/01/2018	Nguyen Tan Si	847	30	

Ghi Chú:

- Cảm ơn độc giả **VD Nguyen** đã gọi điện cho biết số độc giả 866 chúng tôi sẽ hiệu đính thời hạn báo theo danh sách cập nhật số báo 294 (18/12/2017 đã trả tiền) .

Khi trả tiền báo kính mong quý độc giả nhớ ghi số độc giả của mình để tòa soạn dễ dàng cập nhật danh sách gia hạn báo kịp thời
Tòa soạn xin chân thành cảm ơn

